

EURÓPAI UNIÓ

AZ EURÓPAI PARLAMENT

A TANÁCS

**Strasbourg, 2023. május 10.
(OR. en)**

**2021/0211 A (COD)
LEX 2236**

**PE-CONS 9/1/23
REV 1**

**CLIMA 45
ENV 87
ENER 52
TRANS 35
COMPET 65
ECOFIN 98
CODEC 107**

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE AZ ÜVEGHÁZHATÁST OKOZÓ
GÁZOK KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEI UNIÓN BELÜLI KERESKEDELMI RENDSZERÉNEK
LÉTREHOZÁSÁRÓL SZÓLÓ 2003/87/EK IRÁNYELV, VALAMINT AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ
GÁZOK UNIÓS KIBOCSÁTÁSKERESKEDELMI RENDSZERÉHEZ PIACI STABILIZÁCIÓS
TARTALÉK LÉTREHOZÁSÁRÓL ÉS MŰKÖDTETÉSÉRŐL SZÓLÓ (EU) 2015/1814
HATÁROZAT MÓDOSÍTÁSÁRÓL**

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS
(EU) 2023/... IRÁNYELVE

(2023. május 10.)

az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

¹ HL C 152, 2022.4.6, 175. o.

² HL C 301., 2022.8.5., 116. o.

³ Az Európai Parlament 2023. április 18-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2023. április 25-i határozata.

mivel:

- (1) Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye (UNFCCC) keretében 2015. december 12-én elfogadott Párizsi Megállapodás¹ (a továbbiakban: a Párizsi Megállapodás) 2016. november 4-én lépett hatályba. A Párizsi Megállapodás részes felei megállapodtak abban, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedését jóval 2 °C alatt tartják az iparosodás előtti szinthez képest, és folytatják az arra irányuló erőfeszítéseket, hogy a hőmérséklet-emelkedést az iparosodás előtti szint feletti 1,5°C-ra korlátozzák. Az említett kötelezettségvállalást megerősítette a glasgow-i éghajlati paktumnak az UNFCCC keretében történő, 2021. november 13-i elfogadása, amelyben a Párizsi Megállapodás részes feleinek találkozójaként szolgáló UNFCCC Részes Feleinek Konferenciája elismeri, hogy az éghajlatváltozás hatásai jóval enyhébbek lesznek 1,5°C-os hőmérséklet-emelkedés esetén a 2 °C-oshoz képest, és határozott vállalást tesz arra, hogy folytatja a hőmérséklet-emelkedés 1,5°C-ra való korlátozására irányuló erőfeszítéseket.
- (2) A Párizsi Megállapodás 1,5°C-os célkitűzése életben tartásának szükségessége egyre jelentősebbé vált, miután az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület hatodik értékelő jelentésében megállapította, hogy a globális felmelegedést csak akkor lehet 1,5°C-ra korlátozni, ha ebben az évtizedben azonnal erőteljes és tartós csökkentésekre kerül sor a globális üvegházhatásúgáz-kibocsátás terén.

¹ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

- (3) Az éghajlattal és a környezettel kapcsolatos kihívások kezelése, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek elérése áll a Bizottság 2019. december 11-i, „Az európai zöld megállapodás” című közleményének (a továbbiakban: az európai zöld megállapodás) középpontjában.
- (4) Az európai zöld megállapodás az Unión belüli klímasemlegesség 2050-ig történő elérését célzó, egymást kölcsönösen erősítő intézkedések és kezdeményezések átfogó készletét kombinálja, és új növekedési stratégiát határoz meg, amelynek célja, hogy az Uniót olyan modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező, igazságos és virágzó társadalommá alakítsa át, ahol a gazdasági növekedés elválik az erőforrás-felhasználástól. Szintén célja továbbá az Unió természeti tőkéjének védelme, megőrzése és fejlesztése, valamint a polgárok egészségének és jóllétének védelme a környezettel kapcsolatos kockázatokkal és hatásokkal szemben. Ez az átmenet eltérő módon érinti a különböző ágazatok munkavállalóit. Ugyanakkor az említett átmenetnek vannak a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos vonatkozásai, valamint különös hatással van egyes hátrányos és kiszolgáltatott helyzetű csoportokra, így például az idősebbekre, a fogyatékkal élő személyekre, a kisebbségi faji vagy etnikai háttérrel rendelkező személyekre, valamint az alacsony és alsó-közepes jövedelmű egyénekre és háztartásokra. Nagyobb kihívások elé állít bizonyos régiókat is, így különösen a strukturálisan hátrányos helyzetű régiókat és a peremterületeket, valamint a szigeteket. Ezért biztosítani kell, hogy az átmenet igazságos és inkluzív legyen, senkit nem hagyva hátra.

- (5) Az Unió a Tanács általi jóváhagyást követően 2020. december 17-én benyújtotta az UNFCCC-nek nemzetileg meghatározott hozzájárulását. A többek között az (EU) 2018/410 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹ módosított 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv² azon eszközök egyike, amelyekre a 2030-as célkitűzés általános ismertetése az említett beadvány mellékletében hivatkozik, és amely a megnövelt célérték fényében felülvizsgálat tárgyát képezi. A Tanács a 2022. október 24-i következtetéseiben kijelentette, hogy készen áll arra, hogy az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag alapvető elemeiről folytatott tárgyalások lezárását követően a lehető leghamarabb, a glasgow-i éghajlati paktum 29. pontjával összhangban adott esetben aktualizálja az Unió és tagállamai nemzetileg meghatározott hozzájárulását annak tükrözése érdekében, ahogyan az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag alapvető elemeinek végső változata végrehajtja az Európai Tanács által 2020 decemberében elfogadott kiemelt uniós célt. Mivel a 2003/87/EK irányelvvel létrehozott uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS) az Unió éghajlat-politikájának sarokköve, és annak kulcsfontosságú eszközét képezi az üvegházhatásúgáz-kibocsátások költséghatékony csökkentéséhez, a 2003/87/EK irányelv ezen irányelv révén elfogadott – többek között annak hatályát érintő – módosításai az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag alapvető elemeinek részét képezik.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/410 irányelve (2018. március 14.) a 2003/87/EK irányelvnek a költséghatékony kibocsátáscsökkentés és az alacsony széndioxid-kibocsátású technológiákba történő beruházások növelése érdekében történő módosításáról és az (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 3. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

- (6) A Covid19-világjárvány által az Unió polgárainak egészségére, élet- és munkakörülményeire, valamint jóllétére gyakorolt rendkívül súlyos hatások fényében az európai zöld megállapodás végrehajtása csak még szükségesebbé és értékesebbé vált. Az említett hatások megmutatták, hogy a társadalmunknak és a gazdaságunknak javítania kell a külső sokkokkal kapcsolatos rezilienciáját, és korán fel kell lépnie a külső sokkok hatásainak megelőzése vagy enyhítése érdekében, mégpedig oly módon, amely igazságos, és amelynek eredményeként senki nem marad hátra, beleértve az energiaszegénység kockázatának kitetteket is. Az európai polgárok továbbra is határozottan úgy vélik, hogy ez különösen igaz az éghajlatváltozásra.
- (7) Az Unió az UNFCCC Titkárságához 2020. december 17-én benyújtott aktualizált, nemzetileg meghatározott hozzájárulásban kötelezettséget vállalt arra, hogy az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal csökkenti 2030-ig az Unió gazdasága egészének nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátását.

- (8) Az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ elfogadásával az Unió jogszabályban rögzítette a gazdaság egészére kiterjedő, legkésőbb 2050-ig elérendő klímasemlegességre vonatkozó célkitűzést és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvést. Az említett rendelet megállapít egy kötelező, az Unión belüli nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra (az elnyelések levonása utáni kibocsátásra) vonatkozó célértéket is, amely szerint a kibocsátást az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni 2030-ig, és úgy rendelkezik, hogy a Bizottságnak törekednie kell arra, hogy valamennyi jövőbeli intézkedéstervezetet vagy jogalkotási javaslatot – beleértve a költségvetési javaslatokat is – összehangolja az említett rendelet célkitűzéseivel, és az összehangolás elmaradása esetén az említett javaslatokat kísérő hatásvizsgálat részeként megindokolja az ilyen összehangolás elmaradását.
- (9) Az (EU) 2021/1119 rendelettel megállapított kibocsátáscsökkentés eléréséhez valamennyi gazdasági ágazatnak hozzá kell járulnia. Ezért az EU ETS ambícióját úgy kell kiigazítani, hogy az összhangban a gazdaság egészére kiterjedő, 2030-ra teljesítendő nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentési célértékkel, a klímasemlegesség legkésőbb 2050-ig történő elérésére vonatkozó célkitűzéssel és a negatív kibocsátás azt követő elérésére irányuló törekvéssel, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározottak szerint.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

- (10) Az EU ETS-nek ösztönöznie kell az olyan létesítményekből származó termelést, amelyek csökkentik vagy teljes mértékben megszüntetik az üvegházhatású gázok kibocsátását. Ezért a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében szereplő egyes tevékenységi kategóriák leírását módosítani kell annak érdekében, hogy az említett I. mellékletben felsorolt valamely tevékenységet végző olyan létesítmények, amelyek bár elérik a szóban forgó tevékenységhez kapcsolódó teljesítmény-küszöbértéket, de nem bocsátanak ki üvegházhatású gázokat, az EU ETS hatálya alá kerüljenek, és ezáltal biztosított legyen az érintett ágazatokban működő létesítményekkel szembeni egyenlő bánásmód. Emellett a valamely termék előállításához juttatott ingyenes kiosztásnak irányadó elvként figyelembe kell vennie az anyagok körforgásos felhasználási potenciálját, és azt a tényt, hogy a referenciaértéknek függetlennek kell lennie az alapanyagtól vagy az előállítási folyamat típusától, amennyiben az előállítási folyamatok célja megegyezik. Ezért egyes referenciaértékek esetében módosítani kell az érintett termékek, folyamatok és kibocsátások meghatározását, hogy egyenlő versenyfeltételek legyenek biztosítottak az üvegházhatású gázok kibocsátását csökkentő vagy megszüntető új technológiákat használó létesítmények és a meglévő technológiákat használó létesítmények számára. Az említett irányadó elvek ellenére a 2026–2030-as időszakra vonatkozó felülvizsgált referenciaértékeknek továbbra is különbséget kell tenniük az elsődleges és másodlagos acél- és alumíniumtermelés között. Emellett el kell különíteni a finomítókra és a hidrogénre vonatkozó referenciaértékek aktualizálását annak érdekében, hogy az tükrözze a hidrogén – ezen belül a zöld hidrogén – termelésének a finomítói ágazaton kívüli növekvő jelentőségét.

- (11) Az egyes referenciaértékek esetében az érintett termékek, folyamatok és kibocsátások meghatározásának módosítását követően biztosítani kell, hogy a gyártók ugyanazon kibocsátások fejében ne részesüljenek kettős kompenzációban, azaz mind ingyenes kiosztásban, mind a közvetett költségkompenzációban, és ennek megfelelően ki kell igazítani a pénzügyi intézkedéseket a villamosenergia-árakban megjelenő közvetett költségek kompenzálása érdekében.
- (12) A 96/61/EK tanácsi irányelvet¹ a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv² hatályon kívül helyezte. A 96/61/EK irányelvre való hivatkozásokat a 2003/87/EK irányelv 2. cikkében és IV. mellékletében ennek megfelelően naprakésszé kell tenni. Tekintettel arra, hogy sürgősen szükség van a gazdaság egészére kiterjedő kibocsátáscsökkentésekre, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a 2010/75/EU irányelv alapján elfogadott kibocsátási határértékektől eltérő szakpolitikák révén is fellépjenek az EU ETS hatálya alá tartozó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése érdekében.

¹ A Tanács 96/61/EK irányelve (1996. szeptember 24.) a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről (HL L 257., 1996.10.10., 26. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

- (13) A Bizottság „Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: Út a szennyezőanyag-mentes levegő, víz és talaj felé” című, 2021. május 12-i közleményében felszólít az Unió szennyezőanyag-mentesség felé történő elmozdítására azáltal, hogy 2050-re olyan szintekre csökkentik a lég-, az édesvízi, a tengeri és a talajszennyezést, amelyek várhatóan már nem lesznek ártalmasak az egészségre és a természetes ökoszisztémákra. A 2010/75/EU irányelv – mint a levegő-, víz- és talajszennyezőanyag-kibocsátást szabályozó fő eszköz – szerinti intézkedések gyakran lehetővé fogják tenni az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését is. A 2003/87/EK irányelv 8. cikkével összhangban a tagállamoknak biztosítaniuk kell a 2003/87/EK irányelv és a 2010/75/EU irányelv engedélyezési követelményei közötti koordinációt.
- (14) Felismerve, hogy az új innovatív technológiák gyakran lehetővé teszik mind az üvegházhatású gázok, mind a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentését, fontos biztosítani a mind az üvegházhatású gázok, mind a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentését eredményező intézkedések – így különösen a 2010/75/EU irányelv – közötti szinergiákat, és felül kell vizsgálni hatékonyságukat e tekintetben.

- (15) A 2013 és 2020 közötti időszakban a villamosenergia-termelők fogalommeghatározását használták az ipar számára biztosított ingyenes kiosztás maximális mennyiségének meghatározásához, de ez az ipari létesítményekhez képest eltérő bánásmódhoz vezetett a kapcsolt energiatermelő erőművek körében. A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés alkalmazásának ösztönzése, valamint a hőtermelés és a távfűtés tekintetében ingyenes kiosztásban részesülő valamennyi létesítmény számára egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a 2003/87/EK irányelvből el kell hagyni a villamosenergia-termelőkre vonatkozó valamennyi hivatkozást. Emellett az (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet¹ meghatározza az összes ipari folyamat ingyenes kiosztásra való jogosultságával kapcsolatos részleteket. Ezért a 2003/87/EK irányelv 10a. cikke (3) bekezdésének a szén-dioxid-leválasztásra és -tárolásra vonatkozó rendelkezései elavulttá váltak, így azokat el kell hagyni.

¹ A Bizottság (EU) 2019/331 felhatalmazáson alapuló rendelete (2018. december 19.) a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról (HL L 59., 2019.2.27., 8. o.).

- (16) Azokat az üvegházhatású gázokat, amelyeket nem közvetlenül a légkörbe bocsátanak ki, az EU ETS keretében kibocsátásnak kell tekinteni, és e kibocsátások tekintetében kibocsátási egységeket kell visszaadni, kivéve, ha azokat a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹ összhangban tárolóhelyen tárolják, vagy ha stabil kémiai kötésben vannak valamely termékben, így nem kerülhetnek be a légkörbe rendeltetésszerű használat mellett, és nem kerülhetnek be a légkörbe a termékkel élettartamának lejártát követően végzett bármely szokásos tevékenység során. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza azokat a feltételeket, amelyek szerint úgy kell tekinteni, hogy az üvegházhatású gázok stabil kémiai kötésben vannak valamely termékben, így nem kerülhetnek be a légkörbe rendeltetésszerű használat mellett, és nem kerülhetnek be a légkörbe a termékkel élettartamának lejártát követően végzett bármely szokásos tevékenység során, ideértve adott esetben a szén-dioxid-eltávolítási tanúsítvány megszerzését is, a szén-dioxid-eltávolítás tanúsítására vonatkozó szabályozási fejleményekre tekintettel. A termékkel élettartamának lejártát követően végzett szokásos tevékenységet tágan kell értelmezni, beleértve mindazon tevékenységet, amelyre a termék élettartamának lejárta után sor kerülhet, többek között az újrahasználatot, az újragyártást, az újrafeldolgozást és az ártalmatlanítást, például az elégetést és a hulladéklerakóban történő elhelyezést is.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/31/EK irányelve (2009. április 23.) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 140., 2009.6.5., 114. o.).

- (17) A két különböző tagállam joghatósága alá tartozó kikötők közötti, vagy egy tagállam joghatósága alá tartozó kikötő és egy egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó kikötő közötti utakból álló nemzetközi tengeri közlekedési tevékenység volt az egyetlen olyan közlekedési mód, amely nem szerepel az Uniónak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó korábbi kötelezettségvállalásaiban. Az egyik tagállamból induló és egy másik tagállamba vagy harmadik országba érkező utak tekintetében az Unióban értékesített üzemanyagokból származó kibocsátások 1990 óta mintegy 36 %-kal nőttek. Ezek a kibocsátások az összes uniós hajózási kibocsátás közel 90 %-át teszik ki, mivel az Unióban az ugyanazon tagállamba induló és oda érkező utak tekintetében értékesített üzemanyagokból származó kibocsátás 1990 óta 26 %-kal csökkent. Egy változatlan feltételek melletti forgatókönyv szerint a nemzetközi tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátás 2015 és 2030 között az előrejelzések alapján mintegy 14 %-kal, 2015 és 2050 között pedig 34 %-kal fog nőni. Ha a tengeri közlekedési tevékenységek éghajlatváltozásra gyakorolt hatása az előrejelzések szerint nő, az jelentősen aláásná a más ágazatok által az éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében végrehajtott csökkentéseket, és ezáltal a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egész gazdaságra kiterjedő csökkentésére irányuló, 2030-ra vonatkozó cél, a legkésőbb 2050-ig teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzés, és az azt követően elérendő, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott, negatív kibocsátásra vonatkozó cél, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzései elérését célzó csökkentéseket.

- (18) 2013-ban a Bizottság stratégiát fogadott el a tengeri közlekedési kibocsátásoknak az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló uniós szakpolitikába történő fokozatos integrálására. E megközelítés első lépéseként az Unió az (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ létrehozott egy, a tengeri közlekedésből származó kibocsátások nyomon követésére, jelentésére és hitelesítésére szolgáló rendszert, amelyet a tengeri közlekedésre vonatkozó csökkentési célok meghatározásának és egy piaci alapú eszköz alkalmazásának kell követnie. A társjogalkotók (EU) 2018/410 irányelvben kifejezett kötelezettségvállalásával összhangban a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) vagy az Unió fellépéseinek 2023-tól kell kezdődniük, ideértve egy olyan intézkedés elfogadására és végrehajtására vonatkozó előkészületeket, amely biztosítja, hogy az ágazat megfelelően hozzájáruljon a Párizsi Megállapodás keretében elfogadott célkitűzések eléréséhez szükséges erőfeszítésekhez, és e kérdések összes érintett fél általi kellő megfontolását is.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

- (19) Az (EU) 2018/410 irányelv értelmében a Bizottságnak be kell számolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy az IMO keretében milyen eredményeket sikerült elérni egy ambiciózus kibocsátáscsökkentési célkitűzés és az ahhoz kapcsolódó intézkedések elérése terén, annak biztosítása érdekében, hogy a Párizsi Megállapodás keretében elfogadott célkitűzések eléréséhez szükséges erőfeszítésekhez a tengeri közlekedés megfelelő módon járuljon hozzá. Jelenleg is zajlanak erőfeszítések a nemzetközi tengeri kibocsátások IMO-n keresztüli korlátozására, amely erőfeszítéseket ösztönözni kell, ideértve a 2018-ban elfogadott, a hajókból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló kezdeti IMO-stratégia gyors végrehajtását, amely utal a nemzetközi hajózásból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentésének ösztönzését szolgáló, lehetséges piaci alapú intézkedésekre is. Ennek ellenére, bár a közelmúltban történt előrelépés az IMO-ban, ez eddig nem volt elegendő a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez. Tekintettel a hajózás nemzetközi jellegére, fontos, hogy a tagállamok és az Unió saját hatáskörükön belül harmadik országokkal együttműködve fokozzák a globális intézkedések megerősítésére irányuló diplomáciai erőfeszítéseket, és előrelépést érjenek el az IMO szintjén egy globális piaci alapú intézkedés kidolgozása terén.

- (20) A tengeri közlekedésből származó szén-dioxidkibocsátás az uniós kibocsátások mintegy 3–4 %-át teszi ki. Az európai zöld megállapodásban a Bizottság kijelentette, hogy további intézkedéseket kíván hozni a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás kezelésére egy olyan intézkedéscsomag révén, amely lehetővé teszi az Unió számára kibocsátáscsökkentési célkitűzéseinek elérését. Ezzel összefüggésben a 2003/87/EK irányelvet módosítani kell, hogy a tengeri közlekedést beemeljék az EU ETS-be annak biztosítása érdekében, hogy ez az ágazat is méltányos mértékben járuljon hozzá az Unió ambiciózusabb éghajlat-politikai célkitűzéseéhez, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseéhez, amely 4. cikkének (4) bekezdésében kimondja, hogy a fejlett országoknak a gazdaság egészére kiterjedő kibocsátáscsökkentési célkitűzések megvalósításával továbbra is vezető szerepet kellene vállalniuk, míg a fejlődő országokat arra ösztönzi, hogy idővel mozduljanak el a gazdaság egészére kiterjedő kibocsátáscsökkentési vagy -korlátozási célok felé. Jóllehet az Európán kívüli nemzetközi légi közlekedésből származó kibocsátást 2021 januárjától piaci alapú globális fellépéssel kellett maximálni, még nincs olyan intézkedés, amely a tengeri közlekedésből származó kibocsátásokat maximálná vagy arra vonatkozóan árat állapítana meg. Ezért helyénvaló, hogy az EU ETS lefedje a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötő és egy harmadik ország joghatósága alá tartozó kikötő közötti utakból származó kibocsátások egy részét, és a harmadik ország dönthet a kibocsátások másik részével kapcsolatos megfelelő intézkedésekről.

Az EU ETS tengeri közlekedésre való kiterjesztésének ezért ki kell terjednie a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőbe egy egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó kikötőből érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások felére, a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőből induló és egy egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások felére, a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőből egy tagállam joghatósága alá tartozó kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó teljes kibocsátásra, valamint a valamely tagállam joghatósága alá tartozó kikötőn belüli teljes kibocsátásra. Ez a megközelítés jó gyakorlati megoldást jelent a közös, de megkülönböztetett felelősségek és képességek elvének érvényesítésére, amely az UNFCCC keretében az egyik régóta fennálló kihívás. Az Unió és harmadik országok közötti, beérkező és kimenő utakból származó kibocsátások egy részének lefedése biztosítja az EU ETS hatékonyságát, különösen azáltal, hogy növeli az intézkedés környezeti hatását az Unión belüli utakra korlátozódó földrajzi hatályhoz képest, miközben korlátozza az előírások megkerülését célzó kikötői megállások kockázatát és az átrakodási tevékenységek Unión kívülre való áthelyezésének kockázatát. Annak érdekében, hogy az ágazatot zökkenőmentesen integrálják az EU ETS-be, a kibocsátási egységek hajózási társaságok általi visszaadását fokozatosan növelni kell a 2024. és a 2025. év tekintetében bejelentett hitelesített kibocsátásokhoz képest.

A rendszer környezeti integritásának védelme érdekében, amennyiben ezekben az években a tengeri közlekedés hitelesített kibocsátásaihoz képest kevesebb kibocsátási egységet adnak vissza tekintetében, mihelyt az egyes években megállapítják a hitelesített kibocsátások és a visszaadott kibocsátási egységek közötti különbséget, az említett különbségnek megfelelő összegű kibocsátási egységet törölni kell. 2026-tól a hajózási társaságoknak az összes hitelesített kibocsátásuknak megfelelő mennyiségű kibocsátási egységet kell visszaadniuk. Míg a tengeri közlekedés éghajlati hatása főként a szén-dioxid-kibocsátásának tudható be, a széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátások a hajókból származó kibocsátások jelentős részét teszik ki. Az IMO üvegházhatású gázokról szóló, 2020. évi negyedik tanulmánya szerint a metánkibocsátás a 2012-től 2018-ig tartó időszakban jelentősen nőtt. A metán- és dinitrogén-oxid-kibocsátás idővel valószínűleg növekedni fog, különösen a cseppfolyósított földgázzal vagy más energiaforrással működő hajók kifejlesztése révén. A metán- és dinitrogén-oxid-kibocsátás beszámítása előnyös lenne a környezeti integritás és a bevált gyakorlatok ösztönzése szempontjából. Ezeket a kibocsátásokat először 2024-től kell bevonni az (EU) 2015/757 rendelet, majd 2026-tól az EU ETS hatálya alá.

- (21) A 2003/87/EK irányelv hatályának a tengeri közlekedésre való kiterjesztése következtében változni fognak az ilyen közlekedés költségei. A hatály említett kiterjesztése az Unió minden részét érinteni fogja, mivel az Unión belüli kikötőkbe irányuló és onnan kiinduló tengeri szállítás útján szállított áruk származási vagy célországai a különböző tagállamok, beleértve a tenger nélküli tagállamokat is. A tagállamok által árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek kiosztása ezért elvileg nem változhat a tengeri közlekedési tevékenységek bevonása következtében, és annak valamennyi tagállamra ki kell terjednie. Mindazonáltal a tagállamokat mindez különböző mértékben fogja érinteni. Így különösen ez a kiterjesztés leginkább azokra a tagállamokra lesz hatással, amelyek nagy mértékben támaszkodnak a hajózásra. A relatív méretükhöz képest nagy tengeri hajózási ágazattal bíró tagállamokat jobban érinti majd az EU ETS tengeri közlekedésre való kiterjesztése. Helyénvaló ezért további, időben korlátozott támogatást nyújtani ezeknek a tagállamoknak további kibocsátási egységek formájában a tengerhasznosítási tevékenységek dekarbonizációjának támogatása céljából és a felmerült igazgatási költségek fejében. A támogatást fokozatosan, a visszaadási kötelezettségek bevezetésével – és ezáltal a tagállamokra gyakorolt hatás növekedésével – párhuzamosan kell bevezetni. A 2003/87/EK irányelv felülvizsgálatával összefüggésben a Bizottságnak meg kell vizsgálnia e további támogatás relevanciáját, különösen a különböző tagállamok felelősségi körébe tartozó hajózási társaságok számának alakulása fényében.

- (22) Az EU ETS-nek jelentős mértékben hozzá kell járulnia a tengerhasznosítási tevékenységekből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez és az ilyen tevékenységek tekintetében a hatékonyság növeléséhez. Az EU ETS-ből származó bevételeknek a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (3) bekezdése szerinti felhasználásának magában kell foglalnia többek között az éghajlatbarát közlekedés és a tömegközlekedés előmozdítását valamennyi ágazatban.
- (23) A jégosztályú hajók flottáinak megújítása és olyan innovatív technológiák kifejlesztése, amelyek csökkentik az ilyen hajók kibocsátását, időbe fog telni, és pénzügyi támogatást igényel. Jelenleg a jégosztályú hajók kialakítása, amely lehetővé teszi jéges viszonyok között történő hajózásukat, azt eredményezi, hogy ezek a hajók több üzemanyagot fogyasztanak és több a kibocsátásuk, mint a hasonló méretű, kizárólag nyílt tengeren történő hajózásra tervezett hajóknak. Ezért ezen irányelv értelmében lobogósemleges módszert kell alkalmazni, amely 2030. december 31-ig lehetővé teszi a hajózási társaságok által a hajóik jégosztálya alapján visszaadandó kibocsátási egységek csökkentését.
- (24) A szárazfölddel közúti vagy vasúti összeköttetéssel nem rendelkező szigetek jobban függenek a tengeri közlekedéstől, mint a többi régió, és konnektivitásuk tekintetében a tengeri összeköttetésektől függenek. Annak érdekében, hogy a tengeri közlekedési tevékenységeknek a 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonását követően a kis népességű szigetek továbbra is összeköttetésben maradhassanak, helyénvaló rendelkezni arról, hogy egy tagállamnak lehetősége legyen ideiglenes eltérést kérni az említett irányelv szerinti visszaadási kötelezettségektől a 200 000 állandó lakosnál kevesebb állandó lakossal rendelkező szigetekkel folytatott bizonyos tengeri közlekedési tevékenységek esetében.

- (25) A tagállamok számára lehetővé kell tenni annak kérelmezését, hogy valamely két tagállam közötti transznacionális közszolgáltatási szerződés vagy transznacionális közszolgáltatási kötelezettség átmenetileg mentesüljön a 2003/87/EK irányelv szerinti bizonyos kötelezettségek alól. Ezt a lehetőséget a más tagállammal szárazföldi határral nem rendelkező tagállamok és a hozzájuk földrajzilag legközelebb eső tagállam közötti összeköttetésekre kell korlátozni, például a Ciprus és Görögország közötti tengeri összeköttetésre, amely több mint két évtizede hiányzik. Ez az ideiglenes eltérés hozzájárulna azon kényszerítő szükséglet kezeléséhez, hogy megvalósuljon egy általános érdekű szolgáltatás nyújtása, biztosított legyen a konnektivitás, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió.
- (26) Figyelembe véve az Unió legkülső régióinak az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 349. cikkében elismert sajátos jellemzőit és állandó korlátait, valamint a tengeri közlekedéstől való nagyfokú függésüket, különös figyelmet kell fordítani e régiók tengeri közlekedés révén megvalósuló elérhetőségének és hatékony konnektivitásának megőrzésére. Ezért a 2003/87/EK irányelv szerinti bizonyos kötelezettségek alól ideiglenes eltérést kell biztosítani a valamely tagállam legkülső régiójában található kikötő és az ugyanabban a tagállamban található másik kikötő – ideértve az ugyanazon tagállam ugyanazon legkülső régiójában és másik legkülső régiójában található kikötőket is – közötti tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások tekintetében.

(27) A 2003/87/EK irányelv tengeri közlekedési tevékenységre vonatkozó rendelkezéseit rendszeresen felül kell vizsgálni a jövőbeni nemzetközi fejlemények és a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek megvalósítása érdekében tett erőfeszítések fényében, ideértve többek között a 2028-as második globális értékelést és az ezt követően ötévente sorra kerülő globális értékeléseket, amelyek célja az egymást követő nemzetileg meghatározott hozzájárulások megalapozása, Az említett rendelkezéseket abban az esetben is felül kell vizsgálni, ha az IMO piaci alapú globális intézkedést fogad el a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentése céljából. E célból a Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ilyen intézkedés elfogadásától számított 18 hónapon belül és az intézkedés alkalmazásának megkezdése előtt. A Bizottságnak e jelentésben meg kell vizsgálnia e piaci alapú globális intézkedés ambíciószintjét a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek fényében, annak általános környezeti integritását – többek között összehasonlítva a 2003/87/EK irányelv tengeri közlekedésre vonatkozó rendelkezéseivel is –, valamint az EU ETS és az említett intézkedés közötti koherenciát érintő bármely problémát. A Bizottságnak figyelembe kell vennie különösen az említett piaci alapú globális intézkedésben való részvétel szintjét, az intézkedés végrehajthatóságát, átláthatóságát, az előírások megsértése esetén alkalmazandó szankciókat, a nyilvánosság részvételét szolgáló folyamatokat, a kibocsátások nyomon követését, jelentését és hitelesítését, a kibocsátási egység-forgalmi jegyzékeket és az elszámoltathatóságot. A jelentést adott esetben jogalkotási javaslatnak kell kísélnie a 2003/87/EK irányelv módosítására az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésével és az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel összhangban, valamint az uniós éghajlat-politikai fellépés környezeti integritásának és hatékonyságának megőrzése céljából, a piaci alapú globális intézkedés és az EU ETS végrehajtásával való összhang biztosítása érdekében, ugyanakkor elkerülve a jelentős kettős terheket, és ezáltal emlékeztetve az Unió azon hatáskörére, hogy a Párizsi Megállapodásban foglalt kötelezettségekkel összhangban szabályozza a nemzetközi hajózási utakból származó kibocsátások rá eső részét.

(28) Tekintettel arra, hogy a 2003/87/EK irányelv tengeri közlekedési tevékenységekre való kiterjesztése megnövekedett szállítási költségekkel jár, egy piaci alapú globális intézkedés hiányában fennáll az előírások megkerülésének kockázata. Az Unión kívüli kikötőkben való, az előírások megkerülését célzó kikötői megállások és az átrakodási tevékenységek Unión kívüli kikötőkbe történő áthelyezése nemcsak csökkenteni fogják a tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások költségeinek internalizálásából származó környezeti előnyöket, hanem a 2003/87/EK irányelvben foglalt követelmények megkerülése érdekében megtett többlettávolság miatt további kibocsátásokhoz is vezethetnek. Helyénvaló ezért kizárni az útiterv szerinti kikötő fogalommeghatározásából bizonyos nem uniós kikötőkben tett megállásokat. E kizárásnak kifejezetten az Unió közeli szomszédságában található kikötőkre kell irányulnia, ahol a legnagyobb a megkerülés kockázata. Egy tagállami joghatóság alatt álló kikötőtől mért 300 tengeri mérföldes korláttal arányos választ lehet adni az előírások megkerülését célzó magatartásra, egyensúlyban tartva a többletterheket és az előírások megkerülésének kockázatát. Ezen túlmenően, az útiterv szerinti kikötő fogalommeghatározásából való kizárást csak a konténerszállító hajók bizonyos olyan, Unión kívüli kikötőkben tett megállásaira kell alkalmazni, amelyekben a konténerforgalom nagy részét a konténerek átrakodása teszi ki. Az ilyen szállítmányok esetében az előírások megkerülésének kockázata – az annak csökkentését célzó intézkedések hiányában – abban is áll, hogy a kikötői csomópontokat áthelyezik Unión kívüli kikötőkbe, ami súlyosbítja az előírások megkerülésének hatásait. Az intézkedés arányosságának és annak biztosítása érdekében, hogy az egyenlő bánásmódot eredményezzen, figyelembe kell venni azon harmadik országbeli intézkedéseket, amely hatása egyenértékű a 2003/87/EK irányelvével.

- (29) A Bizottságnak felül kell vizsgálnia a 2003/87/EK irányelv működését a tengeri közlekedési tevékenységek tekintetében az említett irányelv alkalmazása során szerzett tapasztalatok fényében, ideértve az előírások megkerülését célzó magatartás felderítését az ilyen magatartás annak korai szakaszban való megakadályozása céljából, és ezt követően intézkedéseket kell javasolnia az említett irányelv hatékonyságának biztosítása érdekében. Az ilyen intézkedések magukban foglalhatják az olyan utakra vonatkozó szigorúbb visszaadási követelményeket, amelyek esetében nagyobb az előírások megkerülésének kockázata, például egy olyan harmadik országnak az Unió közeli szomszédságában található kikötőjébe irányuló vagy onnan induló utak esetében, amely nem fogadott el a 2003/87/EK irányelvhez hasonló intézkedéseket.
- (30) Az 5 000 bruttó tonnatartalmat el nem érő hajókból származó kibocsátások – figyelembe véve ezen irányelv alkalmazási körét – a hajókból származó kibocsátások kevesebb mint 15 %-át teszik ki, de ezt a mennyiséget nagy számú hajó bocsátja ki. Az adminisztratív megvalósíthatóság okán túl korai ezeket az 5000 bruttó tonnatartalmat el nem érő hajók hajókat is bevonni az EU ETS-be a tengeri közlekedés bevonásának kezdő időpontjától, de a jövőben történő bevonásuk javítaná az EU ETS hatékonyságát, és potenciálisan csökkentené az 5 000 bruttó tonnatartalom alatti hajók használatával történő, az előírások megkerülését célzó magatartást. Ezért a Bizottságnak legkésőbb 2026. december 31-ig jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben meg kell vizsgálnia az 5 000 bruttó tonnatartalomnál kisebb hajókból – köztük a nyílt tengeri hajókból – származó kibocsátások 2003/87/EK irányelv hatálya alá vonását annak megvalósíthatósága, valamint gazdasági, környezeti és társadalmi hatásai szempontjából.

- (31) Az EU ETS-nek való megfelelésért felelős személynek vagy szervezetnek a hajótulajdonosként meghatározott hajózási társaságnak, vagy bármely más olyan szervezetnek vagy személynek – például az igazgatónak vagy a hajót személyzet nélkül bérelő személynek – kell lennie, aki vagy amely a hajótulajdonostól átvállalta a hajó üzemeltetésének felelősségét, és amely e felelősség átvállalásával beleegyezett abba, hogy átveszi a hajók biztonságos üzemeltetéséről és a környezetszennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi szabályzat által előírt valamennyi kötelezettséget és felelősséget. Ez a fogalommeghatározás a „társaságnak” az (EU) 2015/757 rendelet 3. cikkének d) pontjában szereplő meghatározásán alapul, és összhangban van az IMO által 2016-ban létrehozott globális adatgyűjtési rendszerrel.

- (32) A hajóból származó kibocsátások többek között a hajótulajdonos által hozott, a hajó energiahatékonyságára vonatkozó intézkedésektől, valamint az üzemanyagtól, a szállított rakománytól, az útvonaltól és a hajó sebességétől függnnek, amelyek a hajótulajdonostól eltérő szervezet ellenőrzése alatt állhatnak. Az üzemanyag vásárlásával vagy a hajó üvegházhatásúgáz-kibocsátását befolyásoló üzemeltetési döntések meghozatalával kapcsolatos felelősséget szerződéses megállapodás alapján a hajózási társaságtól eltérő szervezet is átvállalhatja. A szerződés tárgyalásakor különösen ez utóbbi szempontok nem lennének ismertek, így a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó hajó végleges kibocsátása bizonytalan lenne. Azonban – hacsak a szén-dioxid-kibocsátási költségeket át nem hárították a hajót üzemeltető szervezetre – az üzemanyag-hatékonyságot célzó üzemeltetési intézkedések végrehajtása csak korlátozott mértékben nyerne ösztönzést. A „szennyező fizet” elvvel összhangban, valamint a hatékonysági intézkedések elfogadásának és a tisztább üzemanyagok elterjedésének ösztönzése érdekében a hajózási társaságnak a nemzeti jog értelmében jogosultnak kell lennie arra, hogy a hajó üvegházhatásúgáz-kibocsátását befolyásoló döntésekért közvetlenül felelős szervezettől igényelje a kibocsátási egységek visszaadásából eredő költségek visszatérítését.

Míg az ilyen visszatérítési mechanizmus szerződéses megállapodás tárgyát képezheti, a tagállamok – az adminisztratív költségek csökkentése érdekében – nem kötelezhetők arra, hogy biztosítsák vagy ellenőrizzék az ilyen szerződések meglétét, hanem ehelyett a nemzeti jogban rendelkezniük kell arról, hogy a hajózási társaság jogszabály erejénél fogva visszatérítésre jogosult, valamint biztosítaniuk kell az igazságszolgáltatáshoz való jogot e jogosultság érvényesítése érdekében. Ugyanezen okokból ez a jogosultság – beleértve a hajózási társaság és a hajót üzemeltető szervezet közötti, a visszatérítéssel kapcsolatos esetleges konfliktusokat is – nem érintheti a hajózási társaságnak a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatósággal szembeni kötelezettségeit, vagy azokat a végrehajtási intézkedéseket, amelyek az ilyen társasággal szemben szükségesek lehetnek annak biztosításához, hogy a társaság teljes mértékben megfeleljen a 2003/87/EK irányelvnek. Ugyanakkor, mivel a visszatérítésre való jogosultságra vonatkozó rendelkezés célja szorosan kapcsolódik az Unióhoz, különös tekintettel arra, hogy egy hajózási társaság teljesíti-e az ezen irányelv szerinti kötelezettségeit egy adott tagállammal szemben, fontos, hogy az említett jogosultság Unió-szerte érvényesüljön minden olyan szerződéses jogviszonyban, amely lehetővé teszi a hajótulajdonostól eltérő szervezet számára, hogy meghatározza a szállított rakományt vagy a hajó útvonalát és sebességét, mégpedig olyan módon, amely biztosítja a méltányos versenyt a belső piacon, ami olyan rendelkezéseket is magában foglalhat, amelyek megakadályozzák, hogy az ilyen szerződéses megállapodások részes felei többek között jogválasztási záradékkal megkerüljék a visszatérítéshez való jogot.

(33) A hajózási társaságok adminisztratív terheinek csökkentése érdekében minden egyes hajózási társaságért egy tagállamnak kell felelnie. A Bizottságnak közzé kell tennie az EU ETS hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységet végzett hajózási társaságok kezdeti jegyzékét, amely meghatározza a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságot. A jegyzéket rendszeresen, legalább két évente aktualizálni kell annak érdekében, hogy a hajózási társaságokat adott esetben egy másik ilyen igazgatási hatósághoz rendeljék. A valamely tagállamban bejegyzett hajózási társaságok esetében a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságnak az adott tagállamnak kell lennie. A harmadik országban bejegyzett hajózási társaságok esetében a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság az a tagállam kell, hogy legyen, amelyben a hajózási társaság a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó utakon a megelőző négy ellenőrzési évben a legnagyobb becsült számú kikötői megállást teljesítette. A harmadik országban bejegyzett azon hajózási társaságok esetében, amelyek a megelőző négy ellenőrzési évben nem teljesítettek a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó utakat, a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság az a tagállam, amelyben a hajózási társaság valamely hajója az említett irányelv hatálya alá tartozó első útját megkezdte, vagy befejezte. A Bizottságnak adott esetben közzé kell tennie és két évente aktualizálnia kell a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó hajózási társaságok jegyzékét, amelyben meghatározza a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságot. A hajózási társaságokkal szembeni egyenlő bánásmód biztosítása érdekében a tagállamoknak a felelősségi körükbe tartozó hajózási társaságok igazgatására vonatkozóan harmonizált szabályokat kell követniük, a Bizottság által megállapítandó részletes szabályokkal összhangban.

- (34) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az általuk igazgatott hajózási társaságok megfeleljenek a 2003/87/EK irányelv követelményeinek. Amennyiben egy hajózási társaság nem teljesíti e követelményeket, és a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság végrehajtási intézkedései nem tudták a megfelelést biztosítani, akkor a tagállamoknak szolidárisan kell eljárniuk. Végző eszközként a tagállamok számára – kivéve azt a tagállamot, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik – lehetővé kell tenni, hogy az érintett hajózási társaság felelőssége alá tartozó hajók belépését megtagadják, és azon tagállam számára, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik, lehetővé kell tenni, hogy a hajót feltartóztassa.
- (35) A hajózási társaságoknak társasági szinten kell nyomon követniük és jelenteniük a tengeri közlekedési tevékenységekből származó összesített kibocsátási adataikat az (EU) 2015/757 rendeletben meghatározott szabályoknak megfelelően. A társasági szintű összesített kibocsátási adatokról szóló jelentéseket az említett rendeletben meghatározott szabályoknak megfelelően kell hitelesíteni. A hitelesítés társasági szintű elvégzésekor a hitelesítőnek nem kell hitelesítenie a hajószintű kibocsátási jelentéseket vagy a társaság változása esetén benyújtandó hajószintű jelentéseket, mivel ezek a hajószintű jelentések már átestek a hitelesítésen.

- (36) A környezetvédelemmel kapcsolatos hasonló feladatok során szerzett tapasztalatok alapján az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökségnek (EMSA) vagy más érintett szervezetnek – adott esetben és megbízásával összhangban – segítenie kell a Bizottságot és a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságokat a 2003/87/EK irányelv végrehajtásával kapcsolatban. Mivel az EMSA rendelkezik az (EU) 2015/757 rendelet végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokkal és a szükséges IT-eszközökkel, az információcsere megkönnyítése vagy iránymutatások és kritériumok kidolgozása által segítenie kell a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságokat, különösen a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások nyomon követése, jelentése és hitelesítése tekintetében. A Bizottságnak – az EMSA segítségével – törekednie kell arra, hogy megfelelő nyomonkövetési eszközöket és iránymutatást dolgozzon ki a 2003/87/EK irányelvnek a tengeri közlekedésre való alkalmazásával kapcsolatos hitelesítési és végrehajtási tevékenységek megkönnyítésére és koordinálására. Amennyiben ez kivitelezhető, ezen eszközöket a tagállamok és a hitelesítők rendelkezésére kell bocsátani a 2003/87/EK irányelvet átültető nemzeti intézkedések hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében.
- (37) Ezen irányelv elfogadásával párhuzamosan az (EU) 2015/757 rendelet módosításra kerül annak érdekében, hogy olyan nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési szabályokat írjon elő, amelyek szükségesek az EU ETS tengeri közlekedési tevékenységekre való kiterjesztéséhez, valamint hogy előírja a további üvegházhatású gázok kibocsátásának és a további hajótípusokból származó kibocsátásoknak a nyomon követését, jelentését és hitelesítését.

- (38) Az (EU) 2017/2392 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ módosította a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (3) bekezdését annak érdekében, hogy valamennyi üzemeltető felhasználhassa a kiadott valamennyi kibocsátási egységet. Ennek megfelelően ki kell igazítani azt a követelményt, amely szerint az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyeknek az említett irányelv 6. cikke (2) bekezdésének e) pontja értelmében a kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó kötelezettséget kell tartalmazniuk.
- (39) Az Unió 2030-ra vonatkozó kibocsátáscsökkentési célkitűzésének eléréséhez az EU ETS hatálya alá tartozó ágazatok kibocsátásának 62 %-os csökkentésére lesz szükség a 2005-höz szinthez képest. Az EU ETS-be tartozó kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségét csökkenteni kell, hogy megteremtsek a szén-dioxid szükséges, hosszú távú árjelzését és lendületet adjanak az említett fokú dekarbonizációnak. A kibocsátási egységek teljes mennyiségét 2024-ben és 2026-ban csökkenteni kell, hogy jobban összhangba kerüljön a tényleges kibocsátásokkal. Emellett 2024-ben és 2028-ban növelni kell a lineáris csökkentési tényezőt, figyelembe véve a tengeri közlekedésből származó kibocsátások beszámítását is. Az összkvóta e változásokból eredő meredekebb csökkentési pályája 2030-ig jelentősen nagyobb kumulatív kibocsátáscsökkenéshez vezet, mint ahogy az (EU) 2018/410 irányelv alapján történt volna. A tengeri közlekedés beszámítására vonatkozó számadatokat a 2003/87/EK irányelv 3ga. cikkének tárgyát képező tengeri közlekedési tevékenységekből származó, és az Unióban és az Európai Gazdasági Térség és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás államaiban 2018-ra és 2019-re vonatkozóan az (EU) 2015/757 rendeletnek megfelelően jelentett kibocsátásokból kell levezetni, kiigazítva azt a 2021–2024 közötti időszakban a 2024-re megállapított lineáris csökkentési tényezővel. 2024-ben a lineáris csökkentési tényezőt a kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségének ugyanazon évi növelésére kell alkalmazni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2392 rendelete (2017. december 13.) a 2003/87/EK irányelvnek a hatály légiközlekedési tevékenységekre vonatkozó jelenlegi korlátozásainak fenntartása és egy piaci alapú globális intézkedés 2021-től történő bevezetésének előkészítése céljából történő módosításáról (HL L 350., 2017.12.29., 7. o.).

(40) A fokozott éghajlatvédelmi törekvések megvalósításához az éghajlatvédelmi átállásra elkülönítendő jelentős köz- és magánforrásokra lesz szükség az Unióban és a tagállamokban. Az uniós költségvetés éghajlattal kapcsolatos jelentős kiadásainak kiegészítése és megerősítése érdekében az uniós költségvetéshez saját forrásként nem rendelt, árverésből származó bevételeket – vagy az ilyen árverési bevételek egyenértékű pénzügyi értékét – éghajlattal kapcsolatos célokra kell felhasználni, a közvetett széndioxid-kibocsátási költségek kompenzálására felhasznált bevételek kivételével. A 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (3) bekezdésében szereplő, éghajlattal kapcsolatos célok listáját ki kell bővíteni további, pozitív környezeti hatással járó célokkal. Ez magában kell, hogy foglalja, hogy e bevételeket olyan pénzügyi támogatásra használják fel, amely az alacsony és közepes jövedelmű háztartások szociális szempontjait hivatott kezelni a torzító adók csökkentése, valamint a megújuló villamos energiát terhelő adók és díjak célzott csökkentése révén. A tagállamoknak az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 19. cikkével összhangban évente jelentést kell tenniük az árverésből származó bevételek felhasználásáról, amennyiben releváns és esettől függően jelezve, hogy mely bevételeket használják fel, és milyen intézkedéseket hoznak az integrált nemzeti energia- és klímaterveik és területi igazságos átmenet terveik végrehajtása érdekében.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

- (41) A tengeri közlekedésnek az EU ETS hatálya alá vonása következtében a tagállamok árverésből származó bevételei növekedni fognak. Ezért a tagállamokat ösztönzik arra, hogy növeljék az EU ETS-ből származó bevételeik 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (3) bekezdése szerinti felhasználását a tengeri ökoszisztémák – különösen a védett tengeri területek – védelméhez, helyreállításához és jobb kezeléséhez való hozzájárulás érdekében.
- (42) Jelentős pénzügyi forrásokra van szükség a Párizsi Megállapodás céljainak a fejlődő országokban történő végrehajtásához, és a glasgow-i éghajlati paktum sürgeti a fejlett országoknak minősülő részes feleket, hogy sürgősen és jelentős mértékben növeljék az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának nyújtását. Az UNFCCC Felelős 27. konferenciájának (COP 27) előkészítéséről szóló következtetéseiben a Tanács emlékeztet arra, hogy az Unió és tagállamai járulnak hozzá a legnagyobb mértékben az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi közfinanszírozásához, és 2013 óta több mint kétszeresére növelték a fejlődő országok támogatása érdekében az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásához nyújtott hozzájárulásukat. A Tanács továbbá megújítja az említett következtetésekből az Unió és tagállamai által arra vonatkozóan tett határozott kötelezettségvállalást, hogy tovább fokozzák az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozását a fejlett országok által kitűzött azon cél megvalósításának érdekében, hogy a lehető leghamarabb és 2025-ig folyamatosan, a források széles körének bevonásával évente 100 milliárd USD összeget mozgósítsanak, és arra számít, hogy ez a cél 2023-ban teljesülni fog.

- (43) Az alacsony jövedelmű tagállamokban az átállás elosztási és társadalmi hatásainak kezelése érdekében a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkében említett Modernizációs Alapon keresztül 2024-től 2030-ig az uniós szintű kibocsátásiegység-mennyiség további 2,5 %-át kell felhasználni azon tagállamok energetikai átállásának finanszírozására, amelyek egy főre jutó bruttó hazai terméke (GDP) 2016 és 2018 között nem érte el az uniós átlag 75 %-át.
- (44) A kedvezményezett tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a Modernizációs Alap számára elkülönített forrásokat az Unióval szomszédos határrégiókat érintő beruházások finanszírozására használják fel, amennyiben ez releváns a kedvezményezett tagállamok energetikai átállása szempontjából.

(45) További ösztönzőket kell biztosítani az üvegházhatású gázok kibocsátásának költséghatékony technikák alkalmazásával történő csökkentésére. E célból a kibocsátási egységeknek a helyhez kötött létesítmények számára 2026-tól történő ingyenes kiosztását az energiahatékonyság növelését és a kibocsátások csökkentését célzó technikákba történő beruházásoktól kell függővé tenni, különösen a nagy energiafogyasztók körében. A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az említett feltételrendszer alkalmazása ne veszélyeztesse az egyenlő versenyfeltételeket, a környezeti integritást vagy a létesítményekkel szembeni egyenlő bánásmódot az Unió egészében. A Bizottságnak ezért a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ alapján alkalmazandó szabályok sérelme nélkül felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat kell elfogadnia ezen irányelv kiegészítésére, bármely azonosított probléma – különösen a fent említett elvekkel kapcsolatos problémák – kezelése és a feltételrendszer alkalmazására vonatkozó egyszerű adminisztratív szabályok előírása érdekében. Az említett szabályoknak az ingyenes kiosztásra vonatkozó általános szabályok részét kell képezniük, a nemzeti végrehajtási intézkedésekre vonatkozóan megállapított eljárást alkalmazva, és rendelkezniük kell a végrehajtott energiahatékonysági intézkedések elismerésére vonatkozó határidőkről és kritériumokról, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését szolgáló alternatív intézkedésekről. Emellett tovább kell erősíteni az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló ösztönzőket a magas üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitással rendelkező létesítmények esetében. E célból 2026-tól kezdődően a kibocsátási egységeknek az adott termék-referenciaérték alapján a legmagasabb kibocsátási intenzitással rendelkező, helyhez kötött létesítmények 20 %-a számára történő ingyenes kiosztását klímasemlegességi tervek kidolgozásától és végrehajtásától is függővé kell tenni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

- (46) Az (EU) 2023/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁺ létrehozott, az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus a kibocsátásáthelyezés kockázatának megelőzése érdekében a 2003/87/EK irányelv értelmében létrehozott mechanizmusok helyébe lép. Abban a mértékben, amelyben az ágazatok és alágazatok az említett intézkedés hatálya alá tartoznak, nem helyénvaló ingyenes kiosztásban részesíteni őket. Annak érdekében azonban, hogy a gyártók, az importőrök és a kereskedők alkalmazkodni tudjanak az új rendszerhez, az ingyenes kibocsátási egységek átmeneti fokozatos kivezetésére van szükség. Az ingyenes kiosztás csökkentését a CBAM-ágazatok tekintetében az ingyenes kiosztásra vonatkozó tényező alkalmazásával kell végrehajtani a CBAM fokozatos bevezetése alatt. A CBAM-tényezőnek az említett rendelet hatálybalépése és 2025 vége közötti időszakban 100 %-nak kell lennie, és az említett rendelet 36. cikke (2) bekezdése b) pontjának alkalmazása függvényében 2026-ban 97,5 %-nak, 2027-ben 95 %-nak, 2028-ban 90 %-nak, 2029-ben 77,5 %-nak, 2030-ban 51,5 %-nak, 2031-ben 39 %-nak, 2032-ben 26,5 %-nak, 2033-ban pedig 14 %-nak kell lennie. 2034-től nem alkalmazandó CBAM-tényező.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/... rendelete az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról (HL ...).

⁺ HL: Kérjük, illessze be a PE-CONS 7/23 (2021/0214(COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát a szövegbe, és a rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását a lábjegyzetbe.

Az ingyenes kiosztásra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló, releváns jogi aktusokat ennek megfelelően ki kell igazítani a CBAM hatálya alá tartozó ágazatok és alágazatok tekintetében. A CBAM-ágazatok számára e számítás alapján már nem biztosított ingyenes kiosztást (CBAM-kereslet) át kell helyezni az Innovációs Alapba az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal, a szén-dioxid-leválasztással és -hasznosítással (carbon capture and utilisation – CCU), a szén-dioxid-leválasztással, szállítással és geológiai tárolással (carbon capture, transport and geological storage – CCUS), a megújuló energiával és az energiatárolással kapcsolatos innováció oly módon történő támogatása érdekében, amely hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani a CBAM-ágazatok projektjeire. A nem CBAM-ágazatok számára rendelkezésre álló ingyenes kiosztás arányának tiszteletben tartása érdekében az ingyenes kiosztásból levonandó és az Innovációs Alap keretében rendelkezésre bocsátandó végösszeget azon hányad alapján kell kiszámítani, amelyet a CBAM-kereslet képvisel az ingyenes kiosztásban részesülő valamennyi ágazat ingyenes kiosztás iránti igénye tekintetében.

- (47) A CBAM hatálya alá tartozó és az Unióban előállított, az EU ETS-t vagy hasonló széndioxid-árazási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló exportra szánt árukkal kapcsolatos potenciális kibocsátásáthelyezési kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2023/... rendelet⁺ szerinti átmeneti időszak vége előtt értékelést kell végezni. Amennyiben az említett értékelés megállapítja, hogy fennáll ilyen kibocsátásáthelyezési kockázat, a Bizottságnak adott esetben jogalkotási javaslatot kell előterjesztenie az említett kibocsátásáthelyezési kockázatnak a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályaival összhangban álló módon történő kezelése érdekében. Ezen túlmenően a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az árverésből származó bevételeket a CBAM-ágazatokban a kibocsátásáthelyezés fennmaradó kockázatának kezelésére használják fel, az állami támogatási szabályokkal összhangban. Amennyiben az ingyenes kiosztás csökkenéséből – amely a feltételrendszerre vonatkozó szabályok alkalmazásán alapul – adódó kibocsátási egységeket nem használják fel teljes mértékben arra, hogy a legalacsonyabb üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitással rendelkező létesítményeket mentesítsék az ágazatközi korrekció alól, e fennmaradó kibocsátási egységek 50 %-át át kell helyezni az Innovációs Alapba. A másik 50 %-ot a tagállamok nevében árverésre kell bocsátani és az ebből származó bevételt a tagállamok a CBAM-ágazatokban a kibocsátásáthelyezés fennmaradó kockázatának kezelésére kell, hogy felhasználják.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 7/23 (2021/0214(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (48) A technológiai fejlődés jobb tükrözése, egyúttal a kibocsátáscsökkentési ösztönzők biztosítása és az innováció megfelelő jutalmazása érdekében a referenciaértékek minimális kiigazítását évi 0,2 %-ról 0,3 %-ra, a maximális kiigazítást pedig évi 1,6 %-ról 2,5 %-ra kell növelni. A 2026-tól 2030-ig tartó időszak vonatkozásában a referenciaértékeket így egy 6 % és 50 % közötti tartományon belül kell kiigazítani a 2013-tól 2020-ig tartó időszakban alkalmazandó értékhez képest. A kiszámíthatóság létesítmények számára történő biztosítása érdekében a Bizottságnak a 2026-tól 2030-ig tartó időszak kezdete előtt a lehető leghamarabb végrehajtási jogi aktusokat kell elfogadnia az ingyenes kiosztás felülvizsgált referenciaértékeinek meghatározására.
- (49) Az acéliparban az áttörést hozó új technológiák ösztönzése és a referenciaérték jelentősen aránytalan csökkentésének elkerülése érdekében, valamint tekintettel az acélipar sajátos helyzetére, például a magas kibocsátásintenzitásra, valamint a nemzetközi és uniós piaci struktúrára, a forró fémre vonatkozó referenciaérték 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozó kiszámításából ki kell venni azokat a létesítményeket, amelyek a 2021-től 2022-ig tartó referencia-időszakban üzemeltek, és amelyeket a forró fémre vonatkozó termék-referenciaérték meghatározásának felülvizsgálata miatt egyébként figyelembe vennének az említett számításban.

- (50) A legjobban teljesítők és az innováció jutalmazása érdekében az ágazatközi korrekciós tényezőt nem szabad alkalmazni azon létesítményekre, amelyek üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje az adott referenciaérték szerint leghatékonyabb létesítmények 10 %-ának átlaga alatt marad. Azokat a kibocsátási egységeket, amelyek a feltételrendszerre vonatkozó szabályok alkalmazásából eredő ingyenes kiosztás csökkentése folytán nem kerülnek kiosztásra, az ingyenes kiosztás csökkentéséből adódó azon deficit pótlására kell felhasználni, amely a legjobban teljesítők ágazatközi korrekciós tényező alkalmazása alóli kizárásának eredményeként keletkezik.
- (51) A gazdaság dekarbonizációjának felgyorsítása és az Unió ipari versenyképességének erősítése érdekében az egyébként ingyenesen kiosztható mennyiségből további 20 millió kibocsátási egységet, az egyébként árverésre bocsátható mennyiségből pedig további 5 millió kibocsátási egységet kell az Innovációs Alap rendelkezésére bocsátani. Az Innovációs Alap javára történő árverések 1031/2010/EU bizottsági rendelettel¹ létrehozott időzítésének és ütemezésének az ezen irányelv által bevezetett változások fényében történő felülvizsgálatakor a Bizottságnak fontolóra kell vennie, hogy a felülvizsgált 2003/87/EK irányelv végrehajtásának első éveiben nagyobb mennyiségű forrást bocsásson rendelkezésre az érintett ágazatok dekarbonizációjának fokozása érdekében.

¹ A Bizottság 1031/2010/EU rendelete (2010. november 12.) az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei árverés útján történő értékesítésének időbeli ütemezéséről, lebonyolításáról és egyéb vonatkozásairól (HL L 302., 2010.11.18., 1. o.).

- (52) Az innováció átfogó megközelítése elengedhetetlen az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseinek eléréséhez. Uniós szinten a szükséges kutatási és innovációs erőfeszítések támogatásban részesülnek, többek között a Horizont Európa révén, amely jelentős finanszírozást és új eszközöket foglal magában az EU ETS hatálya alá kerülő ágazatok számára. Következésképpen a Bizottságnak szinergiákra kell törekednie a Horizont Európával és adott esetben más uniós finanszírozási programokkal.
- (53) Az Innovációs Alapnak támogatnia kell az innovatív technikákat, folyamatokat és technológiákat, beleértve az ilyen technikák, folyamatok és technológiák elterjedését is, azok Unió-szerte történő széles körű bevezetése érdekében. A vissza nem térítendő támogatásokban részesülő projektek kiválasztásakor elsőbbséget kell élveznie az áttörést jelentő innovációnak.

(54) Az Innovációs Alap 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8) bekezdésében említett hatályát ki kell terjeszteni az olyan alacsony és zéró szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal és eljárásokkal kapcsolatos innováció támogatására, amelyek az épület-, a közúti közlekedési és a további ágazatok – ideértve a közösségi közlekedési formákat, például a tömegközlekedést és a távolsági buszközlekedést is – tüzelőanyag-fogyasztását érintik. Emellett az Innovációs Alapnak arra kell szolgálnia, hogy támogassa a tengeri közlekedés dekarbonizálására irányuló beruházásokat, beleértve a hajók, a kikötők és a rövid távú tengeri fuvarozás energiahatékonyságába és az ágazat villamosításába, a megújuló energiaforrásokból előállított fenntartható alternatív üzemanyagokba – például a hidrogénbe és az ammóniába –, a kibocsátásmentes meghajtási technológiákba – például a széltechnológiákba –, valamint a jégosztályú hajókat érintő innovációba történő beruházásokat. Különös figyelmet kell fordítani azokra az innovatív projektekre, amelyek hozzájárulnak a tengeri hajózási ágazat dekarbonizációjához és az ágazat összes éghajlati hatásának csökkentéséhez, beleértve a koromkibocsátást is. E tekintetben a Bizottságnak külön témákról kell rendelkeznie az Innovációs Alap pályázati felhívásaiban. E felhívásoknak figyelembe kell venniük a biológiai sokféleség védelmével, valamint a zaj- és vízszennyezéssel kapcsolatos szempontokat. Ami a tengeri közlekedést illeti, az Unió számára egyértelmű hozzáadott értékkel rendelkező projekteknek támogathatóknak kell lenniük.

- (55) Az (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet¹ 9. cikke értelmében abban az esetben, ha a légi jármű-üzemeltetők már nem üzemeltetnek az EU ETS hatálya alá tartozó járatokat, számláik státuszát „kizárt”-ra kell állítani, és az említett számlákról már nem lehet folyamatokat kezdeményezni. Az EU ETS környezeti integritásának megőrzése érdekében azokat a kibocsátási egységeket, amelyeket azért nem adnak ki légi jármű-üzemeltetőknek, mert azok beszüntették működésüket, a kibocsátási egységek ezen üzemeltetők általi visszaadásában jelentkező hiányok fedezésére kell felhasználni, és minden megmaradt kibocsátási egységet az éghajlatváltozás kezelésére irányuló intézkedések felgyorsítására kell felhasználni azáltal, hogy az Innovációs Alapba helyezik őket.
- (56) Amennyiben a Bizottság technikai segítséget nyújtana elsősorban azon tagállamok számára, amelyek eddig kevés vagy egyetlen projektet sem nyújtottak be, az hozzájárulna ahhoz, hogy a tagállamok teljes köréből nagyszámú projektpályázat érkezzen az Innovációs Alapból történő finanszírozásra. E segítségnyújtásnak többek között olyan tevékenységeket kell támogatnia, amelyek célja az olyan tagállamokban található projektjavaslatok minőségének javítása, amelyek eddig kevés vagy egyetlen projektet sem nyújtottak be, például információk, levont tanulságok és bevált gyakorlatok megosztása révén, továbbá amelyek célja a nemzeti kapcsolattartó pontok tevékenységeinek fellendítése. Ugyanezt a célt szolgáló egyéb intézkedések többek között a finanszírozási lehetőségekre való figyelemfelhívást, valamint az említett tagállamok azon képességének növelését szolgáló intézkedések, hogy azonosítsák és támogassák a potenciális pályázókat. Elő kell mozdítani továbbá a tagállamok közötti projektpartnerségeket és a potenciális pályázók közötti kapcsolatteremtést, különösen a nagyszabású projektek esetében.

¹ A Bizottság (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 12.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós kibocsátási egység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 177., 2019.7.2., 3. o.).

(57) A tagállamok által az Innovációs Alap irányításában betöltött szerep megerősítése és az átláthatóság növelése érdekében a Bizottságnak jelentést kell tennie az Éghajlatváltozási Bizottságnak az Innovációs Alap végrehajtásáról, ágazatonként és tagállamonként elemezve a támogatásban részesülő projektek várható hatását. A Bizottságnak a jelentést az Európai Parlament és a Tanács részére is el kell juttatnia, és azt nyilvánosságra kell hoznia. A pályázók beleegyezésétől függően a Bizottságnak a pályázati felhívás lezárultát követően tájékoztatnia kell a tagállamokat a saját területükön benyújtott, projektek finanszírozására irányuló kérelmekről, és részletes információkkal kell ellátnia őket a kérelmekről annak érdekében, hogy megkönnyítse a tagállamok számára a projektek támogatásának koordinálását. Ezenkívül a Bizottságnak a támogatás odaítélése előtt tájékoztatnia kell a tagállamokat az előzetesen kiválasztott projektek listájáról. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a nemzeti átültető rendelkezések ne akadályozzák az innovációt és technológiailag semlegesek legyenek, míg a Bizottságnak technikai segítséget kell nyújtania – különösen az alacsony tényleges részvételt mutató tagállamoknak – az Innovációs Alapban való tényleges földrajzi részvétel javítása és a benyújtott projektek általános minőségének javítása érdekében. A Bizottságnak biztosítania kell továbbá az átfogó nyomon követést és jelentéstételt, beleértve az egész Unióra kiterjedő hatékony, minőségen alapuló földrajzi lefedettség megvalósítása terén elért előrehaladásra vonatkozó információkat és a további szükséges intézkedéseket.

- (58) Ahhoz, hogy összhangban legyen az európai zöld megállapodás átfogó jellegével, a vissza nem térítendő támogatásokban részesülő projektek kiválasztási folyamatának elsőbbséget kell biztosítani a többféle környezeti hatással foglalkozó projekteknek. A támogatott technológiák vagy megoldások reprodukálásának és gyorsabb piaci penetrációjának támogatása érdekében az Innovációs Alap által finanszírozott projekteknek meg kell osztaniuk tudásukat más releváns projektekkel, valamint a jogos érdekekkel rendelkező uniós kutatókkal.
- (59) A kompenzációs különbözeti szerződések (contracts for difference – CD-k), a karboncsökkentési célú szerződések (carbon contracts for difference – CCD-k) és a rögzített prémiumon alapuló szerződések az új technológiák feltárásának ösztönzése révén fontos szerepet játszanak az ipari kibocsátáscsökkentés ösztönzésében, és lehetőséget kínálnak arra, hogy az innovatív éghajlatbarát technológiák befektetői számára olyan árat biztosítsanak, amely jutalmazza az EU ETS mindenkori szén-dioxid-árszintje által ösztönzöttet meghaladó CO₂-kibocsátáscsökkentést. Az Innovációs Alap által támogatható intézkedések hatályát bővíteni kell, hogy olyan, versenyeztetési ajánlattétel révén tudjanak támogatást nyújtani projekteknek, amelyek CD-k, CCD-k vagy rögzített prémiumon alapuló szerződések odaítélését eredményezik. A versenyeztetési ajánlattétel fontos mechanizmus lenne a dekarbonizációs technológiák fejlesztésének támogatásában, valamint a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásának optimalizálásában. Ezenkívül biztonságot nyújtana az e technológiákba befektetők számára. Az uniós költségvetés függő kötelezettségeinek minimalizálása érdekében a CD-k és a CCD-k tervezése során biztosítani kell a kockázatsökkentést, és egy költségvetési kötelezettségvállalásnak legalább a CD-k és a CCD-k első két fordulójában teljes körű fedezetet kell biztosítani a 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8) bekezdése szerint kiosztott kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó előirányzatokkal.

A rögzített prémiumon alapuló szerződések esetében nem áll fenn ilyen kockázat, mivel a jogi kötelezettségvállalást megfelelő költségvetési kötelezettségvállalás fogja fedezni. Ezenkívül a Bizottságnak a CD-k és a CCD-k első két fordulójának lezárását követően, majd ezt követően amikor csak szükséges, el kell végeznie a végrehajtásukból eredő pénzügyi kockázatok minőségi és mennyiségi értékelését. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az említett értékelés eredményei alapján felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el, amelyben a CD-k vagy CCD-k ezt követő fordulóiban a teljes fedezetnyújtás helyett egy megfelelő tartalékfeltöltési rátáról rendelkezik. E megközelítés során az Innovációs Alap keretében rendelkezésre álló kibocsátási egységeken felül a Bizottságnak figyelembe kell vennie minden olyan elemet, amely csökkentheti az uniós költségvetést érintő pénzügyi kockázatokat, például a felelősség tagállamok közötti, önkéntes alapon történő megosztásának vagy egy magánszektorra épülő viszontbiztosítási mechanizmusnak a lehetőségét. Ezért rendelkezni kell az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ X. címének egyes részeitől való eltérésekről. A CD-k és a CCD-k első két fordulója esetében a tartalékfeltöltési rátának 100 %-nak kell lennie.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Az említett rendelet 210. cikkének (1) bekezdésétől, 211. cikkének (1) és (2) bekezdésétől, valamint 218. cikkének (1) bekezdésétől eltérve azonban ebben az irányelvben a CD-k és CCD-k ezt követő fordulóra vonatkozóan 50 %-os minimális tartalékfeltöltési rátát kell előírni, valamint azt, hogy az Innovációs Alapból származó bevételek legfeljebb 30 %-a fordítandó feltöltésre, és a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy az első két pályázati felhívás során szerzett tapasztalatok alapján meghatározza a szükséges tartalékfeltöltési rátát és a feltöltésre fordítandó bevétel összegét. Az uniós költségvetést terhelő teljes pénzügyi kötelezettség ezért nem haladhatja meg az Innovációs Alap árverésből származó bevételének 60 %-át. Továbbá, mivel a feltöltés általában az Innovációs Alapból fog származni, el kell térni az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 212–214. cikkében foglalt, az ugyanazon rendelet 212. cikke által létrehozott közös tartalékalapra vonatkozó szabályoktól. A CD-k és a CCD-k újszerű jellege további eltérést tehet szükségessé az említett rendelet 209. cikke (2) bekezdésének d) és h) pontjától, mivel azok nem támaszkodnak tőkeáttételre/multiplikátorokra, és nem függenek teljes mértékben előzetes értékeléstől, 219. cikkének (3) bekezdésétől – a 209. cikk (2) bekezdésének d) pontjával való kapcsolat miatt –, valamint 219. cikkének (6) bekezdésétől, mivel a végrehajtó partnerek nem fognak rendelkezni biztosítékkal fedezett hitel- vagy tőkekitettségekkel. Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletről való bármely eltérés alkalmazását a szükséges mértékre kell korlátozni. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy módosítsa az Innovációs Alapból származó bevételeknek a feltöltésre fordítandó maximális részarányát, legfeljebb 20 százalékponttal meghaladva az ezen irányelvben előírt arányt.

- (60) Az Innovációs Alap az (EU, Euratom) 2020/2092 európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ létrehozott, az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszer hatálya alá tartozik.
- (61) Amennyiben egy létesítmény tevékenységét ideiglenesen felfüggesztik, az ingyenes kiosztást hozzáigazítják az évente kötelezően jelentett tevékenységi szintekhez. Ezenfelül az illetékes hatóságok a működésüket felfüggesztő létesítmények esetében felfüggeszthetik a kibocsátási egységek kiadását, amíg bizonyítást nem nyert, hogy azok újraindítják a működésüket. Ezért az üzemeltetőktől a továbbiakban nem kell megkövetelni, hogy bizonyítsák az illetékes hatóság felé, hogy létesítményük meghatározott és észszerű időn belül újakezdi a termelést a tevékenységek ideiglenes felfüggesztése esetén.
- (62) A helyhez kötött létesítmények részére a 2003/87/EK irányelv 11. cikkének (2) bekezdése alapján kiosztott ingyenes kibocsátási egységek korrekciójához további ingyenes kibocsátási egységek kiosztására vagy a felesleges kibocsátási egységek újbóli átruházására lehet szükség. A 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (7) bekezdése értelmében az új belépők számára elkülönített kibocsátási egységeket e célokra kell felhasználni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2020/2092 rendelete (2020. december 16.) az uniós költségvetés védelmét szolgáló általános feltételrendszerről (HL L 433. I, 2020.12.22., 1. o.).

(63) 2013 óta a villamosenergia-termelők kötelesek megvásárolni az összes kibocsátási egységet, amelyre szükségük van a villamosenergia-termeléshez. Mindazonáltal a 2003/87/EK irányelv 10c. cikkével összhangban egyes tagállamoknak lehetősége van arra, hogy a 2021-től 2030-ig tartó időszakban átmeneti ingyenes kiosztást biztosítsanak az energiaágazat modernizációjára. Három tagállam választotta ezt a lehetőséget. Tekintettel arra, hogy – különösen az energiaágazatban – gyors dekarbonizációra van szükség, az érintett tagállamok csak a 2024. december 31-ig végrehajtott beruházások számára biztosíthatják ezt az átmeneti ingyenes kiosztást. Lehetővé kell tenni számukra, hogy az általuk meghatározott arányban hozzáadják a 2021-től 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan az ilyen beruházásokra fel nem használt, fennmaradó kibocsátási egységeket az érintett tagállam által árverésre kapott kibocsátási egységek teljes mennyiségéhez, vagy felhasználhassák azokat a Modernizációs Alap keretében megvalósuló beruházások támogatására. Az erről szóló értesítés határidejének kivételével a Modernizációs Alapba átcsoportosított kibocsátási egységekre ugyanazok a beruházási szabályok vonatkoznak, mint amelyek a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkének (4) bekezdése alapján már átruházott kibocsátási egységekre alkalmazandók. Annak érdekében, hogy biztosított legyen a kiszámíthatóság és az átláthatóság az árverésre bocsátandó, vagy átmeneti ingyenes kiosztás tárgyát képező kibocsátási egységek összegét, valamint a Modernizációs Alap által kezelt eszközöket illetően, a tagállamoknak 2024. május 15-ig értesíteniük kell a Bizottságot az egyes célokra felhasználandó fennmaradó kibocsátási egységek mennyiségéről.

(64) A Modernizációs Alap hatályát össze kell hangolni az Unió legújabb éghajlat-politikai célkitűzéseivel, azáltal, hogy előírják, hogy a beruházásoknak összhangban kell lenniük az európai zöld megállapodás és az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseivel, és hogy megszüntetik a fosszilis tüzelőanyagokra épülő energiatermeléshez kapcsolódó beruházások támogatását, kivéve, ha az ilyen beruházásokat a Modernizációs Alaphoz a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkének (4) bekezdésével összhangban önkéntesen átutalt, kibocsátási egységekből származó bevételből támogatják. Emellett az ilyen beruházások korlátozott támogatását bizonyos feltételek mellett továbbra is lehetővé kell tenni az említett irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett, kibocsátási egységekből származó bevételekből, különösen akkor, ha a tevékenység az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ értelmében környezeti szempontból fenntarthatónak minősül, valamint a 2027-ig árverésre bocsátott kibocsátási egységek tekintetében. A kibocsátási egységek utóbbi kategóriája esetében továbbá a nem szilárd fosszilis tüzelőanyagoknak az értékláncban hátrébb történő (downstream) felhasználását nem szabad 2028 után árverésre bocsátott kibocsátási egységekből származó bevétellel támogatni. Ezenkívül a Modernizációs Alapnak a kiemelt beruházásokra fordítandó százalékos arányát a 2003/87/EK irányelv 10d. cikkének (4) bekezdésével összhangban átruházott és az említett irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett, a Modernizációs Alap részét képező kibocsátási egységek esetében 80 %-ra kell növelni, a kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségének további 2,5 %-a esetében pedig 90 %-ra.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

Az energiahatékonyságot – többek között az ipar, a közlekedés, az épületek, a mezőgazdaság és a hulladékgazdálkodás területén –, a megújuló energiaforrásokból történő fűtést és hűtést, valamint a háztartások energiaszegénység kezelésére irányuló támogatását – többek között a vidéki és távoli területeken – be kell vonni a kiemelt beruházások hatálya alá. Az átláthatóság növelése és a Modernizációs Alap hatásának jobb felmérése érdekében a beruházási bizottságnak évente jelentést kell tennie az Éghajlatváltozási Bizottság részére a beruházások értékelésével kapcsolatos tapasztalatokról, különösen a kibocsátáscsökkentés és a kibocsátáscsökkentési költségek tekintetében.

- (65) Az (EU) 2018/410 irányelv rendelkezéseket vezetett be arra vonatkozóan, hogy a tagállamok a területükön található villamosenergia-termelő kapacitás bezárása esetén törölhetik az árverésre bocsátandó kibocsátási egységeik megfelelő mennyiségét. Tekintettel az Unió fokozott éghajlat-politikai törekvéseire és a villamosenergia-ágazat ennek következtében felgyorsult dekarbonizációjára, az ilyen a törlés egyre fontosabbá vált. A Bizottságnak ezért értékelnie kell, hogy a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott, vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusok módosításával megkönnyíthető-e a törlés tagállamok általi alkalmazása.

(66) A kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának az (EU) 2018/410 irányelvben bevezetett és az (EU) 2019/1842 bizottsági végrehajtási rendelettel¹ hatályba léptetett kiigazítása javította az ingyenes kiosztás által kiváltott hatékonyságot és ösztönzőket, ugyanakkor növelte az adminisztratív terhet, és általa nem teljesült az ingyenes kiosztás kiadására korábban megszabott, február 28-i időpont. Annak érdekében, hogy jobban figyelembe lehessen venni a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának kiigazítását, helyénvaló kiigazítani a megfelelési ciklust is. Az illetékes hatóságok számára az ingyenes kiosztás juttatására előírt határidőt ezért február 28-ról június 30-ra, az üzemeltetők számára a kibocsátási egységek visszaadására előírt határidőt pedig április 30-ról szeptember 30-ra kell halasztani.

¹ A Bizottság (EU) 2019/1842 végrehajtási rendelete (2019. október 31.) a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a kibocsátási egységek ingyenes kiosztásának tevékenység szint-változás miatti kiigazítására vonatkozó további rendelkezések tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályok megállapításáról (HL L 282., 2019.11.4., 20. o.).

(67) Az (EU) 2018/2066 bizottsági végrehajtási rendelet¹ szabályokat állapít meg a biomasszából származó kibocsátások nyomon követésére vonatkozóan, amelyek összhangban állnak a megújuló energiáról szóló uniós jogszabályokban a biomassza felhasználására vonatkozóan megállapított szabályokkal. Ahogy a jogszabályok kidolgozottabbá válnak a biomasszára vonatkozó fenntarthatósági kritériumok tekintetében az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben² megállapított legújabb szabályokkal, a 2003/87/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdése szerinti végrehajtási hatáskörök átruházását kifejezetten ki kell terjeszteni azon kiigazítások elfogadására, amelyek a biomasszára – többek között a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra és a biomasszából előállított üzemanyagokra – vonatkozó fenntarthatósági kritériumok EU ETS-ben történő alkalmazásához szükségesek. Ezen túlmenően a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el annak meghatározása céljából, hogy hogyan kell elszámolni a nulla besorolású biomassza és a nem nulla besorolású forrásokból eredő biomassza keverékéből származó kibocsátások tárolását.

¹ A Bizottság (EU) 2018/2066 végrehajtási rendelete (2018. december 19.) az üvegházhatású gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon követéséről és jelentéséről, valamint a 601/2012/EU bizottsági rendelet módosításáról (HL L 334., 2018.12.31., 1. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

(68) A nem biológiai eredetű, folyékony és gáznemű megújuló üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok fontos szerepet játszhatnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésében azokban az ágazatokban, amelyek nehezen dekarbonizálhatók. Amennyiben a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokat és a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló üzemanyagokat az ezen irányelv hatálya alá tartozó tevékenység keretében leválasztott szén-dioxidból állítják elő, a kibocsátásokat az adott tevékenység keretében kell elszámolni. Annak biztosítása érdekében, hogy a nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok hozzájáruljanak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez, és hogy elkerülhető legyen azon üzemanyagok kettős elszámolása, amelyek hozzájárulnak a csökkentéshez, helyénvaló kifejezetten kiterjeszteni a 2003/87/EK irányelv 14. cikkének (1) bekezdésében foglalt felhatalmazást olyan végrehajtási jogi aktusok Bizottság általi elfogadására, amelyek meghatározzák a szén-dioxid esetleges kibocsátásának elszámolásához szükséges kiigazításokat oly módon, hogy az biztosítsa valamennyi kibocsátás elszámolását, beleértve azokat az eseteket is, amikor ezeket az üzemanyagokat az Unió kívül szén-dioxid-leválasztásból állítják elő, ugyanakkor elkerülve a kettős elszámolást, és megfelelő ösztönzőket biztosítva a kibocsátások leválasztására, figyelembe véve ezen üzemanyagoknak az (EU) 2018/2001 irányelv szerinti kezelését is.

- (69) Mivel a szén-dioxidot várhatóan nem csővezetéken, hanem például hajón vagy tehergépkocsival szállítják, a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének az üvegházhatású gázok tárolás céljából történő szállítására vonatkozó jelenlegi hatályát az egyenlő bánásmód elve alapján ki kell terjeszteni valamennyi szállítóeszközre, függetlenül attól, hogy a szállítóeszköz az EU ETS hatálya alá tartozik-e. Amennyiben a szállításból származó kibocsátások a 2003/87/EK irányelv szerinti más tevékenység hatálya alá is tartoznak, a kettős elszámolás elkerülése érdekében a kibocsátásokat e másik tevékenység keretében kell elszámolni.

(70) A kizárólag biomasszát használó létesítmények kizárása az EU ETS-ből olyan helyzeteket eredményezett, amikor a biomasszát nagy arányban égető létesítmények rendkívüli nyereséget értek el azáltal, hogy a tényleges kibocsátást jelentősen meghaladó ingyenes kibocsátási egységeket kaptak. Ezért be kell vezetni a nulla besorolású biomassza-égetésre vonatkozó küszöbértéket, amely felett a létesítményeket ki kell venni az EU ETS hatálya alól. A küszöbérték bevezetése nagyobb bizonyosságot nyújtana azzal kapcsolatban, hogy mely létesítmények tartoznak az EU ETS hatálya alá, és lehetővé tenné az ingyenes kibocsátási egységek egyenletesebb elosztását különösen a kibocsátásáthelyezés kockázatának jobban kitett ágazatok számára. A küszöbértéket 95 %-os szinten kell megállapítani annak érdekében, hogy egyensúlyban legyenek az előnyök és hátrányok a továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmények számára. Ezért azokat a létesítményeket, amelyek megtartották a fosszilis tüzelőanyagok elégetésére szolgáló fizikai kapacitásukat, nem szabad arra ösztönözni, hogy visszatérjenek az ilyen tüzelőanyagok használatára. A 95 %-os küszöbérték biztosítaná, hogy amennyiben egy létesítmény fosszilis tüzelőanyagokat használ azért, hogy továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozzon és így részesülhessen az ingyenesen kiosztott kibocsátási egységekben, az ilyen fosszilis tüzelőanyagok használatával összefüggő szén-dioxid-kibocsátási költségek kellően jelentős mértékűek lennének ahhoz, hogy visszatartó erővel bírjanak.

Ez a küszöbérték azt is biztosítaná, hogy a jelentős mennyiségű fosszilis tüzelőanyagot használó létesítmények továbbra is az EU ETS nyomonkövetési kötelezettségeinek hatálya alá tartozzanak, elkerülve ezáltal a meglévő nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési kötelezettségek esetleges megkerülését. Ugyanakkor azokat a létesítményeket, amelyek alacsonyabb arányban égetnek el nulla besorolású biomasszát, egy rugalmas mechanizmus révén továbbra is ösztönözni kell arra, hogy tovább csökkentsék a fosszilis tüzelőanyagok égetését, miközben továbbra is az EU ETS hatálya alá tartoznak, mindaddig, amíg a fenntartható biomassza részükről való használata olyan jelentős mértékűvé nem válik, hogy az EU ETS hatálya alá vonásuk már nem indokolt. Emellett a tapasztalatok azt mutatják, hogy a kizárólag biomasszát használó létesítmények kizárása – amely gyakorlatilag 100 %-os küszöbértéket jelent, kivéve a fosszilis tüzelőanyagoknak az indítási és leállítási szakaszban történő égetését – újraértékelést és pontosabb meghatározást tesz szükségessé. A 95 %-os küszöbérték lehetővé teszi a fosszilis tüzelőanyagok indítási és leállítási szakaszban történő égetését.

- (71) Az alacsony és zéró szén-dioxid-kibocsátású technológiák elterjedésének ösztönzése érdekében a tagállamoknak lehetővé kell tenniük az üzemeltetők számára, hogy a 2003/87/EK irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében említett aktuális és a következő ötéves időszak végéig továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozzanak, ha a létesítmény az üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentése érdekében megváltoztatja termelési folyamatát, és már nem éri el a 20 MW teljes névleges bemenő hőteljesítményre vonatkozó küszöbértéket.

(72) Az Európai Értékpapírpiazi Hatóság (ESMA) 2022. március 28-án tette közzé a kibocsátási egységekről és a kapcsolódó származtatott ügyletekről szóló végleges jelentését. A jelentés átfogóan elemzi az európai szén-dioxid-piac integritását, továbbá szakvéleményeket és ajánlásokat fogalmazott meg a szén-dioxid-piac megfelelő működésének fenntartásával kapcsolatban. A piaci integritás és átláthatóság folyamatos nyomon követése érdekében az ESMA-nak rendszeressé kell tennie ezt a jelentéstételt. Az ESMA az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 32. cikkének (3) bekezdésével összhangban a trendekről, a kockázatokról és a gyenge pontokról szóló jelentésében már értékeli a piaci fejleményeket, és szükség esetén ajánlásokat fogalmaz meg a hatáskörébe tartozó területeken. Ezen éves jelentéstétel részeként elemezni kell az európai szén-dioxid-piacot is, kitérve a kibocsátási egységek árverésére, valamint a kibocsátási egységek és az azokhoz kapcsolódó származtatott termékek tőzsdei és tőzsdén kívüli kereskedelmére. Ez a kötelezettség ahhoz vezetne, hogy egyszerűsödjön az ESMA által végzett jelentéstétel, és lehetővé tenné a piacok közötti összehasonlítást, különösen az EU ETS és az árualapú származtatott termékek piaci közötti szoros kapcsolatok okán.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiazi Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

Az ESMA általi ilyen rendszeres elemzésnek különösen a piaci volatilitást és az árak alakulását, az árverések és a piaci kereskedési műveletek működését, a likviditást és a kereskedett mennyiségeket, valamint a piaci szereplők kategóriáit és kereskedési magatartását kell nyomon követnie, beleértve az árakat jelentősen befolyásoló spekulatív tevékenységeket is. Értékeléseinek adott esetben ajánlásokat kell tartalmaznia a piac integritásának és átláthatóságának, valamint a jelentéstételi kötelezettségeknek a javítására, a piaci visszaélések megelőzésének és felderítésének javítására, valamint a kibocsátási egységek és az azokhoz kapcsolódó származtatott termékek rendezett piacának fenntartására. A szén-dioxid-piac működésének javítása érdekében a Bizottságnak kellően figyelembe kell vennie a szén-dioxid-piacról szóló éves jelentéssel összefüggésben készült, és szükség esetén a szén-dioxid-piac jobb működésének biztosítására szolgáló jelentésekben is szereplő értékeléseket és ajánlásokat.

- (73) A távfűtés dekarbonizációjához szükséges beruházások további ösztönzése, valamint a magas energiaárakhoz és a távfűtési létesítmények magas üvegházhatásúgáz-kibocsátási intenzitásához kapcsolódó társadalmi szempontok kezelése érdekében azokban a tagállamokban, amelyekben a távfűtésből származó kibocsátások aránya a gazdaság méretéhez képest nagyon magas, az üzemeltetőknek lehetővé kell tenni, hogy a távfűtési létesítmények számára további átmeneti ingyenes kiosztást kérelmezzenek, és az ingyenes kiosztásból származó többletértéket olyan beruházásokra kell fordítani, amelyek még 2030 előtt a kibocsátások jelentős csökkenését eredményezik. Annak érdekében, hogy a csökkenés valóban bekövetkezzon, a további átmeneti ingyenes kiosztást ahhoz a feltételhez kell kötni, hogy az üzemeltetők által a megfelelő létesítményeik tekintetében kidolgozandó klímasemlegességi tervekben meghatározott beruházások és kitűzött kibocsátáscsökkentések megvalósulnak.

(74) A szén-dioxid-piacon váratlanul vagy hirtelen bekövetkező túlzott áremelkedések negatívan befolyásolhatják a piac kiszámíthatóságát, amely viszont elengedhetetlen a dekarbonizációs beruházások tervezéséhez. Ezért a 2003/87/EK irányelv II. és III. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátáskereskedelem piacán bekövetkező túlzott áringadozások esetén alkalmazandó intézkedést körültekintően meg kell erősíteni annak érdekében, hogy javuljon az indokolatlan áringadozásokra való reakcióképessége. Amennyiben az átlagos kibocsátásiegység-ár emelkedésén alapuló kiváltó feltétel teljesül, automatikusan alkalmazni kell e szabályalapú védintézkedést, amely előre meghatározott számú kibocsátási egység felszabadítását eredményezi az (EU) 2015/1814 európai parlamenti és tanácsi határozattal¹ létrehozott piaci stabilizációs tartalékból. Az átláthatóság javítása érdekében a Bizottságnak szorosan nyomon kell követnie és havonta közzé kell tennie a kiváltó feltételt. A piaci stabilizációs tartalékból e védintézkedés alapján felszabadított kibocsátási egységek szabályos árverés útján történő értékesítésének biztosítása, valamint a piac kiszámíthatóságának javítása érdekében ezen intézkedés nem alkalmazható újra az intézkedés keretében történt előző kibocsátásiegység-felszabadítás lezárultát követő legalább 12 hónapig.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1814 határozata (2015. október 6.) az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 264., 2015.10.9., 1. o.).

(75) „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében” című, 2020. szeptember 17-i bizottsági közlemény kiemelte, hogy különösen nagy kihívást jelent az épület- és közúti közlekedési ágazatok kibocsátásainak csökkentése. A Bizottság ezért bejelentette, hogy a kibocsátáskereskedelem további kiterjesztése magában foglalhatja az épületekből és a közúti közlekedésből származó kibocsátásokat is, és hozzáfűzte, hogy a tüzelőanyagok égetéséből származó összes kibocsátás beszámítása lényeges előnyökkel járna. A kibocsátáskereskedelmet alkalmazni kell az épület- és közúti közlekedési ágazatokban, valamint azon további ágazatokban égetésre használt tüzelőanyagokra, amelyek megfelelnek a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá nem tartozó ipari tevékenységeknek, így például az ipari létesítmények fűtésének (a továbbiakban: épület-, közúti közlekedési és további ágazatok). Ezekre az ágazatokra vonatkozóan külön, de párhuzamos kibocsátáskereskedelmi rendszert kell létrehozni a helyhez kötött létesítmények és a légi közlekedés tekintetében jól működő kibocsátáskereskedelmi rendszer megzavarásának elkerülése érdekében. Az új rendszert kiegészítő szakpolitikák kísérik, amelyek formálják a piaci szereplők elvárásait és a teljes gazdaság számára széndioxid-árjelzést biztosítanak, ugyanakkor intézkedésekkel szolgálnak az indokolatlan árhatások elkerülésére. A korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy az új rendszer kialakításához hatékony nyomonkövetési, jelentési és hitelesítési rendszer létrehozására van szükség. Az EU ETS meglévő uniós infrastruktúráival való szinergiák és következetesség biztosítása érdekében helyénvaló a 2003/87/EK irányelv módosítása révén kibocsátáskereskedelmi rendszert létrehozni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozóan.

- (76) A szükséges végrehajtási keret létrehozása és a 2030-ra kitűzött cél elérésére vonatkozó észszerű határidő biztosítása érdekében az épületek és a közúti közlekedés ágazataiban és további ágazatokban 2025-ben kell megkezdeni a kibocsátáskereskedelmet. Az első években a szabályozott jogalanyoktól meg kell követelni, hogy üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedéllyel rendelkezzenek, és hogy jelentsék a 2024 és 2026 közötti kibocsátásukat. E szervezetekre vonatkozóan a kibocsátási egységek kiadását és a megfelelési kötelezettségeket 2027-től kell alkalmazni. Ez az ütemezés lehetővé tenné, hogy az említett ágazatokban szabályosan és hatékonyan kezdődhessen meg a kibocsátáskereskedelem. Lehetővé tenné továbbá intézkedések bevezetését annak biztosítására, hogy a kibocsátáskereskedelmet társadalmilag igazságosan építsék be az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokba, a szén-dioxid-árak kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokra és közlekedési felhasználókra gyakorolt hatásának enyhítése érdekében.
- (77) Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban működő kis kibocsátók igen nagy száma miatt nem lehet a szabályozási pontot az üvegházhatású gázokat közvetlenül kibocsátó szervezetek szintjén megállapítani, mint a helyhez kötött létesítmények és a légi közlekedés esetében. Ezért a műszaki megvalósíthatóság és az adminisztratív hatékonyság okán helyénvalóbb a szabályozási pontot az ellátási lánc felsőbb részén meghatározni. Az új kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében a megfelelési kötelezettséget kiváltó cselekmény azon tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása kell, hogy legyen, amelyeket égetésre használnak az épület- és közúti közlekedési ágazatokban – többek között az üvegházhatású gázok geológiai tárolás céljából történő közúti szállítására is –, valamint azokban a további ágazatokban, amelyek a 2003/87/EK irányelv I. mellékletének hatálya alá nem tartozó ipari tevékenységeknek felelnek meg. A kettős lefedettség elkerülése érdekében az említett irányelv I. melléklete szerinti tevékenységek során felhasznált tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátására a hatály nem terjedhet ki.

- (78) Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok szabályozott jogalanyait és a szabályozási pontot az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv¹ által létrehozott jövedékiadó-rendszerrel összhangban kell meghatározni, a szükséges kiigazításokkal, mivel az említett irányelv már szilárd ellenőrzési rendszert hoz létre a jövedéki adó megfizetése céljából a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok minden mennyiségére vonatkozóan. Ezekben az ágazatokban a tüzelőanyagok végfelhasználóira nem vonatkoznak a 2003/87/EK irányelv szerinti kötelezettségek.
- (79) Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban a kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra ugyanolyan követelményeknek kell vonatkozniuk az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély tekintetében, mint a helyhez kötött létesítmények üzemeltetőire. Szabályokat kell megállapítani az engedélykérelmekre, az engedélyek kiadásának feltételeire, a tartalomra és a felülvizsgálatra, valamint a szabályozott jogalannyal kapcsolatos bármely változásra vonatkozóan. Annak érdekében, hogy az új rendszer rendezett módon indulhasson, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az új kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyok a rendszer 2025-ös indulásától érvényes engedéllyel rendelkezzenek.

¹ A Tanács (EU) 2020/262 irányelve (2019. december 19.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 58., 2020.2.27., 4. o.).

(80) Az új kibocsátáskereskedelmi rendszerre szánt kibocsátási egységek teljes mennyiségének lineáris pályát kell követnie a 2030-ra vonatkozó kibocsátáscsökkentési célkitűzés elérése érdekében, figyelembe véve az épület- és közúti közlekedési ágazatok költséghatékony hozzájárulását, amely 2030-ig 43 %-os kibocsátáscsökkentést jelent 2005-höz képest, valamint a további ágazatok együttes költséghatékony hozzájárulását, amely 2030-ig 42 %-os kibocsátáscsökkentést jelent 2005-höz képest. A kibocsátási egységek teljes mennyiségét első alkalommal 2027-ben kell megállapítani annak érdekében, hogy 2024-től kezdődően a 2024-es kibocsátási határértékekből kiinduló pályát lehessen követni, amely határértékeket az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 4. cikkének (2) bekezdésével összhangban a lefedett ágazatok 2005. évi, valamint a 2016 és 2018 közötti időszakra vonatkozó referenciakibocsátásai alapján számítják ki, az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdésében meghatározottak szerint. Ennek megfelelően a lineáris csökkentési tényezőt 5,10 %-ban kell meghatározni. 2028-tól a kibocsátási egységek teljes mennyiségét a 2024., 2025. és 2026. évre vonatkozóan bejelentett átlagos kibocsátások alapján kell meghatározni, és a 2024-től meghatározott ugyanazon abszolút éves csökkenési aránnyal kell mérsékelni, ami a fent meghatározott pálya 2025-ös összehasonlítható értékéhez képest 5,38 %-os lineáris csökkentési tényezőnek felel meg. Ha ezek a kibocsátások jelentősen meghaladják az említett pályaértéket, és az ilyen eltérés nem a kibocsátásmérési módszerek kisléptékű eltéréseinek tudható be, a lineáris csökkentési tényezőt ki kell igazítani, hogy 2030-ra el lehessen érni az előírt kibocsátáscsökkentési szintet.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

- (81) A kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítése a kibocsátási egységek kiosztásának legegyszerűbb és gazdaságilag leghatékonyabb módja, és az elkerüli a rendkívüli nyereségeket is. Mind az épületek, mind a közúti közlekedés ágazatára az Unión kívülről nehezedő versenykényszer viszonylag csekély vagy nem létezik, és ezek az ágazatok nincsenek kitéve a kibocsátásáthelyezés kockázatának. Ezért az épületekre és a közúti közlekedésre vonatkozó kibocsátási egységeket csak árverés útján szabad kiosztani, ingyenes kiosztásra nem kerül sor.
- (82) Az új kibocsátáskereskedelmi rendszer zökkenőmentes indulásának biztosítása érdekében, valamint figyelembe véve, hogy a szabályozott jogalanyoknak ár- és likviditási kockázatuk csökkentése érdekében fedezeti ügyletet kell kötniük kibocsátási egységekre vagy határidőre kell vásárolniuk őket, a korai szakaszban nagyobb mennyiségű kibocsátási egységet kell árverésre bocsátani. 2027-ben tehát az árverési mennyiségeknek 30 %-kal meg kell haladniuk a 2027-re vonatkozó teljes kibocsátási egység-mennyiséget. Ez az összeg elegendő lenne a likviditás biztosításához, ha a kibocsátás a szükséges csökkentésekkel összhangban esne vissza és akkor is, ha a kibocsátáscsökkentések csak fokozatosan valósulnának meg. Az árverési mennyiségek ezen előreütemezésére vonatkozó részletes szabályokat a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott, az árveréssel kapcsolatos, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban kell megállapítani.

- (83) Az árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek részarányára vonatkozó elosztási szabályok rendkívül fontosak minden olyan árverésből származó bevétel tekintetében, amely a tagállamokat illeti, különös tekintettel arra, hogy meg kell erősíteni a tagállamok azon képességét, hogy kezeljék a szén-dioxid-árjelzésnek az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra gyakorolt társadalmi hatásait. Annak ellenére, hogy az említett új ágazatok nagyon eltérő jellemzőkkel rendelkeznek, helyénvaló a helyhez kötött létesítményekre alkalmazandóhoz hasonló, közös elosztási szabályt megállapítani. A kibocsátási egységek többségét a közúti közlekedési ágazat, valamint a kereskedelmi, intézményi és lakóépületek kibocsátásainak 2016-tól 2018-ig tartó időszakban jellemző átlagos eloszlása alapján kell elosztani valamennyi tagállam között.
- (84) A szén-dioxid-árnak az épület- és közúti közlekedési ágazatokban történő bevezetését hatékony szociális kompenzációnak kell kísérnie, különös tekintettel az energiaszegénység meglévő szintjére. Egy 2021-es, egész Unióra kiterjedő felmérésben mintegy 34 millió európai, vagyis az Unió lakosságának csaknem 6,9 %-a nyilatkozott úgy, hogy nem engedheti meg magának, hogy elégséges mértékben fűtse otthonát. A hatékony szociális és elosztási kompenzáció elérése érdekében a tagállamok számára elő kell írni, hogy az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátás-kereskedelméből származó bevételeket a meglévő kibocsátás-kereskedelmi rendszer tekintetében már meghatározott, éghajlatváltozással és energiával kapcsolatos célokra fordítsák, előnyben részesítve azokat a tevékenységeket, amelyek hozzá tudnak járulni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban zajló kibocsátás-kereskedelem szociális szempontjainak kezeléséhez, vagy a kifejezetten az említett ágazatokkal kapcsolatos aggályok kezelése érdekében hozzáadott intézkedésekre fordítsák, ideértve a 2012/27/EU irányelv szerinti kapcsolódó szakpolitikai intézkedéseket.

Az (EU) 2023/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁺ létrehozott új Szociális Klímaalap célzott finanszírozást fog biztosítani a tagállamok számára a leginkább érintett kiszolgáltatott csoportok, különösen az energiaszegénység vagy közlekedési szegénység által sújtott háztartások támogatására. A Szociális Klímaalap elő fogja mozdítani a tagállamok közötti és a tagállamokon belüli méltányosságot és szolidaritást, miközben enyhíti az energia- és közlekedési szegénység kockázatát az átállás szakaszában. A meglévő szolidaritási mechanizmusokra fog építeni és ki fogja egészíteni azokat, szinergiában más uniós kiadási programokkal és alapokkal. A 2003/87/EK irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése szerinti 50 millió EU ETS kibocsátási egységet, valamint az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátáskereskedelméből származó 150 millió kibocsátási egységet, továbbá az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokat érintő kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételeket – összesen legfeljebb 65 000 000 000 EUR összegben – a Szociális Klímaalap finanszírozására kell felhasználni ideiglenes és kivételes jelleggel külső címzett bevétel formájában, az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló (EU, Euratom) 2020/2053 határozat módosításáról szóló tanácsi határozatra irányuló, 2021. december 22-i bizottsági javaslattal kapcsolatos azon egyeztetések és tanácskozások függvényében, amelyek az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban az EU ETS-en alapuló új saját forrás létrehozására vonatkoznak.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/... rendelete (...) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L ...).

⁺ HL: Kérjük, illessze be a PE-CONS 11/23 (2021/0206(COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát a szövegbe, és a rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását a lábjegyzetbe.

Elő kell írni, hogy abban az esetben, ha az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban elfogadásra kerül a szóban forgó új saját forrást létrehozó határozat, annak hatálybalépésekor meg kell szüntetni a vele megegyező, külső címzett bevételként feltüntetett tételt. Egy ilyen határozat elfogadása esetén a Bizottságnak adott esetben be kell nyújtania a Szociális Klímaalap tekintetében szükséges javaslatokat az (EU) 2023/... rendelet⁺ 27. cikkének (4) bekezdésével összhangban. Ez nem érinti a 2027 utáni többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalások eredményét.

- (85) Az árverésből származó bevételek felhasználásáról szóló jelentéstételt össze kell hangolni az (EU) 2018/1999 rendelettel létrehozott jelenlegi jelentéstétellel.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 11/23 (2021/0206(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

- (86) Az új kibocsátáskereskedelmi rendszer hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyoknak a hitelesített kibocsátásuk tekintetében az általuk szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségeknek megfelelően kell visszaadniuk kibocsátási egységeket. Első ízben 2027-ben kell visszaadniuk a hitelesített kibocsátásaikra vonatkozó kibocsátási egységeket. Az adminisztratív terhek minimalizálása érdekében a helyhez kötött létesítmények és a légi közlekedés meglévő kibocsátáskereskedelmi rendszerére alkalmazandó számos szabályt alkalmazandóvá kell tenni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó új kibocsátáskereskedelmi rendszerre, a szükséges kiigazításokkal. Ez magában foglalja különösen a kibocsátási egységek átruházására, visszaadására és törlésére vonatkozó szabályokat, valamint a kibocsátási egységek érvényességére, a szankciókra, az illetékes hatóságokra és a tagállamok jelentéstételi kötelezettségeire vonatkozó szabályokat.

(87) Egyes tagállamokban már léteznek olyan nemzeti szén-dioxid-adók, amelyek az épületek és a közúti közlekedés ágazataira és a 2003/87/EK irányelv III. mellékletének hatálya alá tartozó további ágazatokra vonatkoznak. Ezért 2030 végéig ideiglenes eltérést kell bevezetni. A 2003/87/EK irányelv célkitűzéseinek elérése és az új kibocsátáskereskedelmi rendszer koherenciája érdekében az említett eltérés alkalmazásának lehetőségével csak abban az esetben lehet élni, ha a nemzeti adómérték magasabb, mint az adott évre vonatkozó átlagos árverési ár, és e lehetőség csak az ilyen adót fizető szabályozott jogalanyok visszaadási kötelezettségére vonatkozhat. A rendszer stabilitásának és átláthatóságának biztosítása érdekében a nemzeti adóról – beleértve a vonatkozó adómértékeket is – ezen irányelv átültetési időszakának végén értesíteni kell a Bizottságot. Az eltérés nem érintheti a Szociális Klímaalap külső címzett bevételeit, vagy – amennyiben az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban kerül megállapításra – az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban a kibocsátáskereskedelemről származó árverési bevételen alapuló saját forrást.

(88) Ahhoz, hogy az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban folytatott kibocsátáskereskedelem hatékony legyen, lehetővé kell tenni a kibocsátások nagy biztonsággal és észszerű költségek mellett történő nyomon követését. A kibocsátásokat a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségek alapján, kibocsátási tényezővel kombinálva kell a szabályozott jogalanyokhoz rendelni. A nem kívánatos hatások, például a kettős teher elkerülése érdekében a szabályozott jogalanyok számára lehetővé kell tenni, hogy megbízhatóan és pontosan azonosítsák és megkülönböztessék azokat az ágazatokat, amelyekben a tüzelőanyagokat szabad forgalomba bocsátják, valamint a tüzelőanyagok végső felhasználóit. Azokban a ritka esetekben, amikor a meglévő EU ETS-ben és az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok új kibocsátáskereskedelmi rendszerében a kibocsátások kettős elszámolása nem kerülhető el, vagy amikor a 2003/87/EK irányelv hatálya alá nem tartozó tevékenységekből származó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységek visszaadásából adódóan költségek merülnek fel, a tagállamoknak ezt a bevételt az uniós jogszabályokkal összhangban az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokon kívüli elkerülhetetlen kettős elszámolás vagy egyéb ilyen költségek kompenzálására kell felhasználniuk. Ezért a kettős elszámolás elkerülésére és az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátáskereskedelmi rendszerének hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységek visszaadásának elkerülésére, valamint a pénzügyi kompenzáció nyújtására szolgáló egységes feltételek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. A kettős elszámolással kapcsolatos problémák további enyhítése érdekében az új kibocsátáskereskedelmi rendszerben a nyomon követésre és a visszaadásra vonatkozó határidők egy hónappal a jelenlegi rendszer keretében a helyhez kötött létesítményekre és a légi közlekedésre vonatkozó határidők után kell, hogy legyenek. Annak érdekében, hogy elegendő adat álljon rendelkezésre a kibocsátási egységek teljes mennyiségének a 2028-tól 2030-ig tartó időszakra történő megállapításához, a rendszer 2025-ös indulásakor engedéllyel rendelkező szabályozott jogalanyoknak 2024-re vonatkozóan jelenteniük kell a hozzájuk kapcsolódó múltbeli kibocsátásaikat.

(89) A szén-dioxid-kibocsátási költségek átláthatósága, illetve annak átláthatósága, hogy e költségeket mennyiben hárítják át a fogyasztókra, kulcsfontosságú ahhoz, hogy a gazdaság valamennyi ágazatában lehetővé váljon a gyors és költséghatékony kibocsátáscsökkentés. Ez különösen fontos egy olyan kibocsátáskereskedelmi rendszerben, amely az értéklánc korábbi szakaszaira vonatkozó (upstream) kötelezettségeken alapul. Az új kibocsátáskereskedelmi rendszer célja, hogy arra ösztönözze a szabályozott jogalanyokat, hogy csökkentsék az üzemanyagok szén-dioxid-tartalmát, és az ilyen jogalanyok nem tehetnek szert tisztességtelen nyereségre azáltal, hogy több szén-dioxid-kibocsátási költséget hárítanak fogyasztókra, mint amennyi náluk felmerült. Míg a kibocsátási egységeknek az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszer keretében történő teljes körű árverése már korlátozza az ilyen tisztességtelen nyereségek előfordulását, a Bizottságnak a rendkívüli nyereségek elkerülése érdekében nyomon kell követnie, hogy a szabályozott jogalanyok milyen mértékben hárítják át a szén-dioxid-kibocsátási költségeket. A IVa. fejezettel kapcsolatban a Bizottságnak – lehetőség szerint tüzelőanyag-típusonként – évente jelentést kell készítenie az Unióban a fogyasztókra áthárított szén-dioxid-kibocsátási költségek átlagos szintjéről.

(90) Helyénvaló intézkedéseket bevezetni a túlzott áremelkedés potenciális kockázatának kezelésére, amely – ha különösen magas az új kibocsátáskereskedelmi rendszer indulásakor – alááshatja a háztartások és az egyének arra való hajlandóságát, hogy beruházzanak üvegházhatásúgáz-kibocsátásaik csökkentésébe. Ezeknek az intézkedéseknek ki kell egészíteniük a piaci stabilizációs tartalék által kínált biztosítékokat, amelyek 2019-ben léptek működésbe. Míg a szén-dioxid-árat továbbra is a piac határozza meg, a védintézkedéseket szabályokon alapuló automatikus mechanizmus fogja kiváltani, amelynek értelmében a kibocsátási egységeket csak akkor szabadítják fel a piaci stabilizációs tartalékból, ha az átlagos kibocsátásiegység-ár emelkedésén alapuló, konkrét kiváltó egy vagy több feltétel teljesül. E kiegészítő mechanizmusnak szintén rendkívül reaktívnak kell lennie a megváltozott piacfundamentumoktól eltérő tényezők miatti túlzott volatilitás kezelése érdekében. Az intézkedéseket a túlzott áremelkedés különböző szintjeihez kell igazítani, ami eltérő mértékű beavatkozást fog eredményezni. A Bizottságnak szorosan figyelemmel kell kísérnie a kiváltó feltételeket, és az intézkedéseket az említett feltételek teljesülése esetén a Bizottságnak sürgősen el kell fogadnia. Ez nem érintheti azokat a kísérő intézkedéseket, amelyeket a tagállamok esetlegesen a kedvezőtlen társadalmi hatások kezelése érdekében fogadnak el.

- (91) Annak érdekében, hogy a polgárok számára nagyobb legyen a bizonyosság abban, hogy az új kibocsátáskereskedelmi rendszer első éveiben a szén-dioxid-ár nem haladja meg a 45 EUR-t, helyénvaló egy további árstabilitási mechanizmust bevezetni, amely felszabadítja a kibocsátási egységeket a piaci stabilizációs tartalékból abban az esetben, ha a szén-dioxid-ár meghaladja ezt a szintet. Elviekben az intézkedést egy 12 hónapos időszak alatt egyszer lehet alkalmazni. Ugyanakkor lehetővé kell tenni, hogy ugyanebben a 12 hónapos időszakban ismét alkalmazható legyen, amennyiben a Bizottság az Éghajlatváltozási Bizottság segítségével úgy ítéli meg, hogy az ár alakulása indokolja kibocsátási egységek újbóli felszabadítását. Tekintettel e mechanizmus azon céljára, hogy az új kibocsátáskereskedelmi rendszer a kezdeti években biztosítsa a stabilitást, a Bizottságnak értékelnie kell a mechanizmus működését és azt, hogy azt 2029 után is folytatni kell-e.
- (92) További védelmi mechanizmusként az épületek és a közúti közlekedés ágazataira és a további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelem megkezdése előtt lehetővé kell tenni a felső határ alkalmazásának és a visszaadási kötelezettségeknek az elhalasztását, amennyiben a gáz- vagy olaj-nagykereskedelmi árak a múltbeli tendenciákhoz képest kivételesen magasak. A mechanizmusnak automatikusnak kell lennie, ami azt jelenti, hogy a felső határ alkalmazását és a visszaadási kötelezettségeket egy évvel el kell halasztani, ha teljesülnek az energiaárakkal összefüggő konkrét kiváltó tényezők. A referenciaárakat a nagykereskedelmi gáz- és olajpiacon kötött, azonnal rendelkezésre álló és a végső felhasználók vonatkozásában legrelevánsabb referenciaszerződések alapján kell meghatározni. A gáz- és olajárakra vonatkozóan külön kiváltó feltételeket kell előírni, mivel e termékek árának alakulása eltérő múltbeli tendenciákat követ. A piaci biztonság biztosítása érdekében a Bizottságnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett értesítés útján kellő időben egyértelművé kell tennie a halasztás alkalmazását.

- (93) A Bizottságnak nyomon kell követnie a kibocsátáskereskedelem alkalmazását az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban, beleértve a meglévő EU ETS-sel való árkonvergencia mértékét is, és szükség esetén felülvizsgálatot kell javasolnia az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ezen ágazatok kibocsátáskereskedelme hatékonyságának, igazgatásának és gyakorlati alkalmazásának javítása érdekében, a megszerzett ismeretek és a fokozott árkonvergencia alapján. A Bizottság számára elő kell írni, hogy az e kérdésekről szóló első jelentést 2028. január 1-jéig nyújtsa be.
- (94) Annak érdekében, hogy 2003/87/EK irányelv 3ga. cikke (2) bekezdésének, 3gf. cikke (2) és (4) bekezdésének, 10b. cikke (4) bekezdésének, 12. cikke (3-d) és (3-c) bekezdésének, 14. cikke (1) bekezdésének, 30f. cikke (3) és (5) bekezdésének, valamint 30h. cikke (7) bekezdésének végrehajtása egységes feltételek mellett történjen, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. A meglévő szabályozási kerettel való szinergiák biztosítása érdekében az említett irányelv 14. és 15. cikkében foglalt végrehajtási hatáskörök átruházását ki kell terjeszteni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra. Ezeket a végrehajtási hatásköröket – a 2003/87/EK irányelv 3gf. cikkének (2) bekezdésével és 12 cikkének (3-d) és (3-c) bekezdésével kapcsolatos végrehajtási hatáskörök kivételével – a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹ megfelelően kell gyakorolni.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

- (95) Az ezen irányelvben és más uniós jogszabályokban, különösen az (EU) 2021/1119 rendeletben foglalt célkitűzések elérése érdekében az Uniónak és tagállamainak a szakpolitikák végrehajtása során a legfrissebb tudományos eredményekre kell támaszkodniuk. Ezért amikor az éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület tudományos tanácsadást nyújt és jelentéseket ad ki az EU ETS-ről, a Bizottságnak figyelembe kell vennie az ilyen tanácsadást és jelentéseket, különösen az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseinek és céljainak való megfelelés biztosításához szükséges további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségességét illetően, valamint a légi és tengeri közlekedésre vonatkozó globális piaci alapú intézkedések ambíciói és környezeti integritása fényében a további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségességét illetően.
- (96) Annak elismerése érdekében, hogy az EU ETS bevételei hozzájárulnak az éghajlatvédelmi átálláshoz, be kell vezetni egy EU ETS címkét. Az EU ETS-ből származó finanszírozás láthatóságát biztosító egyéb intézkedések mellett a tagállamoknak és a Bizottságnak gondoskodniuk kell arról, hogy a modernizációs alapból és az innovációs alapból támogatott projektekkal és tevékenységekkel összefüggésben megfelelő címke révén egyértelműen jelezzék, hogy azok az EU ETS bevételeiből származnak.

(97) Az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzés elérése érdekében a Bizottságnak az említett rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslata alapján 2040-re az egész Unióra kiterjedő éghajlat-politikai célértéket kell meghatározni. Az EU ETS-t felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy összhangba kerüljön az Unió 2040-re vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésével. Ennek megfelelően a Bizottságnak 2026 júliusáig az Európai Parlament és a Tanács részére jelentést kell benyújtania az EU ETS több vonatkozásáról, adott esetben jogalkotási javaslatot és hatásvizsgálatot csatolva ahhoz. Az (EU) 2021/1119 rendelettel összhangban a közvetlen kibocsátáscsökkentésnek prioritást kell élveznie, amit a klímasemlegesség elérése érdekében a szén-dioxid-eltávolítás növelésével kell kiegészíteni. Ezért a Bizottságnak 2026 júliusáig – egyéb vonatkozások mellett – jelentést kell tennie az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy a léghőből eltávolított, biztonságosan és tartósan – például a levegőből történő közvetlen leválasztás révén – tárolt kibocsátások hogyan tartozhatnak a kibocsátáskereskedelem hatálya alá, a szükséges kibocsátáscsökkentés ellentételezése nélkül. Amíg a leválasztott szén-dioxid felhasználásával készült termék életciklusának minden szakasza – és különösen a hulladékégetés szakasza –, szén-dioxid-árazás tárgyát nem képezi, a kibocsátásoknak a termékekből a légkörbe történő kibocsátásuk helyén történő elszámolására való támaszkodás a kibocsátások alulszámítását eredményezné.

A szén-dioxid-leválasztás olyan módon történő szabályozása érdekében, amely csökkenti a nettó kibocsátást, valamint biztosítja, hogy valamennyi kibocsátást elszámoljanak, és hogy a kettős elszámolás elkerülhető legyen, ugyanakkor gazdasági ösztönzőket generál, a Bizottságnak 2026 júliusáig értékelnie kell, hogy a 2003/87/EK irányelv hatálya alá tartozó valamennyi üvegházhatásúgáz-kibocsátást ténylegesen figyelembe veszik-e, és hogy ténylegesen sikerült-e elkerülni a kettős elszámolást. Különösen értékelnie kell a 12. cikk (3b) bekezdésében említett módtól eltérő módon leválasztottak és valamely termékben hasznosítottak tekintett üvegházhatásúgáz-kibocsátások elszámolását, és figyelembe kell vennie a downstream szakaszokat, beleértve az ártalmatlanítást és a hulladékégetést. Végezetül a Bizottságnak jelentést kell tennie az Európai Parlament és a Tanács számára a teljes névleges bemenő hőteljesítményre vonatkozó 20 MW-os küszöbérték csökkentésének megvalósíthatóságáról a 2003/87/EK irányelv I. mellékletében szereplő tevékenységek tekintetében, figyelembe véve a környezeti előnyöket és az adminisztratív terheket.

(98) A Bizottságnak 2026 júliusáig értékelést kell készítenie és jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács részére a településhulladék-égető létesítmények EU ETS-be való felvételének megvalósíthatóságáról, többek között azzal a céllal, hogy 2028-tól bekerüljenek a rendszerbe, és értékelnie kell, hogy szükség lehet-e arra, hogy a tagállamoknak lehetőségük legyen 2030 végéig a kívülmaradás mellett dönteni, tekintetbe véve annak fontosságát, hogy valamennyi ágazat hozzájáruljon a kibocsátás csökkentéséhez. A településhulladék-égető létesítmények bevonása az EU ETS-be hozzájárulna a körkörös gazdasághoz azáltal, hogy ösztönözné a termékek újrafeldolgozását, újrafelhasználását és javítását, ugyanakkor hozzájárulna a gazdaság egészére kiterjedő dekarbonizációhoz. A települési hulladékégető létesítmények bevonása megerősítené a hulladékhierarchiával összhangban lévő fenntartható hulladékgazdálkodás ösztönzőit, és egyenlő versenyfeltételeket teremtene azon régiók között, amelyek az EU ETS hatálya alá vonták a települési hulladék égetését.

Annak elkerülése érdekében, hogy a hulladék a településhulladék-égető létesítményektől a metánkibocsátást okozó uniós hulladéklerakók felé terelődjön, valamint hogy a hulladék harmadik országokba irányuló exportja kedvezőtlen hatást gyakoroljon a környezetre, a Bizottságnak a jelentésében figyelembe kell vennie, hogy a hulladék útja az Unióban történő lerakás vagy a harmadik országokba irányuló hulladékexport felé terelődhet. A Bizottságnak emellett figyelembe kell vennie a belső piacra gyakorolt hatásokat, a verseny lehetséges torzulásait, a környezeti integritást, a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ célkitűzéseivel való összhangot, valamint a kibocsátások nyomon követése és kiszámítása tekintetében a megbízhatóságot és pontosságot. Figyelembe véve a lerakásból származó metánkibocsátást és az egyenlőtlen versenyfeltételek kialakulásának elkerülése érdekében, a Bizottságnak értékelnie kell annak lehetőségét is, hogy a településhulladék-égető létesítmények bevonása megvalósíthatóságának értékelésekor más hulladékgazdálkodási folyamatokat – például a lerakást, az erjesztést, a komposztálást és a mechanikai-biológiai kezelést – is bevonjon az EU ETS-be.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

(99) A jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítő, illetve módosító általános hatályú nem jogalkotási aktusok elfogadása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az árverések időzítésére, lebonyolítására és egyéb szempontjaira vonatkozóan, a feltételrendszer alkalmazásának szabályaira vonatkozóan, az Innovációs Alap működésének szabályaira vonatkozóan, a CD-kkel és a CCD-kel kapcsolatos versenyztetéses ajánlattételi mechanizmusok működésének szabályaira vonatkozóan, azon követelményekre vonatkozóan, amelyek alapján úgy kell tekinteni, hogy az üvegházhatású gázok stabil kémiai kötésbe kerültek valamely termékben, valamint a 2003/87/EK irányelv III. mellékletében említett tevékenység egyéb ágazatokra való kiterjesztésére vonatkozóan. Ezenfelül – a meglévő szabályozási kerettel való szinergiák biztosítása érdekében – a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (4) bekezdésében foglalt, az árverések időzítésére, lebonyolítására és egyéb szempontjaira vonatkozó felhatalmazást ki kell terjeszteni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban¹ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

¹ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

(100) A meglévő EU ETS-re és annak a tengeri közlekedésre való kiterjesztésére vonatkozó rendelkezéseket 2024-től kell alkalmazni, összhangban a sürgős éghajlat-politikai fellépés szükségességével, valamint azzal, hogy valamennyi ágazatnak költséghatékony módon hozzá kell járulnia a kibocsátáscsökkentéshez. Következésképpen a tagállamoknak 2023. december 31-ig át kell ültetniük az említett ágazatokra vonatkozó rendelkezéseket. Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszerrel kapcsolatos rendelkezések átültetésének határideje azonban 2024. június 30. kell, hogy legyen, mivel az említett ágazatokra vonatkozó nyomonkövetési, jelentéstételi, ellenőrzési és engedélyezési szabályok 2025. január 1-jétől alkalmazandók, és elegendő időre van szükség a rendezett végrehajtáshoz. Kivételként az átláthatóság és a megbízható jelentéstétel biztosítása érdekében a tagállamoknak 2023. december 31-ig kell átültetniük az említett ágazatok múltbeli kibocsátásaira vonatkozó jelentéstételi kötelezettséget, mivel ez a kötelezettség a 2024. évi kibocsátásokhoz kapcsolódik. A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával¹ összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy ilyen dokumentumok átadása indokolt.

¹ HL C 369., 2011.12.17., 14. o.

(101) Egy jól működő, megreformált, a piaci stabilizációt szolgáló eszközt magában foglaló EU ETS kulcsfontosságú eszköze annak, hogy az Unió teljesítse a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egész gazdaságra kiterjedő csökkentésére irányuló, 2030-ra vonatkozó célt, a legkésőbb 2050-ig teljesítendő uniós klímasemlegességi célkitűzést és az azt követően elérendő, az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott, negatív kibocsátásra vonatkozó célkitűzést, valamint a Párizsi Megállapodás célkitűzéseit. A piaci stabilizációs tartalék célja, hogy kezelje a kibocsátási egységek kínálata és kereslete közötti egyensúlyhiányt a piacon. Az (EU) 2015/1814 határozat 3. cikke előírja, hogy a tartalékot három évvel működésének megkezdése után felül kell vizsgálni, különös figyelmet fordítva a piaci stabilizációs tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározására szolgáló százalékos értékre, a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számára (total number of allowances in circulation – TNAC) vonatkozó küszöbértékre, amely meghatározza a tartalékba helyezendő kibocsátási egységek mennyiségét, valamint a tartalékból felszabadítandó kibocsátási egységek számára. A kibocsátási egységek piaci stabilizációs tartalékba helyezését meghatározó jelenlegi küszöbértéket 2018-ban állapították meg, az EU ETS legutóbbi felülvizsgálatával, miközben a lineáris csökkentési tényezőt ez az irányelv növeli. Ezért a piaci stabilizációs tartalék működése rendszeres felülvizsgálatának részeként a Bizottságnak azt is értékelnie kell, hogy szükség van-e az említett küszöbértéknek a 2003/87/EK irányelv 9. cikkében említett lineáris tényezővel összhangban történő esetleges kiigazítására.

- (102) Tekintettel arra, hogy erőteljesebb beruházási jelzésre van szükség a kibocsátások költséghatékony módon történő csökkentése érdekében, valamint az EU ETS megerősítése céljából, az (EU) 2015/1814 határozatot módosítani kell az egyes években a piaci stabilizációs tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számának meghatározására szolgáló százalékos arány növelése érdekében. Ezenkívül a TNAC alacsonyabb szintjei esetében a felvételnek meg kell egyeznie a TNAC és a kibocsátási egységek felvételét meghatározó küszöbérték közötti különbséggel. Ez megakadályozná az árverési mennyiségek jelentős bizonytalanságát, amely akkor keletkezik, amikor a TNAC közel van a küszöbértékhez, ugyanakkor biztosítaná, hogy a többlet elérje azt a mennyiségi tartományt, amelyen belül úgy tekinthető, hogy a szén-dioxid-piac kiegyensúlyozottan működik.
- (103) Ezenfelül annak biztosítása érdekében, hogy az érvénytelenítés után a piaci stabilizációs tartalékban maradó kibocsátási egységek szintje kiszámítható legyen, a tartalékban lévő kibocsátási egységek érvénytelenítése többé nem függhet az előző év árverési mennyiségeitől. A tartalékban lévő kibocsátási egységek számát ezért 400 millió kibocsátási egységben kell rögzíteni, ami megfelel a TNAC értékére vonatkozó alsó küszöbértéknek.

- (104) Az ezen irányelvre irányuló javaslatot kísérő hatásvizsgálat elemzése azt is kimutatta, hogy a TNAC-ba bele kell számítani a légi közlekedésből származó nettó keresletet is. Ezenkívül, mivel a légiközlekedési kibocsátási egységek ugyanúgy felhasználhatók, mint az általános célú kibocsátási egységek, a tartalék pontosabb, így jobb eszköze lenne a piaci stabilitás biztosításának, ha magában foglalná a légi közlekedést is. A TNAC kiszámításakor az ezen irányelv hatálybalépését követő évtől kezdődően a légi közlekedésből származó kibocsátásokat és a légi közlekedés tekintetében kiadott kibocsátási egységeket is figyelembe kell venni.
- (105) A TNAC kiszámításának egyértelművé tétele érdekében az (EU) 2015/1814 határozatnak elő kell írnia, hogy a kibocsátási egységek kínálata csak a kiadott, de a piaci stabilizációs tartalékba be nem helyezett kibocsátási egységeket foglalja magában. Ezenkívül a képlet a továbbiakban nem vonhatja le a piaci stabilizációs tartalékban lévő kibocsátási egységek számát a kibocsátási egységek kínálatából. Ennek a változásnak nincs lényeges hatása a TNAC kiszámításának eredményére, ideértve a TNAC múltbeli számításait vagy a tartalékot is.

- (106) Annak érdekében, hogy mérsékelni lehessen az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelem megkezdésével kapcsolatos keresleti és kínálati egyensúlyhiány kockázatát, valamint hogy e kibocsátáskereskedelem ellenállóbbá váljon a piaci sokkhatásokkal szemben, a piaci stabilizációs tartalék szabályalapú mechanizmusát alkalmazni kell az említett ágazatokra. Ahhoz, hogy ez a tartalék a rendszer indulásától kezdődően működőképes legyen, először 600 millió kibocsátási egységnek megfelelő kezdeti dotációval kell azt létrehozni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban zajló kibocsátáskereskedelem céljára. A kibocsátási egységek tartalékból való felszabadítását vagy felvételét kiváltó kezdeti alsó és felső küszöbértékek egy általános felülvizsgálati záradék tárgyát kell, hogy képezzék. Más elemeknek – mint például a TNAC, illetve a felszabadított vagy a tartalékba helyezett kibocsátási egységek mennyisége közzétételének – a tartalékra az egyéb ágazatok tekintetében vonatkozó szabályokat kell követniük.

- (107) Mivel ezen irányelv céljait – nevezetesen az üvegházhatású gázok kibocsátásának költséghatékony és gazdaságilag eredményes csökkentésének előmozdítását egy kiterjesztett és módosított, egész Unióra kiterjedő piacialapú mechanizmuson keresztül, oly módon, hogy az arányban álljon a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás egész gazdaságra kiterjedő csökkentésére irányuló, 2030-ra vonatkozó céllal – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az irányelv terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (108) A 2003/87/EK irányelvet és az (EU) 2015/1814 határozatot ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 2003/87/EK irányelv módosításai

A 2003/87/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk második bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Ez az irányelv rendelkezik továbbá arról, hogy fokozni kell az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését a veszélyes éghajlatváltozás elkerüléséhez tudományos alapon szükségesnek tartott csökkentési szintekhez való hozzájárulás érdekében. Ez az irányelv hozzájárul az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben* meghatározott uniós klímasemlegességi célkitűzés és éghajlat-politikai célok eléréséhez, és ezáltal a Párizsi Megállapodás** célkitűzéseire.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

** HL L 282., 2016.10.19., 4. o.”

2. A 2. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

- „(1) Ezen irányelvet az I. és a III. mellékletben felsorolt tevékenységekre és a II. mellékletben felsorolt üvegházhatású gázokra kell alkalmazni. Amennyiben egy olyan létesítmény, amely 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítményű égetőegységek üzemeltetése okán az EU ETS hatálya alá tartozik, megváltoztatja előállítási folyamatait az üvegházhatásúgáz-kibocsátásainak csökkentése érdekében, és már nem éri el ezt a küszöbértéket, a létesítmény helye szerinti tagállam biztosítja az üzemeltető számára azt a lehetőséget, hogy továbbra is az EU ETS hatálya alá tartozzon a 11. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett, aktuális és soron következő ötéves időszak végéig, előállítási folyamatainak megváltoztatását követően. Az említett létesítmény üzemeltetője eldöntheti, hogy a létesítmény az előállítási folyamatainak megváltoztatását követően csupán az aktuális ötéves időszak végéig vagy a következő ötéves időszakban is az EU ETS hatálya alá tartozzon-e. Az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a 11. cikk (1) bekezdése szerint a Bizottságnak benyújtott listához képest történt változásokról.
- (2) Ezt az irányelvet a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv* szerinti követelmények sérelme nélkül kell alkalmazni.

* Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.)”

3. A 3. cikk a következőképpen módosul:

a) a b) pont helyébe a következő szöveg lép:

„b) »kibocsátások«: üvegházhatású gázoknak valamely létesítményben található forrásokból történő kiengedése vagy az I. mellékletben felsorolt légiközlekedési tevékenységet folytató légi járműből, vagy az I. mellékletben felsorolt tengeri közlekedési tevékenységet folytató hajókból az említett tevékenység tekintetében meghatározott gázok kibocsátása, vagy a III. mellékletben említett tevékenységnek megfelelő üvegházhatású gázok kibocsátása;”

b) a d) pont helyébe a következő szöveg lép:

„d) »üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély«: az 5. ,a 6. és a 30b. cikk értelmében kiadott engedély;”

c) az u) pontot el kell hagyni;

d) a szöveg a következő pontokkal egészül ki:

- „w) »hajózási társaság«: a hajótulajdonos vagy bármely más szervezet vagy személy – például az igazgató vagy a hajót személyzet nélkül bérlő személy –, amely a hajótulajdonostól átvállalta a hajó üzemeltetésének felelősségét, és amely e felelősség átvállalásával beleegyezett abba, hogy átveszi a hajók biztonságos üzemeltetéséről és a környezetszennyezés megelőzéséről szóló nemzetközi szabályzat által előírt, a 336/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet* I. mellékletében meghatározott valamennyi kötelezettséget és felelősséget;
- x) »út«: az (EU) 2015/757 európai parlamenti és tanácsi irányelv** 3. cikkének c) pontjában meghatározott út;

- y) »a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság«: a 3gf. cikkel összhangban az EU ETS hajózási társaság tekintetében történő igazgatásáért felelős hatóság;
- z) »útiterv szerinti kikötő«: az a kikötő, ahol a hajó a rakomány be- vagy kirakodása, illetve utasok be- vagy kiszállása céljából megáll, vagy az a kikötő, ahol a nyílt tengeri hajó a legénység partraszállása céljából megáll; nem tartoznak ide az olyan megállások, amelyeknek kizárólagos célja tüzelőanyagvételezés, készletek beszerzése, nem nyílt tengeri hajók legénységének partraszállása, szárazdokkba állás vagy a hajónak, berendezéseinek, vagy mindkettőnek a javítása, a segítségkérés céljából vagy vészhelyzet miatt történő kikötői megállások, a hajók közötti átrakodás miatti, kikötőn kívüli megállások, az olyan megállások, amelyek kizárólagos célja a rossz időjárási körülmények miatti menedékkeresés, a kutatási és mentési tevékenységek miatt szükségessé váló megállások, valamint a konténerszállító hajók egy szomszédos, a 3ga. cikk (2) bekezdése értelmében elfogadott végrehajtási jogi aktusban felsorolt konténerátrakodási kikötőben történő megállásai;
- aa) »üdülőhajó«: rakományfedélzettel nem rendelkező személyhajó, amelyet kizárólag arra terveztek, hogy tengeri úton, éjszakai szállást kínálva kereskedelmi célú utasszállítást bonyolítson le;

- ab) »különbözeti szerződés« vagy »CD«: a Bizottság és egy alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus – például árverés – útján kiválasztott gyártója közötti szerződés, amelynek értelmében a gyártó olyan támogatásban részesül az Innovációs Alapból, amely fedezi egyrészt a nyertes ár (más néven szerződéskötési ár), másrészt az előállított alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék árából, a termék egy közeli helyettesítőjének piaci árából vagy e kettő kombinációjából származtatott referenciaár közötti különbséget;
- ac) »karboncsökkentési célú szerződés« vagy »CCD«: a Bizottság és egy alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus – például árverés – útján kiválasztott gyártója közötti szerződés, amelynek értelmében a gyártó támogatásban részesül az Innovációs Alapból, amely fedezi egyrészt a nyertes ár (más néven szerződéskötési ár), másrészt a kibocsátási egységek átlagárából származtatott referenciaár közötti különbséget;
- ad) »rögzített prémiumon alapuló szerződés«: a Bizottság és egy alacsony vagy zero szén-dioxid-kibocsátású termék versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus – például árverés – útján kiválasztott gyártója közötti szerződés, amelynek értelmében a gyártó támogatásban részesül az előállított termék egységére jutó rögzített összeg formájában;

- ae) »szabályozott jogalany«: a IVa. fejezet alkalmazásában minden olyan természetes vagy jogi személy – a tüzelőanyagok végső fogyasztóinak kivételével –, aki vagy amely a III. mellékletben említett tevékenységet végzi, és a következő kategóriák valamelyikébe tartozik:
- i. amennyiben a tüzelőanyag az (EU) 2020/262 tanácsi irányelv^{***} 3. cikkének 11. pontjában meghatározott adóraktáron halad át, az említett irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott adóraktár-engedélyes, akit az említett irányelv 7. cikke alapján keletkezett jövedékiadó-fizetési kötelezettség terhel;
 - ii. ha e pont i. alpontja nem alkalmazható, bármely más személy, akit az ezen irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó tüzelőanyagok tekintetében az (EU) 2020/262 irányelv 7. cikke vagy a 2003/96/EK tanácsi irányelv^{****} 21. cikke (5) bekezdésének első albekezdése alapján keletkezett jövedékiadó-fizetési kötelezettség terhel;

- iii. ha e pont i. és ii. alpontja nem alkalmazható, bármely más személy, akit a tagállam illetékes hatóságainak nyilvántartásba kell venniük a jövedéki adó megfizetésére kötelezett személyként, a 2003/96/EK irányelv 21. cikke (5) bekezdésének negyedik albekezdésében említettek szerint, beleértve a jövedéki adó megfizetése alól mentesített személyeket is;
 - iv. ha az i., ii. és iii. alpont nem alkalmazható, vagy ha több személy egyetemlegesen felelős ugyanazon jövedéki adó megfizetéséért, a tagállam által kijelölt bármely más személy;
- af) »üzemanyag« vagy »tüzelőanyag«: ezen irányelv IVa. fejezetének alkalmazásában a 2003/96/EK irányelv 2. cikkének (1) bekezdésében említett bármely energiatermék, ideértve az említett irányelv I. mellékletének A. és C. táblázatában felsorolt üzemanyagokat, valamint az említett irányelv 2. cikkének (3) bekezdésében meghatározott üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként – többek között villamosenergia-termelésre – történő felhasználásra szánt, akként eladásra kínált vagy akként felhasznált bármely más termék;
- ag) »szabad forgalomba bocsátás«: ezen irányelv IVa. fejezetének alkalmazásában az (EU) 2020/262 irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott szabad forgalomba bocsátás;

- ah) »TTF-gázár«: a IVa. fejezet alkalmazásában a Gasunie Transport Services B.V. által üzemeltetett, a Title Transfer Facility (TTF) virtuális kereskedési pontján kötött havi határidős gázvásárlások ára;
- ai) »a Brent nyersolaj ára« a IVa. fejezet alkalmazásában a havi határidős nyersolajvásárlásnak az olajvásárlás referenciáraként használt ára.

* Az Európai Parlament és a Tanács 336/2006/EK rendelete (2006. február 15.) a hajók biztonságos üzemeltetéséről szóló nemzetközi szabályzat Közösségen belüli végrehajtásáról és a 3051/95/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 64., 2006.3.4., 1. o.).

** Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/757 rendelete (2015. április 29.) a tengeri közlekedésből eredő szén-dioxid-kibocsátások nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről, valamint a 2009/16/EK irányelv módosításáról (HL L 123., 2015.5.19., 55. o.).

*** A Tanács (EU) 2020/262 irányelve (2019. december 19.) a jövedéki adóra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról (HL L 58., 2020.2.27., 4. o.).

**** A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).”

4. A II. fejezet címe helyébe a következő cím lép:

„Légi és tengeri közlekedés”

5. A 3a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3a. cikk

Hatály

A 3b–3g. cikk az I. mellékletben szereplő légi közlekedési tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztására és kiadására alkalmazandó. A 3ga–3gg. cikk az I. mellékletben szereplő tengeri közlekedési tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztására és kiadására alkalmazandó.”

6. A 3g. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3g. cikk

Nyomonkövetési és jelentési tervek

Az igazgatásért felelős tagállam gondoskodik arról, hogy minden légi jármű-üzemeltető az adott tagállam illetékes hatóságának nyomonkövetési tervet nyújtson be, amelyben intézkedéseket állapít meg a kibocsátások nyomon követésére és jelentésére, továbbá arról, hogy a terveket az illetékes hatóság a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusoknak megfelelően jóváhagyja.”

7. A szöveg a következő cikkekkel egészül ki:

„3ga. cikk

A tengeri közlekedési tevékenységekre vonatkozó alkalmazási kör

- (1) A tengeri közlekedési tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztása és a visszaadási követelmények alkalmazása a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőből induló és az egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó, útiterv szerinti kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások ötven százalékára (50 %-ára), az egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó, útiterv szerinti kikötőből induló és valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások ötven százalékára (50 %-ára), a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőből induló és valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőbe érkező utakat megtevő hajókból származó kibocsátások száz százalékára (100 %-ára), valamint a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötőben horgonyzó hajók kibocsátásának száz százalékára (100 %-ára) vonatkozik.

- (2) A Bizottság 2023. december 31-ig végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja a szomszédos konténerátrakodási kikötők jegyzékét, és e jegyzéket azt követően két évente december 31-ig naprakésszé tesz.

Az említett végrehajtási jogi aktusok egy kikötőt akkor szerepeltetnek a jegyzékben szomszédos konténerátrakodási kikötőként, ha a konténerek átrakodási aránya – húsz lábbal egyenértékű egységekben mérve – meghaladja az adott kikötő teljes konténerforgalmának 65 %-át azon legutóbbi tizenkét hónapos időszakban, amelyre vonatkozóan releváns adatok állnak rendelkezésre, és ha az adott kikötő az Unióon kívül, de kevesebb mint 300 tengeri mérföldre található egy tagállam joghatósága alá tartozó kikötőtől. E bekezdés alkalmazásában a konténereket átrakottnak kell tekinteni, ha azokat egy hajóról kizárólag abból a célból rakodják ki a kikötőbe, hogy egy másik hajóra rakodják őket. A Bizottság által az első albekezdés alapján összeállított jegyzék nem tartalmazhatja az olyan harmadik országban található kikötőket, amelyek tekintetében e harmadik ország ténylegesen az ezen irányelvvel egyenértékű intézkedéseket alkalmaz.

Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (3) A 9., a 9a. és a 10. cikket ugyanúgy kell alkalmazni a tengeri közlekedési tevékenységekre, mint az EU ETS hatálya alá tartozó egyéb tevékenységekre, a 10. cikk alkalmazása tekintetében meghatározott alábbi kivétellel.

2030. december 31-ig a kibocsátási egységek egy részarányát olyan tagállamoknak kell tulajdonítani, ahol azon hajózási társaságoknak e tagállamok 2020. évi lakosságához viszonyított aránya, amelyek a 3gf. cikk értelmében e tagállamok felelősségi körébe tartoztak volna – a 2018-tól 2020-ig tartó időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló adatok alapján – meghaladja az egymillió lakosonkénti 15 hajózási társaságot. A kibocsátási egységek mennyisége azon további kibocsátási egység-mennyiség 3,5 %-ának kell, hogy megfeleljen, amely az adott évben a tengeri közlekedésre vonatkozó felső határnak a 9. cikk harmadik bekezdése szerinti megemeléséből származik. A 2024-es és a 2025-ös évre vonatkozóan a kibocsátási egységek mennyiségét emellett meg kell szorozni a 3gb. cikk első bekezdésének a) és b) pontja értelmében az adott évre alkalmazandó százalékokkal. A kibocsátási egységek e részarányának árverés útján történő értékesítéséből származó bevételt a 10. cikk (3) bekezdése első albekezdésének g) pontjában említett célokra – a tengeri hajózási ágazat tekintetében –, valamint az f) és az i) pontjában említett célokra kell felhasználni. A kibocsátási egységek mennyiségének 50 %-át a felelősségi körükbe tartozó hajózási társaságok részaránya alapján, a fennmaradó részt pedig egyenlő arányban kell elosztani az érintett tagállamok között.

3gb. cikk

A tengeri közlekedésre vonatkozó követelmények fokozatos bevezetése

A hajózási társaságok a kibocsátási egységeket a következő ütemezés szerint kötelesek visszaadni:

- a) a 2024 tekintetében jelentett olyan hitelesített kibocsátások 40 %-a, amelyek a 12. cikk szerinti visszaadási követelmények alá tartoznának;
- b) a 2025 tekintetében jelentett olyan hitelesített kibocsátások 70 %-a, amelyek a 12. cikk szerinti visszaadási követelmények alá tartoznának;
- c) a 2026 tekintetében, majd a 12. cikknek megfelelően azt követően évente jelentett hitelesített kibocsátások 100 %-a.

Amennyiben a tengeri közlekedésből származó, 2024-es és 2025-ös hitelesített kibocsátásokhoz képest kevesebb kibocsátási egységet adnak vissza, mihelyt a hitelesített kibocsátások és a visszaadott kibocsátási egységek közötti különbséget az egyes évekre vonatkozóan megállapították, a kibocsátási egységeknek az említett különbségnek megfelelő összegét törölni kell a 10. cikk szerinti árverésre bocsátás helyett.

3gc. cikk

Az EU ETS-sel kapcsolatos költségeknek a hajózási társaságról egy másik szervezetre történő átruházására vonatkozó rendelkezések

A tagállamok meghozzák az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy amennyiben egy szerződéses megállapodás alapján a tüzelőanyag beszerzéséért vagy a hajó üzemeltetéséért, vagy mindkettőért a hajózási társaságtól eltérő szervezet vállalja a felelősséget, a hajózási társaság jogosult legyen megtéríteni a kibocsátási egységek visszaadásából eredő költségeket az említett szervezettel.

A hajó üzemeltetése e cikk alkalmazásában a szállított rakománynak vagy az útvonalnak és a hajó sebességének a meghatározását jelenti. A hajózási társaság marad az a szervezet, amely felelős a kibocsátási egységeknek a 3gb. és a 12. cikkben előírt visszaadásáért, valamint az ezen irányelvet átültető nemzeti jogi rendelkezéseknek való általános megfelelésért. A tagállamok biztosítják, hogy a felelősségi körükbe tartozó hajózási társaságok eleget tegyenek a kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó, a 3gb. és a 12. cikk szerinti kötelezettségeknek, függetlenül attól, hogy az ilyen hajózási társaságok jogosultak a visszaadásból eredő költségeknek a kereskedelmi üzemeltetők általi megtérítésére.

3gd. cikk

A tengeri közlekedésből származó kibocsátások nyomon követése és jelentése

Az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt tengeri közlekedési tevékenységekből származó kibocsátások tekintetében a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság biztosítja, hogy a felelősségi körébe tartozó hajózási társaság a jelentési időszakban nyomon kövesse és jelentse a vonatkozó paramétereket, valamint az (EU) 2015/757 rendelet II. fejezetével összhangban nyújtsa be a társasági szintű összesített kibocsátási adatokat.

3ge. cikk

A tengeri közlekedésből származó kibocsátásokra vonatkozó hitelesítési és akkreditációs szabályok

A hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság biztosítja, hogy a hajózási társaság által ezen irányelv 3gd. cikke szerint benyújtott, hajózási társasági szintű összesített kibocsátási adatok jelentését az (EU) 2015/757 rendelet III. fejezetében meghatározott hitelesítési és akkreditációs szabályokkal összhangban hitelesítsék.

3gf. cikk

A hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság

- (1) A hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság a következő:
- a) a valamely tagállamban bejegyzett hajózási társaság esetében az a tagállam, amelyben a hajózási társaságot bejegyezték;
 - b) olyan hajózási társaság esetében, amelyet nem jegyeztek be valamely tagállamban, az a tagállam, amelyben a megelőző négy nyomonkövetési évben az adott hajózási társaság 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozó útjain a legtöbb becsült kikötői megállást teljesítették;
 - c) olyan hajózási társaság esetében, amelyet nem jegyeztek be valamely tagállamban, és amely a megelőző négy nyomonkövetési évben nem teljesített a 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozó utakat, az a tagállam, amelyben a hajózási társaság valamely hajója az említett cikk hatálya alá tartozó első útját megkezdte, vagy befejezte.

- (2) A Bizottság a rendelkezésre álló legjobb információk alapján végrehajtási jogi aktusok útján összeállítja a következőket:
- a) 2024. február 1-je előtt azon hajózási társaságok jegyzékét, amelyek az I. mellékletben felsorolt, a 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységet végeztek 2024. január 1-jén vagy azt követően, meghatározva a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságot e cikk (1) bekezdésével összhangban;
 - b) 2026. február 1-je előtt, majd azt követően két évente egy olyan frissített jegyzéket, amely a valamely tagállamban bejegyzett hajózási társaságokat egy másik, a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatósághoz rendeli, amennyiben azok e cikk (1) bekezdésének a) pontjával összhangban megváltoztatták az Unión belüli bejegyzés szerinti tagállamot, vagy amely kiegészül azon hajózási társaságokkal, amelyek ezt követően végeztek az I. mellékletben felsorolt olyan tengeri közlekedési tevékenységet, amely e cikk (1) bekezdésének c) pontjával összhangban a 3ga. cikkben meghatározott hatály alá tartozik; továbbá
 - c) 2028. február 1-je előtt, majd ezt követően négy évente egy olyan frissített jegyzéket, amely azon hajózási társaságokat, amelyeket nem jegyeztek be valamely tagállamban, e cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban egy másik, hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatósághoz rendeli.

- (3) Az a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóság, amely a (2) bekezdés alapján összeállított jegyzék szerint egy adott hajózási társaságért felel, a hajózási társaság tevékenységeiben vagy bejegyzésében bekövetkező későbbi változásoktól függetlenül mindaddig megőrzi e felelősségét, amíg e változások meg nem jelennek a frissített jegyzékben.
- (4) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a hajózási társaságoknak a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságok általi, ezen irányelv szerinti igazgatására vonatkozó részletes szabályok megállapítása céljából. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

3gg. cikk

Jelentéstétel és felülvizsgálat

- (1) A tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló piaci alapú globális intézkedés Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) általi elfogadása esetén a Bizottság az elfogadott intézkedés fényében felülvizsgálja ezt az irányelvet.

E célból a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az ilyen piaci alapú intézkedés elfogadásától számított 18 hónapon belül és az intézkedés alkalmazásának megkezdése előtt. Ebben a jelentésben a Bizottság megvizsgálja a piaci alapú globális intézkedést a következők tekintetében:

- a) az intézkedés ambíciójának szintje a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek fényében;
- b) az intézkedés általános környezeti integritása, többek között ezen irányelv tengeri közlekedésre vonatkozó rendelkezéseivel összehasonlítva; és
- c) az EU ETS és az említett intézkedés közötti koherenciával kapcsolatos bármely kérdés.

A Bizottság az e bekezdés második albekezdésében említett jelentéshez adott esetben jogalkotási javaslatot csatol ezen irányelv olyan módosítására, amely összhangban van az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésével és az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott klímasemlegességi célkitűzéssel, és amelynek célja az uniós éghajlat-politikai fellépés környezeti integritásának és hatékonyságának megőrzése, a piaci alapú globális intézkedés végrehajtása és az EU ETS közötti koherencia biztosítása érdekében, az esetleges jelentős kettős terhek elkerülése mellett.

- (2) Abban az esetben, ha az IMO 2028-ig nem fogad el piaci alapú globális intézkedést a tengeri közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban és legalább az ezen irányelv alapján hozott uniós intézkedésekből eredő szinthez hasonló szintre történő csökkentése érdekében, a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseinek fényében szükséges-e alkalmazni a kibocsátási egységek kiosztására és a visszaadásra vonatkozó követelményeket a valamely tagállam joghatósága alá tartozó, útiterv szerinti kikötő és az egyetlen tagállam joghatósága alá sem tartozó, útiterv szerinti kikötő között utakat megtevő hajókból származó kibocsátások több mint ötven százaléka (50 %) tekintetében. Ebben a jelentésben a Bizottság különösen mérlegeli az IMO szintjén elért eredményeket, és megvizsgálja, hogy valamely harmadik ország rendelkezik-e az ezen irányelvvel egyenértékű piaci alapú intézkedéssel, és értékeli annak kockázatát, hogy megnövekednek-e az előírások megkerülését célzó gyakorlatok, többek között a más közlekedési módokra való áttérés vagy a kikötői csomópontok Unión kívüli kikötőkbe való áthelyezése révén.

Az első albekezdésben említett jelentéshez adott esetben az ezen irányelv módosítására irányuló jogalkotási javaslatot kell csatolni.

- (3) A Bizottság nyomon követi e fejezet végrehajtását a tengeri közlekedéssel kapcsolatban, különösen az előírások megkerülését célzó magatartás észlelése érdekében, hogy az ilyen magatartást korai szakaszban megakadályozzák, többek között figyelembe véve a legkülső régiókat is, és ... *[az e módosító irányelv hatálybalépésének évét követő év]-tól/-től két évente jelentést tesz e fejezet végrehajtásáról a tengeri közlekedéssel kapcsolatban, valamint az ezen irányelv követelményeinek megkerülésére törekvő hajózási társaságokkal kapcsolatos esetleges tendenciákról. A Bizottság nyomon követi továbbá a hatásokat, többek között a szállítási költségek lehetséges növekedését, a piac torzulását és a kikötői forgalom változásait, például a kikötők elkerülését és az átrakodási csomópontok eltolódását, a tagállamok tengeri hajózási ágazatának általános versenyképességét, és különösen a területi folytonosság alapvető szolgáltatásainak minősülő hajózási szolgáltatásokra gyakorolt hatásokat. Adott esetben a Bizottság intézkedéseket javasol e fejezet hatékony végrehajtásának biztosítására a tengeri közlekedéssel kapcsolatban, így különösen az ezen irányelv követelményeinek megkerülésére törekvő hajózási társaságokkal kapcsolatos tendenciák kezelését szolgáló intézkedéseket.*
- (4) A Bizottság legkésőbb 2028. szeptember 30-ig értékeli, hogy helyénvaló-e a 3ga. cikk (3) bekezdése második albekezdésének alkalmazását 2030. december 31-én túlra meghosszabbítani, és – adott esetben – e célból jogalkotási javaslatot nyújt be.

- (5) A Bizottság legkésőbb 2026. december 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja az 5 000 bruttó tonnatartalom alatti, de 400 bruttó tonnatartalomnál nem kisebb hajókból – köztük a nyílt tengeri hajókból – származó kibocsátások ezen irányelvbe való felvételének megvalósíthatóságát és gazdasági, környezeti és társadalmi hatásait, különösen építve az (EU) 2015/757 rendelet 2024. december 31-ig esedékes felülvizsgálatát kísérő elemzésre.

Az említett jelentésben figyelembe kell venni az ezen irányelv és az (EU) 2015/757 rendelet közötti összefüggéseket is, és építeni kell az alkalmazásuk során szerzett tapasztalatokra. A Bizottság az említett jelentésben azt is megvizsgálja, hogy ez az irányelv hogyan tudja a legjobban előmozdítani a megújuló és alacsony kibocsátású tengeri tüzelőanyagok elterjedését, azok teljes életciklusát figyelembe véve. A jelentést adott esetben jogalkotási javaslatok kísérhetik.”

8. A 3h. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3h. cikk

Hatály

E fejezet rendelkezései az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekre és az I. mellékletben szereplő, a légi és tengeri közlekedésen kívüli tevékenységek tekintetében a kibocsátási egységek kiosztására és kiadására alkalmazandók.”

9. A 6. cikk (2) bekezdésének e) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„e) „kötelezettség a létesítmény adott naptári évben, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátásával egyenlő számú egység visszaadására a 12. cikk (3) bekezdésében foglalt határidőn belül.”

10. A 8. cikk a következőképpen módosul:

„8. cikk

Koordináció a 2010/75/EU irányelvvel

A tagállamok megteszik az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a 2010/75/EU irányelv I. mellékletében megjelölt tevékenységeket folytató létesítmények üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyeinek kiállítására vonatkozó feltételek és eljárás összhangba kerüljenek a fenti irányelvben előírt engedélyre vonatkozó feltételekkel és eljárással. Az ezen irányelv 5., 6., és 7. cikkében foglalt követelmények beépíthetők a 2010/75/EU irányelv szerinti eljárásokba.

A Bizottság felülvizsgálja a 2010/75/EU irányelvvel való szinergiák hatékonyságát. A környezetvédelmi és éghajlat-politikai vonatkozású engedélyeket össze kell hangolni az uniós éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseknek való megfeleléshez szükséges intézkedések hatékony és gyorsabb végrehajtása érdekében. A Bizottság jelentést nyújthat be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak ezen irányelv bármilyen jövőbeli felülvizsgálatával összefüggésben.”

11. A 9. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„2024-ben az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget 90 millió kibocsátási egységgel csökkenteni kell. 2026-ban az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget 27 millió kibocsátási egységgel csökkenteni kell. 2024-ben az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget 78,4 millió kibocsátási egységgel meg kell növelni a tengeri közlekedés tekintetében. A lineáris tényező 2024-től 2027-ig 4,3 %, 2028-tól pedig 4,4 %. A lineáris tényezőt a tengeri közlekedésből származó, az (EU) 2015/757 rendelettel összhangban 2018-re és 2019-re jelentett, az ezen irányelv 3ga. cikkében tárgyalt átlagos kibocsátásnak megfelelő kibocsátási egységekre is alkalmazni kell. A Bizottság ... [*három hónappal e módosító irányelv hatálybalépésének időpontját követően*]-ig közzéteszi az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget.

2026. január 1-jétől, illetve 2027. január 1-jétől a kibocsátási egységek mennyiségét növelni kell annak érdekében, hogy figyelembe vegyék a tengeri közlekedési tevékenységekből származó, szén-dioxid-kibocsátáson kívüli egyéb üvegházhatásúgáz-kibocsátásokat és a nyílt tengeri hajók kibocsátásainak lefedését, a legutóbbi olyan évre vonatkozó kibocsátásaik alapján, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre. A 10. cikk (1) bekezdése ellenére, a mennyiség ezen növeléséből származó kibocsátási egységeket a 10a. cikk (8) bekezdésével összhangban az innováció támogatására kell rendelkezésre bocsátani.”

12. A 10. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés harmadik albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„2021 és 2030 között a kibocsátási egységek teljes mennyiségének 2 %-át árverésre kell bocsátani egy olyan alap létrehozása érdekében, amelynek célja az energiahatékonyság javítása és bizonyos tagállamok (a továbbiakban: a kedvezményezett tagállamok) energetikai rendszereinek modernizációja a 10d. cikknek megfelelően (a továbbiakban: a Modernizációs Alap). A kibocsátási egységek e mennyisége tekintetében a kedvezményezett tagállamok azok a tagállamok, amelyek piaci áron számított egy főre jutó GDP-je 2013-ban nem érte el az uniós átlag 60 %-át. A kibocsátási egységek e mennyiségének megfelelő pénzeszközöket a IIb. melléklet A. részének megfelelően kell elosztani.

Ezen túlmenően 2024 és 2030 között a kibocsátási egységek teljes mennyiségének 2,5 %-át árverésre kell bocsátani a Modernizációs Alap számára. A kibocsátási egységek e mennyisége tekintetében a kedvezményezett tagállamok azok a tagállamok, amelyek piaci áron számított egy főre jutó GDP-je nem érte el 2016 és 2018 között az uniós átlag 75 %-át. A kibocsátási egységek e mennyiségének megfelelő pénzeszközöket a IIb. melléklet B. részének megfelelően kell elosztani.”;

b) a (3) bekezdés első albekezdésében a bevezető rész helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A kibocsátási egységek e cikk (2) bekezdésében említett, árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználásáról a tagállamok határoznak, kivéve az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban saját forrásként megállapított és az uniós költségvetésbe beállított bevételeket. A tagállamoknak az említett bevételeket – az ezen irányelv 10a. cikkének (6) bekezdésében említett közvetett szén-dioxid-kibocsátási költségek ellentételezésére felhasznált bevételek kivételével –, vagy az említett bevételek pénzügyi értékével megegyező összeget az alábbiak közül egy vagy több célra kell felhasználniuk.”;

- c) a (3) bekezdés első albekezdésének b)–f) pontja helyébe a következő szöveg lép:
- „b) a megújuló energiaforrásból megvalósuló energiatermelés és a villamosenergia-átviteli hálózatok fejlesztésére az Unió megújuló energiákkal kapcsolatos vállalásának és az összeköttetésekre vonatkozó uniós célok teljesítése céljából, továbbá olyan egyéb technológiák kifejlesztésére, amelyek előmozdítják a biztonságos és fenntartható alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállást, valamint az Unió azon vállalása teljesítésének elősegítésére, hogy az Unió az energiahatékonyságot a vonatkozó jogalkotási aktusokban elfogadott szintekre növeli, beleértve a megújuló energiaforrásból termelő fogyasztóktól és a megújulóenergia-közösségektől származó villamosenergia-termelést is;
- c) az erdőirtás elkerülését, a tőzeglápok, erdők és más szárazföldi ökoszisztémák vagy tengeri ökoszisztémák védelmének és helyreállításának támogatását – beleértve az azok védelmét, helyreállítását és jobb kezelését szolgáló intézkedéseket is, különösen a védett tengeri területek tekintetében –, valamint a biológiai sokféleség szempontjából kedvező erdőtelepítés és az erdők újratelepítésének fokozását célzó intézkedésekre többek között a Párizsi Megállapodást ratifikáló fejlődő országokban, valamint a technológiák átadásával és az éghajlatváltozás ezen országokra gyakorolt kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodás előmozdításával kapcsolatos intézkedésekre;

- d) az Unióban megvalósuló erdősítés révén és a talajban történő CO₂-megkötésre;
- e) a különösen a szilárd fosszilis tüzelésű erőművekből, valamint számos ipari ágazatból és alágazatból származó szén-dioxid környezeti szempontból biztonságos leválasztására és geológiai tárolására, harmadik országokban is, valamint a technológián alapuló szén-dioxid-eltávolítási módszerekre, például a közvetlen szén-dioxid-leválasztásra és -tárolásra;
- f) az ágazat dekarbonizációjához jelentős mértékben hozzájáruló közlekedési formákra való átállásra és annak felgyorsítására irányuló beruházásra, ideértve az éghajlatbarát vasúti személy- és áruszállítási és autóbuszos szolgáltatások és technológiák fejlesztését, a tengeri hajózási ágazat dekarbonizálására irányuló intézkedésekre, ideértve a hajók és kikötők energiahatékonyságának javítását, az innovatív technológiákat és infrastruktúrát és a fenntartható alternatív tüzelőanyagokat – például a megújuló energiaforrásokból előállított hidrogént és ammóniát – és kibocsátásmentes meghajtási technológiákat, továbbá a repülőtereknek az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről, valamint a 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletnek és a fenntartható légi közlekedés egyenlő versenyfeltételeinek biztosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően történő dekarbonizálását támogató intézkedések finanszírozására;”

d) a (3) bekezdés első albekezdése h) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„h) olyan intézkedésekre, amelyek az energiahatékonyság, a távfűtési rendszerek és a hőszigetelés javítására, a hatékony és megújuló fűtési és hűtési rendszerek támogatására, valamint a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel* összhangban az épületek mélyreható és szakaszos mélyfelújításának támogatására irányulnak, kezdve a legrosszabb eredményeket felmutató épületek felújításával;

* Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).”

e) a (3) bekezdés első albekezdése a következő pontokkal egészül ki:

„ha) olyan pénzügyi támogatás nyújtására, amely az alacsony és közepes jövedelmű háztartások szociális szempontjait hivatott kezelni a torzító adók csökkentése, valamint a megújuló villamos energiát terhelő adók és díjak célzott csökkentése révén;

- hb) az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet* 19. cikkének (2) bekezdésében említett éves jelentésben dokumentált, bizonyítottan pozitív környezeti hatású nemzeti klímaosztalék-programok finanszírozására.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.)”;

- f) a (3) bekezdés első albekezdése k) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„k) a munkaerő készségfejlesztésének és más munkahelyekre való átirányításának előmozdítására, a klímasemleges gazdaságra való észszerű átállás elősegítése érdekében, mindenekelőtt a munkahelyek átrendeződése által leginkább érintett régiókban, a szociális partnerekkel szorosan egyeztetve, valamint az átállás által potenciálisan érintett munkavállalók, többek között a tengeri közlekedésben tevékenykedő munkavállalók továbbképzésébe és átképzésébe való befektetésre;

- l) az (EU) 2023/... európai parlamenti és tanácsi rendelet⁺⁺ I. mellékletének hatálya alá tartozó ágazatokban a kibocsátásáthelyezés esetlegesen fennmaradó kockázatának kezelésére, támogatva ezen ágazatok átállását és dekarbonizálását az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal összhangban.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/... rendelete (...) az importárúk karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmus létrehozásáról (HL ...).”;

- g) a (3) bekezdés az első albekezdést követően a következő albekezdéssel egészül ki:

„A kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználásának meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik, hogy az első albekezdés j) pontjában említett, kiszolgáltatott helyzetben lévő harmadik országokban folytatni kell az éghajlatváltozás elleni küzdelem nemzetközi finanszírozásának növelését.”;

- h) a (3) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok akkor teljesítették az e bekezdésben meghatározott rendelkezéseket, ha az első albekezdésben megállapított célok megvalósítására a különösen a fejlődő országokra is kiterjedő adózási és pénzügyi támogatási politikát vagy a pénzügyi támogatást növelő belső szabályozási politikát működtetnek és hajtják végre az első albekezdésben említett bevételekkel egyenértékű összegben.”;

⁺ HL: Kérjük, illessze be a PE-CONS 7/23 (2021/0214(COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát a szövegbe, és a rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását a lábjegyzetbe.

- i) az (3) bekezdés harmadik albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 19. cikkének (2) bekezdése alapján benyújtott jelentéseikben tájékoztatják a Bizottságot a bevételek felhasználásáról és az e bekezdés alapján hozott intézkedésekről, adott esetben és a megfelelő módon közölve, hogy mely bevételeket használják fel és milyen intézkedéseket hoznak az említett rendelettel összhangban benyújtott integrált nemzeti energia- és klímaterveik, valamint az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelet* 11. cikkével összhangban elkészített, területi igazságos átmenet terveik végrehajtása érdekében.

A jelentéstételnek kellően részletesnek kell lennie ahhoz, hogy a Bizottság értékelni tudja, hogy a tagállamok megfelelnek-e az első albekezdésnek.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.);

j) a (4) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ezen irányelv 23. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelvnek az árverések időzítése, lebonyolítása és egyéb szempontjai – ideértve a bevételek egy részének ezen irányelv 30d. cikkének (4) bekezdése alapján megállapított külső címzett bevételként vagy az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdése alapján saját forrásként az uniós költségvetésbe történő átcsoportosítása érdekében szükségessé váló árverési szabályokat is – tekintetében történő kiegészítésére vonatkozóan, annak biztosítása érdekében, hogy azokat nyílt, átlátható, összehangolt és megkülönböztetéstől mentes módon bonyolítsák le. Ennek érdekében a folyamatnak kiszámíthatónak kell lennie, különösen az árverések időzítése és ütemezése, valamint a rendelkezésre bocsátandó kibocsátási egységek becsült mennyisége tekintetében.”;

k) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A Bizottság nyomon követi az európai szén-dioxid-piac működését. A Bizottság minden évben jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a szén-dioxid-piac és más idevágó éghajlat- és energiapolitikai intézkedések működéséről, beleértve az árverések lebonyolítását, a likviditást és a kereskedelem nagyságrendjét, és összefoglalva az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) által e cikk (6) bekezdése szerint nyújtott információkat és a tagállamok által a 10a. cikk (6) bekezdésében említett pénzügyi intézkedésekről szolgáltatott információkat. Szükség esetén a tagállamok biztosítják, hogy minden vonatkozó információt legalább két hónappal a jelentés Bizottság általi elfogadása előtt benyújtsanak a Bizottságnak.”;

l) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az ESMA rendszeresen nyomon követi az európai szén-dioxid-piac integritását és átláthatóságát, különösen a piaci volatilitás és az árak alakulása, az árverések működése, a kibocsátási egységek és az azokhoz kapcsolódó származtatott termékek piacán zajló piaci kereskedési műveletek – ideértve a tőzsdén kívüli kereskedést, a likviditást és a kereskedés volumenét –, valamint a piaci szereplők kategóriái és kereskedési magatartása – ideértve a pénzügyi közvetítők pozícióit is – tekintetében. Az ESMA az 1095/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet* 32. cikkének (3) bekezdésével összhangban beépíti a vonatkozó megállapításokat és szükség esetén ajánlásokat tesz értékeléseiben az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és az Európai Rendszerkockázati Testületnek. Az e bekezdés első mondatában említett feladatok ellátása céljából az ESMA és az érintett illetékes hatóságok az 596/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet** 25. cikkével összhangban együttműködnek és részletes információt cserélnek valamennyi ügylettípusról.

* Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapírpiaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 84. o.).

** Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 173., 2014.6.12., 1. o.).”

13. A 10a. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés a következőképpen módosul:

i. a szöveg a második albekezdést követően a következő albekezdésekkel egészül ki:

„Ha egy létesítményre vonatkozik a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv* 8. cikke szerinti energetikai audit elvégzésére vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszer végrehajtására vonatkozó kötelezettség, és ha az auditjelentésben vagy a tanúsított energiagazdálkodási rendszerben foglalt ajánlásokat nem hajtják végre, az ingyenes kiosztás mennyiségét 20 %-kal csökkenteni kell, kivéve, ha az érintett beruházások megtérülési ideje meghaladja a három évet, vagy ha e beruházások költségei aránytalanok. Az ingyenes kiosztás mennyisége nem csökkenthető, ha az üzemeltető bizonyítja, hogy olyan egyéb intézkedéseket hajtott végre, amelyek az üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak az érintett létesítmény auditjelentése vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszere által ajánlottakkal egyenértékű csökkentését eredményezik.

A Bizottság kiegészíti ezt az irányelvet azáltal, hogy az e bekezdés alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban és a 2012/27/EU irányelv alapján alkalmazandó szabályok sérelme nélkül adminisztratív szempontból egyszerű harmonizált szabályokat ír elő e bekezdés harmadik albekezdésének alkalmazására, amelyek biztosítják, hogy a feltételrendszer alkalmazása ne veszélyeztesse az Unió területén az egyenlő versenyfeltételeket, a környezeti integritást vagy a létesítmények közötti egyenlő bánásmódot. Az említett harmonizált szabályoknak rendelkezniük kell különösen a határidőkről, a végrehajtott energiahatékonysági intézkedések elismerésének feltételeiről, valamint az üvegházhatású gázok kibocsátását csökkentő alternatív intézkedésekről, az ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdése szerinti nemzeti végrehajtási intézkedésekre vonatkozó eljárás alkalmazásával.

Az e bekezdés harmadik albekezdésében meghatározott követelményeken túlmenően az említett albekezdésben említett 20 %-os csökkentést akkor kell alkalmazni, ha 2024. május 1-jéig az olyan létesítmények üzemeltetői, amelyek üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje magasabb, mint az érintett termék-referenciaértékekre vonatkozó kibocsátási szintek 80. percentilise, nem dolgoztak ki klímasemlegességi tervet minden egyes említett létesítmény ezen irányelv hatálya alá tartozó tevékenységeire vonatkozóan. Az említett tervnek tartalmaznia kell a 10b. cikk (4) bekezdésében meghatározott elemeket, és azt az említett cikkben előírt végrehajtási jogi aktusokkal összhangban kell elkészíteni. A 10b. cikk (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az csak a létesítmény szintjére vonatkozik. A 10b. cikk (4) bekezdése harmadik albekezdésének b) pontjában említett célok és mérföldkövek elérését a 2025. december 31-ig tartó időszak és azt követően minden ötödik év december 31-áig tartó időszak tekintetében ellenőrizni kell a 15. cikkben előírt hitelesítési és akkreditációs eljárásokkal összhangban. A 80 %-on túl nem osztható ki ingyenes kibocsátási egység, ha a 2025 végéig tartó időszak vagy a 2026-tól 2030-ig tartó időszak tekintetében nem ellenőrizték a köztes célok és mérföldkövek elérését.

Azokat a kibocsátási egységeket, amelyeket az ingyenes kiosztás e bekezdés harmadik és ötödik albekezdése szerinti csökkentése miatt nem osztottak ki, arra kell felhasználni, hogy a létesítményeket mentesítsék az e cikk (5) bekezdése szerinti kiigazítás alól. Amennyiben ilyen kibocsátási egységek megmaradnak, e kibocsátási egységek 50 %-át e cikk (8) bekezdésével összhangban az innováció támogatására kell rendelkezésre bocsátani. E kibocsátási egységek fennmaradó 50 %-át ezen irányelv 10. cikkének (1) bekezdésével összhangban árverésre kell bocsátani, és a tagállamoknak az ebből származó bevételeket az (EU) 2023/... rendelet⁺ I. mellékletének hatálya alá tartozó ágazatokban a kibocsátásáthelyezés fennmaradó kockázatának kezelésére kell fordítaniuk, támogatva az átállást és előmozdítva dekarbonizációjukat az állami támogatási szabályokkal összhangban.

Nem részesülhetnek ingyenes kiosztásban az ágazatok vagy alágazatok létesítményei, amennyiben ezen ágazatok vagy alágazatok az (EU) 2023/...⁺ rendeletben meghatározott, a kibocsátásáthelyezés kockázatának kezelésére szolgáló egyéb intézkedések hatálya alá tartoznak. Az e bekezdés első albekezdésében említett intézkedéseket ennek megfelelően ki kell igazítani.

* Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.);

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 7/23 (2021/0214(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

ii. a harmadik albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az egyes ágazatokban és alágazatokban a referenciaértékeket elviekben a termékek – és nem a ráfordítások – alapján kell kiszámítani, az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének és az energiahatékonysági megtakarításnak az érintett ágazat vagy alágazat termelési folyamata során való maximalizálása érdekében. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére és az energiahatékonyság javítására irányuló további ösztönzők biztosítása érdekében, valamint azzal a céllal, hogy egyenlő versenyfeltételeket lehessen biztosítani az üvegházhatású gázok kibocsátását csökkentő vagy megszüntető új technológiákat használó létesítmények és a meglévő technológiákat használó létesítmények számára, a meghatározott uniós szintű előzetes referenciaértékeket felül kell vizsgálni a 2026–2030-as időszakban történő alkalmazásukkal kapcsolatban a meglévő termék-referenciaértékek meghatározásának és rendszerhatárainak esetleges módosítása céljából, irányadó elvként figyelembe véve az anyagok körforgásos felhasználási potenciálját, valamint azt, hogy a referenciaértékeknek függetlennek kell lenniük az alapanyagtól és a termelési folyamat típusától, amennyiben a termelési folyamatok ugyanazt a célt szolgálják. A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy a lehető leghamarabb és a 2026-tól 2030-ig tartó időszak kezdete előtt végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az ingyenes kiosztás felülvizsgált referenciaértékeinek a (2) bekezdés harmadik albekezdésével összhangban történő meghatározása céljából.”;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (EU) 2023/... rendelet⁺ alkalmazására is figyelemmel nem osztható ki ingyenesen kibocsátási egység az említett rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállításával összefüggésben.

E bekezdés első albekezdésétől eltérve az (EU) 2023/...⁺ rendelet alkalmazásának első éveiben az említett rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállítása csökkentett mennyiségekben részesül ingyenes kiosztásban. Ezen áruk előállítása tekintetében az ingyenes kiosztást csökkentő tényezőt kell alkalmazni (a továbbiakban: CBAM-tényező). A CBAM-tényezőnek az említett rendelet hatálybalépése és 2025 vége közötti időszakban 100 %-nak kell lennie, és az említett rendelet 36. cikke (2) bekezdésének b) pontjában említett rendelkezések alkalmazásától függően 2026-ban 97,5 %-nak, 2027-ben 95 %-nak, 2028-ban 90 %-nak, 2029-ben 77,5 %-nak, 2030-ban 51,5 %-nak, 2031-ben 39 %-nak, 2032-ben 26,5 %-nak, 2033-ban pedig 14 %-nak kell lennie. 2034-től nem alkalmazandó CBAM-tényező.

Az ingyenes kiosztás csökkentését évente az (EU) 2023/...⁺ rendelet I. mellékletében felsorolt áruk előállítására vonatkozó ingyenes kiosztás iránti igénynek az ezen irányelv 11. cikkének (1) bekezdésében említett vonatkozó időszakban az összes létesítményt érintően kiszámított teljes ingyenes kiosztási igényhez viszonyított átlagos részarányaként kell kiszámítani. A CBAM-tényezőt alkalmazni kell e számítás során.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 7/23 (2021/0214(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

Az ingyenes kiosztás csökkentéséből származó kibocsátási egységeket a (8) bekezdéssel összhangban az innováció támogatására kell rendelkezésre bocsátani.

A Bizottság az ezen irányelv 10. cikkének (5) bekezdése alapján az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtott éves jelentés keretében 2024. december 31-ig értékeli a CBAM hatálya alá tartozó és az Unióban előállított, az EU ETS-t vagy hasonló szén-dioxid-árzási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló exportra szánt árukkal kapcsolatos kibocsátásáthelyezési kockázatokat. A jelentés különösen a CBAM hatálya alá tartozó ágazatokban értékeli a kibocsátásáthelyezés kockázatát, elsősorban a hidrogén szerepét és gyorsított elterjedését, valamint az ezen ágazatok által a globális piacon előállított áruk kereskedelmi forgalmával és beágyazott kibocsátásával kapcsolatos fejleményeket. Amennyiben a jelentés arra a következtetésre jut, hogy az Unióban előállított, az EU ETS-t vagy azzal egyenértékű szén-dioxid-árzási mechanizmust nem alkalmazó harmadik országokba irányuló exportra szánt áruk esetében fennáll a kibocsátásáthelyezés kockázata, a Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot terjeszt elő az említett kibocsátásáthelyezés kockázatának oly módon történő kezelése érdekében, amely megfelel a Világkereskedelmi Szervezet szabályainak, köztük az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény XX. cikkének, és figyelembe veszi a létesítmények dekarbonizációját az Unióban.”;

- c) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:
- i. a harmadik albekezdés c) pontja helyébe a következő szöveg lép:
- „c) a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan a referenciaértékeket az ezen albekezdés a) és d) pontjában foglalt módon, ezen albekezdés e) pontjának figyelembevételével kell meghatározni, a 11. cikkel összhangban a 2021-es és 2022-es évekre benyújtott információk alapján, valamint a 2008 és 2028 között minden egyes év tekintetében alkalmazandó éves csökkentési arány alapján;”;
- ii. a harmadik albekezdés a következő pontokkal egészül ki:
- „d) amennyiben az éves csökkentési arány meghaladja a 2,5 %-ot vagy nem éri el a 0,3 %-ot, a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozó referenciaértékek a 2013-tól 2020-ig tartó időszakban alkalmazandó referenciaértékek, csökkentve a fenti két százalékos arány közül azzal, amelyik releváns, a 2008 és 2028 közötti minden egyes év tekintetében;
- e) a 2026-tól 2030-ig tartó időszakban a forró fémre vonatkozó termék-referenciaérték éves csökkentési arányát nem érinti a referenciaértékek – az (1) bekezdés nyolcadik albekezdése alapján alkalmazandó – meghatározásainak és rendszerhatárainak a változása.”;

iii. a negyedik albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Ettől eltérően az aromás vegyületek és a szintézisgáz referenciaértékeit ugyanolyan arányban kell módosítani, mint a finomítókra vonatkozó referenciaértékeket annak érdekében, hogy meg lehessen őrizni az egyenlő versenyfeltételeket e termékek gyártói számára.”;

d) a (3) és a (4) bekezdést el kell hagyni;

e) az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az árverésre bocsátott kibocsátási egységek 10. cikkben meghatározott részarányának tiszteletben tartása érdekében minden olyan évben, amikor az ingyenes kiosztások összege nem éri el azt a maximális összeget, amely még kiosztható lenne az árverésre bocsátott kibocsátási egységek arányának fenntartása mellett, az addig az összegig megmaradó kibocsátási egységeket az ingyenes kiosztások csökkenésének megakadályozására vagy korlátozására kell felhasználni az árverésre bocsátott kibocsátási egységek arányának a későbbi években történő fenntartása érdekében. Ugyanakkor amennyiben eléri a maximális összeget, az ingyenes kiosztásokat ennek megfelelően ki kell igazítani. Minden ilyen jellegű kiigazítást egységes módon kell elvégezni. Ugyanakkor azon létesítményeket, amelyek üvegházhatásúgáz-kibocsátási szintje a vonatkozó referenciaértékek tekintetében nem éri el az Unióban az ágazat vagy alágazat létesítményei leghatékonyabb 10 %-ának átlagát egy olyan évben, amelyben a kiigazítás alkalmazandó, mentesíteni kell a kiigazítás alól.”;

f) a (6) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A tagállamok – e bekezdés második és negyedik albekezdésének megfelelően – pénzügyi intézkedéseket hoznak az olyan ágazatok vagy alágazatok számára, amelyek kitétek a kibocsátáshelyezés tényleges kockázatának olyan jelentős közvetett költségek következtében, amelyek valójában a villamosenergia-árakban megjelenő üvegházhatásúgáz-kibocsátási költségekből származnak, amennyiben az ilyen pénzügyi intézkedéseket össze lehet egyeztetni az állami támogatásra alkalmazandó szabályokkal, és különösen, amelyek nem torzítják indokolatlanul a versenyt a belső piacon. Az elfogadott pénzügyi intézkedések nem kompenzálhatják az e cikk (1) bekezdése szerint megállapított referenciaértékeknek megfelelően ingyenes kiosztással fedezett közvetett költségeket. Amennyiben valamely tagállam a közvetett költségek felmerülésének évére vonatkozóan az árverésből származó, a 10. cikk (3) bekezdésében említett bevétel 25 %-ának megfelelő összegnél nagyobb összeget költ, ismertetnie kell az összeg túllépésének az indokait.”;

g) a (7) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„2021-től kezdve azokat a kibocsátási egységeket, amelyeket a (19), (20) és (22) bekezdésnek megfelelően nem osztottak ki a létesítmények részére, hozzá kell adni a kibocsátási egységeknek az e bekezdés első albekezdése első mondatának megfelelően elkülönített mennyiségéhez.”;

h) a (8) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(8) Az e cikk értelmében egyébként ingyenesen kiosztható mennyiségből 345 millió kibocsátási egységet, a 10. cikk értelmében egyébként árverés útján értékesíthető mennyiségből pedig 80 millió kibocsátási egységet, valamint az ingyenes kiosztás e cikk (1a) bekezdésében említett csökkentéséből származó kibocsátási egységeket egy alap (a továbbiakban: az Innovációs Alap) rendelkezésre kell bocsátani azzal a céllal, hogy támogassák az olyan alacsony és zéró szén-dioxid-kibocsátású technikák, folyamatok és technológiák innovációját, amelyek jelentősen hozzájárulnak az ezen irányelv hatálya alá tartozó ágazatok dekarbonizációjához, továbbá hozzájárulnak a szennyezőanyag-mentességi és körforgásossági célkitűzésekhez, ideértve az ilyen technikák, folyamatok és technológiák terjesztésére irányuló projekteket is, azok Unió-szerte történő széles körű bevezetése érdekében. Az ilyen projekteknek jelentős üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési potenciállal kell rendelkezniük, és az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai céljaival összhangban hozzá kell járulniuk az energia- és erőforrás-megtakarításhoz.

A Bizottság előreütemezi az Innovációs Alapból származó kibocsátási egységeket annak biztosítása érdekében, hogy megfelelő mennyiségű forrás álljon rendelkezésre az innováció ösztönzésére, beleértve az eredmények elterjedését.

Az első albekezdésben említett innovációs támogatásra kell felhasználni azokat a kibocsátási egységeket is, amelyeket azért nem adnak ki légi jármű-üzemeltetőknek, mert azok beszüntették működésüket, és amelyek nem szükségesek az ezen üzemeltetők általi visszaadásban jelentkező hiányok fedezéséhez.

Ezenkívül a 3c. cikk (5) és (7) bekezdésében említett, a 2026-os légiközlekedési kiosztásokhoz kapcsolódó mennyiségből 5 millió kibocsátási egységet az e bekezdés első albekezdése szerinti innovációs támogatásra kell rendelkezésre bocsátani.

Ezenkívül a piaci stabilizációs tartalékból 50 millió ki nem osztott kibocsátási egységgel ki kell egészíteni minden, a 2010/670/EU bizottsági határozat* értelmében a 2013-tól 2020-ig tartó időszakban rendelkezésre álló 300 millió kibocsátási egységből fennmaradó bevételt, és azt kellő időben az e bekezdés első albekezdésében említett innováció támogatására kell felhasználni.

Az Innovációs Alap az I. és a III. mellékletben felsorolt ágazatokra terjed ki, valamint az I. mellékletben felsorolt ágazatokban előállított vagy felhasznált karbonintenzív termékeket, illetve az ezen ágazatokban használt folyamatokat helyettesítő termékekre és folyamatokra, ideértve az innovatív megújulóenergia- és energiatárolási technológiákat, a környezetvédelmi szempontból biztonságos, az éghajlatváltozás mérsékléséhez jelentősen hozzájáruló szén-dioxid-leválasztást és -hasznosítást (CCU), különösen a folyamatokból származó elkerülhetetlen kibocsátásokkal összefüggésben, és segíti a szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztására, szállítására és geológiai tárolására (CCUS) irányuló projektek létrehozásának és végrehajtásának ösztönzését, különösen az ipari folyamatokból származó elkerülhetetlen kibocsátások esetében, valamint a szén-dioxid légkörből történő közvetlen leválasztását biztonságos, fenntartható és tartós tárolással (DACs), kiegyensúlyozott földrajzi eloszlásban. Az Innovációs Alap támogathatja az áttörést jelentő, innovatív technológiákat és az infrastruktúrát, ideértve a tengeri, a légi, a vasúti és a közúti közlekedési ágazat dekarbonizációja érdekében az alacsony és zero szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok előállítását is, többek között a közösségi közlekedési formákhoz, például a közforgalmú személyszállításhoz és a távolsági buszközlekedéshez kapcsolódóan.

A légi közlekedés esetében az Innovációs Alap támogathatja továbbá a villamosítást és a légi közlekedés általános éghajlati hatásainak csökkentésére irányuló intézkedéseket.

A Bizottság különös figyelmet fordít az (EU) 2023/... rendelet⁺ hatálya alá tartozó ágazatokban megvalósuló projektekre, amelyek célja az alacsony széndioxid-kibocsátású technológiák, a CCU, a CCUS, valamint a megújuló energia és az energiatárolás innovációjának oly módon történő támogatása, amely hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez, azzal a céllal, hogy a 2021–2030-as időszakban az ezen ágazatokban megvalósuló projektek részére az e cikk (1a) bekezdése negyedik albekezdésében említett kibocsátási egységek pénzügyi értékével egyenértékű jelentős részt ítéljenek oda. Ezenfelül a Bizottság 2027 előtt pályázati felhívásokat tehet közzé az említett rendelet hatálya alá tartozó ágazatok részére.

A Bizottság különös figyelmet fordít a tengeri hajózási ágazat dekarbonizációjához hozzájáruló projektekre is, és adott esetben az Innovációs Alap pályázati felhívásaiban az e céllal foglalkozó témákat is szerepeltet, többek között a tengeri közlekedés villamosítását és annak teljes éghajlati hatásának, többek között a koromkibocsátásnak a kezelését. Az ilyen pályázati felhívásoknak a projektek kiválasztására alkalmazott kritériumaiban különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy lehetőség nyíljon a biológiai sokféleség védelmének növelésére, valamint a projektek és a beruházások zaj- és vízszennyezésének csökkentésére.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 7/23 (2021/0214(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

Az Innovációs Alap a (8a) bekezdéssel összhangban versenyeztetési ajánlattétel útján támogathat projekteket, például CD-ket, CCD-ket vagy rögzített prémiumon alapuló szerződéseket olyan dekarbonizációs technológiák támogatására, amelyek esetében a szén-dioxid-ár esetleg nem elegendő ösztönző.

A Bizottság szinergiákra törekszik az Innovációs Alap és a Horizont Európa között, különösen az európai partnerségek tekintetében, és adott esetben szinergiákra törekszik az Innovációs Alap és más uniós programok között.

A projektek minden tagállam területén jogosultak támogatásra, a kis és közepes méretű projekteket is ideértve, a tengerhasznosítási tevékenységek esetében pedig az Unió számára egyértelmű hozzáadott értékkel rendelkező projektek jogosultak támogatásra. A támogatásban részesülő technológiáknak innovatívnak kell lenniük, és támogatás nélkül ugyanilyen léptékben kereskedelmileg még nem lehetnek életképesek, de áttörést jelentő megoldásokat kell képviselniük, vagy kellően kiforrottnak kell lenniük a kereskedelmi hasznosítást megelőző alkalmazáshoz.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy az Innovációs Alapba szánt kibocsátási egységeket az ezen irányelv 10. cikkének (4) bekezdésében említett elvekkel és szabályokkal összhangban bocsássák árverésre. Az árverésből származó bevételek az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet** 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételek minősülnek. Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai több évre, éves részletekre bonthatók fel.

A Bizottság az Innovációs Alapban való tényleges földrajzi részvétel javítása és a benyújtott projektek általános minőségének javítása érdekében kérésre technikai segítséget nyújt az Innovációs Alap keretébe tartozó projektek tekintetében alacsony tényleges részvételt mutató tagállamoknak azzal a céllal, hogy növelje a kérelmező tagállamok arra irányuló kapacitásait, hogy támogassák a területükön a projekt-előterjesztők erőfeszítéseit abban, hogy az Innovációs Alapból származó finanszírozás iránti kérelmeket nyújtsanak be. A Bizottság törekszik arra, hogy Unió-szerte hatékony, minőségen alapuló földrajzi lefedettséget biztosítson az Innovációs Alapból származó finanszírozással kapcsolatban, valamint gondoskodik az elért eredmények átfogó nyomon követéséről és a további szükséges intézkedésekről e tekintetben.

A pályázók beleegyezésétől függően a Bizottság a pályázati felhívás lezárultát követően tájékoztatja a tagállamokat a saját területükön benyújtott, projektek finanszírozására irányuló kérelmekről, és részletes információkkal látja el őket e kérelmekről annak érdekében, hogy megkönnyítse a tagállamok számára a projektek támogatásának koordinálását. Ezenkívül a Bizottság a támogatás odaítélése előtt tájékoztatja a tagállamokat az előzetesen kiválasztott projektek listájáról.

A projekteket átlátható kiválasztási eljárás útján, technológiásemleges módon, az Innovációs Alap e bekezdés első albekezdésében meghatározott célkitűzéseivel összhangban, objektív és átlátható kritériumok alapján kell kiválasztani, annak figyelembevételével, hogy a projektek milyen mértékben járulnak jelentősen hozzá az Unió éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseéhez – amellet, hogy az e bekezdés első albekezdése szerint hozzájárulnak a klímasemlegességre és a körforgásos jellegre vonatkozó célkitűzésekhez –, adott esetben annak figyelembevételével, hogy milyen mértékben járulnak hozzá a kibocsátáscsökkentés eléréséhez jóval a (2) bekezdésben említett referenciaértékek alatt. A projekteknek alkalmasnak kell lenniük arra, hogy azokat széles körben alkalmazzák, illetve arra, hogy az érintett ágazatokban jelentősen csökkentsék a klímasemleges gazdaságra való átállás költségeit. Elsőbbséget kell biztosítani a többféle környezeti hatással foglalkozó innovatív technológiáknak és folyamatoknak. A CCU-t alkalmazó projekteknek nettó kibocsátáscsökkentést kell eredményezniük, és biztosítaniuk kell a szén-dioxid kibocsátásának elkerülését vagy a szén-dioxid tartós tárolását. Pályázati felhívás útján odaítélt vissza nem térítendő támogatások esetében a projektek releváns költségeinek legfeljebb 60 %-a támogatható, amelynek legfeljebb 40 %-a nem kell, hogy attól függjön, hogy hitelesítetten elkerülik-e az üvegházhatású gázok kibocsátását, feltéve, hogy – figyelembe véve az alkalmazott technológiát – bizonyos előre meghatározott mérföldkövek teljesülnek. Versenyeztetési ajánlattétel révén nyújtott támogatás, valamint technikai segítségnyújtási támogatás esetén a projektek releváns költségeinek akár 100 %-a is támogatható. A kombinált projektek által kínált, több ágazatra – többek között a közeli területekre – vonatkozó kibocsátáscsökkentési potenciált figyelembe kell venni a projektek kiválasztására alkalmazott kritériumoknál.

Az Innovációs Alap által finanszírozott projektekkel szemben meg kell követelni, hogy osszák meg a tudást más releváns projektekkel, valamint a jogos érdekekkel rendelkező uniós kutatókkal. A tudásmegosztás feltételeit a Bizottság pályázati felhívásokban határozza meg.

A pályázati felhívásoknak nyíltak és átláthatónak kell lenniük. A pályázati felhívások előkészítése során a Bizottság igyekszik gondoskodni arról, hogy azok valamennyi ágazatot megfelelően lefedjék. A Bizottság intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy a pályázati felhívásokat a lehető legszélesebb körben – és különösen a kis- és középvállalkozások körében – ismertté tegyék.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelvnek az Innovációs Alap működésével, többek között a kiválasztási eljárással és kritériumokkal, valamint a támogatható ágazatokkal és a különböző típusú támogatásokra vonatkozó technológiai követelményekkel kapcsolatos szabályok tekintetében történő kiegészítésére vonatkozóan.

E bekezdés mechanizmusa révén nem részesülhet támogatásban olyan projekt, amely az e célra rendelkezésre álló összes kibocsátási egység 15 %-át meghaladó kibocsátással jár. E kibocsátási egységeket a (7) bekezdés szerint kell figyelembe venni.

A Bizottság 2023. december 31-ig, majd azt követően évente jelentést tesz az ezen irányelv 22a. cikkének (1) bekezdésében említett Éghajlatváltozási Bizottságnak az Innovációs Alap végrehajtásáról, amelyben ágazatonként és tagállamonként elemzi azokat a projekteket, amelyek számára támogatást ítéltek oda, valamint az e projektek várható hozzájárulását az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott uniós klímasemlegességi célkitűzéshez. A Bizottság eljuttatja a jelentést az Európai Parlament és a Tanács részére, és azt nyilvánosságra hozza.

-
- * A Bizottság 2010/670/EU határozata (2010. november 3.) a szén-dioxid környezetvédelmi szempontból biztonságos leválasztására és geológiai tárolására irányuló kereskedelmi demonstrációs projekteknek, valamint a megújuló energiaforrások hasznosítására alkalmazott innovatív technológiák demonstrációs projektjeinek az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli, a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel létrehozott kereskedelmi rendszere keretében történő finanszírozására vonatkozó kritériumok és intézkedések meghatározásáról (HL L 290., 2010.11.6., 39. o.).
- ** Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.);

i) a cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(8a) A versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus lezárását követően odaítélt CD-k és CCD-k esetében megfelelő fedezetet kell biztosítani az Innovációs Alapban rendelkezésre álló kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó költségvetési kötelezettségvállalások révén, és e költségvetési kötelezettségvállalásokat több évre, éves részletekre lehet felbontani. A versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus első két fordulójában CD-kkel és a CCD-kkel kapcsolatos pénzügyi kötelezettség fedezetét teljes mértékben azokkal az előirányzatokkal kell biztosítani, amelyeket az Innovációs Alap számára a (8) bekezdés szerint kiosztott kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek eredményeznek.

A CD-k és a CCD-k végrehajtásából eredő pénzügyi kockázatoknak a Bizottság által végzett minőségi és mennyiségi értékelése alapján, amelyet a versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus első két fordulójának lezárását követően kell elvégezni, és azt követően minden alkalommal, amikor az óvatosság elvével összhangban szükséges, az eszközöket és a nyereséget nem túlbecsülve, valamint a kötelezettségeket és veszteségeket nem alábecsülve, a Bizottság a nyolcadik albekezdésben adott felhatalmazásnak megfelelően dönthet úgy, hogy a CD-kkel és CCD-kkel kapcsolatos pénzügyi kötelezettségnek csak egy részét fedezi az első albekezdésben említett eszközökön keresztül, a fennmaradó részt pedig más módon. A Bizottság törekszik arra, hogy korlátozza az egyéb fedezeti eszközök használatát.

Amennyiben az értékelés arra a következtetésre jut, hogy a CD-k és a CCD-k teljes potenciáljának kiaknázásához más fedezeti eszközökre van szükség, a Bizottság az egyéb fedezeti eszközök kiegyensúlyozott kombinációjára törekszik. Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 210. cikkének (1) bekezdésétől eltérve a Bizottság az e bekezdés nyolcadik albekezdésében előírt felhatalmazáson alapuló jogi aktus alapján meghatározza az egyéb fedezeti eszközök használatának mértékét.

A fennmaradó pénzügyi kötelezettséget kellő mértékben fedezni kell, figyelembe véve szükség esetén az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet X. címében foglalt elveket, hozzáigazítva azokat a CD-k és a CCD-k sajátosságaihoz, eltérve az említett rendelet 209. cikke (2) bekezdésének d) és h) pontjától, 210. cikkének (1) bekezdésétől, 211. cikkének (1), (2), (4) és (6) bekezdésétől, 212., 213. és 214. cikkétől, 218. cikkének (1) bekezdésétől, valamint 219. cikkének (3) és (6) bekezdésétől. Adott esetben az egyéb fedezeti eszközöket, a tartalékfeltöltési rátát és a szükséges eltéréseket az e bekezdés nyolcadik albekezdésében előírt, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban kell meghatározni.

A Bizottság az Innovációs Alap számára a (8) bekezdés szerint kiosztott kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek legfeljebb 30 %-át fordíthatja CD-k és CCD-k tartalékfeltöltésére.

A tartalékfeltöltési ráta nem lehet alacsonyabb az uniós költségvetés által a CD-k és a CCD-k tekintetében viselt teljes pénzügyi kötelezettség 50 %-ánál. A tartalékfeltöltési ráta meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi azokat az elemeket, amelyek az Innovációs Alapban rendelkezésre álló előirányzatokon túl csökkenthetik az uniós költségvetést érintő pénzügyi kockázatokat, mint például a felelősség tagállamokkal való lehetséges megosztását önkéntes alapon, vagy a magánszektor esetleges viszontbiztosítási mechanizmusát. A Bizottság a tartalékfeltöltési rátát az azt első alkalommal megállapító, felhatalmazáson alapuló jogi aktus alkalmazásának kezdőnapjától számítva legalább háromévente felülvizsgálja.

A spekulatív kérelmek elkerülése érdekében a versenyeztetési ajánlattételhez való hozzáférés feltételül szabható, hogy a pályázók a szerződés nem teljesítése esetén visszatartandó letétet fizessenek. Ezeket a visszatartott letéteket az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdése szerint külső címzett bevételként az Innovációs Alapra kell felhasználni. Azt a hozzájárulást, amelyet a kedvezményezett a CD vagy a CCD feltételeivel összhangban a támogatást nyújtó hatóságnak abban az esetben fizetett, ha a referenciaár magasabb, mint a szerződéskötési ár (visszaáramlások), az említett rendelet 21. cikkének (5) bekezdése szerint külső címzett bevételként az Innovációs Alapra kell felhasználni.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ezen irányelv 23. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse ezt az irányelvet annak érdekében, hogy rendelkezzen egyéb fedezeti eszközökről és adott esetben a tartalékfeltöltési rátáról és az e bekezdés negyedik albekezdésében meghatározott, az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet X. címétől való szükséges további eltérésekről, valamint részletezze ezeket, a versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus működésére vonatkozó szabályokon felül, különösen a letétekkel és a visszaáramlásokkal kapcsolatban.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e bekezdés ötödik albekezdésének oly módon történő módosítása céljából, hogy a CD-k és CCD-k iránti kereslet kielégítése érdekében szükség esetén összesen legfeljebb 20 százalékponttal megemelje az említett albekezdésben említett 30 %-os korlátot, figyelembe véve a versenyeztetési ajánlattételi mechanizmus első fordulónak tapasztalatait, valamint azt, hogy megfelelő egyensúlyt kell találni a vissza nem térítendő támogatások és az ilyen szerződések között az Innovációs Alapból nyújtott támogatás tekintetében.

Az Innovációs Alapból kapott pénzügyi támogatásnak arányosnak kell lennie az e cikkben meghatározott szakpolitikai célkitűzésekkel, és nem vezethet a belső piac indokolatlan torzulásához. E célból támogatás csak olyan többletköltségek vagy befektetési kockázatok fedezésére nyújtható, amelyeket a szokásos piaci feltételek mellett a befektetők nem képesek viselni.

(8b) Az e cikk értelmében egyébként ingyenesen kiosztható mennyiségből 40 millió kibocsátási egységet, az ezen irányelv 10. cikke értelmében egyébként árverés útján értékesíthető mennyiségből pedig 10 millió kibocsátási egységet az (EU) 2023/... európai parlamenti és tanácsi rendelettel** létrehozott Szociális Klímaalap rendelkezésére kell bocsátani. A Bizottság gondoskodik arról, hogy a Szociális Klímaalapba szánt kibocsátási egységeket az ezen irányelv 10. cikkének (4) bekezdésében említett elvekkel és szabályokkal, valamint az említett cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban bocsássák árverésre 2025-ben. Az említett árverésből származó bevételek az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek, és azokat a Szociális Klímaalapra alkalmazandó szabályokkal összhangban kell felhasználni.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/... rendelete (...) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L ...).”;

+ HL: Kérjük, illessze be a PE-CONS 11/23 (2021/0206(COD)) számú dokumentumban szereplő rendelet számát a szövegbe, és a rendelet számát, dátumát, címét és HL-hivatkozását a lábjegyzetbe.

j) a (19) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(19) Nem részesülhet ingyenes kiosztásban olyan létesítmény, amely beszüntette működését. Működésüket beszüntetett létesítményeknek kell tekinteni azon létesítményeket, amelyek üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélye lejárt, vagy azt visszavonták, vagy azon létesítményeket, amelyek tekintetében a működés vagy a működés újrakezdése műszakilag lehetetlen.”;

k) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(22) Ha a 11. cikk (2) bekezdése szerint juttatott ingyenes kiosztások tekintetében kiigazításra van szükség, az ilyen kiigazításokat az e cikk (7) bekezdésének megfelelően elkülönített kibocsátási egységek felhasználásával, vagy az azokhoz való átcsoportosítással kell végrehajtani.”

14. A 10b. cikk (4) bekezdése a következő albekezdésekkel egészül ki:

„Azon tagállamban, amelynek a 2014-től 2018-ig tartó időszak átlagában a távfűtésből származó kibocsátásai ilyen eredetű uniós összkibocsátáson belüli részarányának és az adott tagállam GDP-je uniós teljes GDP-hez viszonyított arányának a hányada meghaladja az ötöt, a 10a. cikk alapján meghatározott mennyiség 30 %-ának megfelelő további ingyenes kiosztást kell biztosítani a távfűtés számára a 2026-tól 2030-ig tartó időszakra vonatkozóan, feltéve, hogy az említett további ingyenes kiosztás értékével megegyező beruházási volumet fektetnek be a kibocsátások 2030 előtti jelentős, az e bekezdés harmadik albekezdésében említett klímasemlegességi tervekkel összhangban történő csökkentése érdekében, valamint hogy az említett albekezdés b) pontjában említett célok és mérföldkövek elérését megerősíti az e bekezdés negyedik albekezdésével összhangban elvégzett hitelesítés.

2024. május 1-jéig a távfűtési üzemeltetők klímasemlegességi tervet dolgoznak ki azon létesítményekre vonatkozóan, amelyek tekintetében e bekezdés második albekezdésével összhangban további ingyenes kiosztást kérelmeznek. Az említett tervnek összhangban kell állnia az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében megállapított klímasemlegességi célkitűzéssel, és meg kell határoznia a következőket:

- a) a klímasemlegesség 2050-ig létesítményi vagy vállalati szinten történő elérését célzó intézkedések és beruházások, a széndioxid-kibocsátás ellentételezésére szolgáló egységek felhasználásának kizárásával;

- b) azok a köztes célok és mérföldkövek, amelyek a klímasemlegesség ezen albekezdés a) pontja szerinti elérése terén megvalósult előrehaladás mérésére szolgálnak 2025. december 31-ig, azt követően minden ötödik év december 31-éig;
- c) az ezen albekezdés a) pontjában említett egyes intézkedések és beruházások hatásainak becslése az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése tekintetében.

Az e bekezdés harmadik albekezdésének b) pontjában említett célok és mérföldkövek elérését a 2025. december 31-ig tartó időszak és azt követően minden ötödik év december 31-ig tartó időszak tekintetében ellenőrizni kell a 15. cikkben előírt hitelesítési és akkreditációs eljárásokkal összhangban. Az e bekezdés első albekezdésében említett mennyiségen túl nem osztható ki ingyenes kibocsátási egység, ha a 2025 végéig tartó időszak vagy a 2026-tól 2030-ig tartó időszak tekintetében nem ellenőrizték a köztes célok és mérföldkövek elérését.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az e bekezdés harmadik albekezdésének a), b) és c) pontjában említett információk minimális tartalmának, valamint az említett albekezdésben és a 10a. cikk (1) bekezdésének ötödik albekezdésében említett klímasemlegességi tervek formátumának meghatározása céljából. A Bizottság szinergiákra törekszik az uniós jogban előírt hasonló tervekkel. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.”

15. A 10c. cikk (7) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(7) A tagállamok előírják a kedvezményezett villamosenergia-termelő létesítményeknek és hálózatüzemeltetőknek, hogy minden év február 28-ig tegyenek jelentést a kiválasztott beruházásaik megvalósításáról, és ebben térjenek ki többek között az ingyenes kiosztás és a felmerült beruházási kiadás egyenlegére és a támogatott beruházások típusaira. A tagállamok jelentést nyújtanak be erről a Bizottságnak, a Bizottság pedig nyilvánosságra hozza ezeket a jelentéseket.”

16. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„10ca. cikk

Kibocsátási egységek átmeneti ingyenes kiosztására vonatkozó előrehozott határidő az energetikai ágazat modernizációja érdekében

A 10c. cikktől eltérve az érintett tagállamok csak a 2024. december 31-ig végrehajtott beruházásokra vonatkozóan adhatnak az említett cikkel összhangban átmeneti ingyenes kiosztást a létesítményeknek. Az érintett tagállamok számára a 10c. cikkel összhangban a 2021-től 2030-ig tartó időszakban rendelkezésre álló, az ilyen beruházásokra fel nem használt kibocsátási egységeket az adott tagállam által meghatározott arányban:

- a) hozzá kell adni az érintett tagállam által a 10. cikk (2) bekezdése értelmében árverésre bocsátandó kibocsátási egységek teljes mennyiségéhez; vagy
- b) a 10d. cikkben említett Modernizációs Alap keretében beruházások támogatására kell felhasználni, a 10d. cikk (4) bekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevételekre alkalmazandó szabályokkal összhangban.

Az érintett tagállam 2024. május 15-ig értesíti a Bizottságot a 10. cikk (2) bekezdése első albekezdésének a) pontja, valamint – a 10d. cikk (4) bekezdésének második mondatától eltérve – a 10d. cikk alapján felhasználandó kibocsátási egységek megfelelő mennyiségéről.”

17. A 10d. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A 2021-től 2030-ig tartó időszakra létre kell hozni egy alapot (a továbbiakban: a Modernizációs Alap), amely a kedvezményezett tagállamok által javasolt olyan beruházásokat támogatja – beleértve a kisebb beruházási projektek finanszírozását is –, amelyek célja az energetikai rendszerek korszerűsítése és az energiahatékonyság növelése. A Modernizációs Alapot a kibocsátási egységek árverésre bocsátása révén kell finanszírozni, a 10. cikkben foglaltak szerint, az ott meghatározott kedvezményezett tagállamok javára.

A támogatott beruházásoknak összhangban kell lenniük ezen irányelv célkitűzéseivel, az európai zöld megállapodásról szóló, 2019. december 11-i bizottsági közlemény és az (EU) 2021/1119 rendelet célkitűzéseivel, valamint a Párizsi Megállapodásban megfogalmazott hosszú távú célkitűzésekkel. A kedvezményezett tagállamok adott esetben felhasználhatják a Modernizációs Alap forrásait az Unió szomszédos határrégióit érintő beruházások finanszírozására. A Modernizációs Alapból nem nyújtható támogatás fosszilis tüzelőanyagokat felhasználó energiatermelő létesítmények számára. Ennek ellenére az e cikk (4) bekezdése szerinti értesítés hatálya alá tartozó kibocsátási egységekből származó bevétel fordítható gáznemű fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos beruházásokra.

Emellett az ezen irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevétel – amennyiben a tevékenység az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet* értelmében környezeti szempontból fenntarthatónak minősül, és az energiabiztonság biztosításának okából kellően indokolt – felhasználható gáznemű fosszilis tüzelőanyagok bevonásával járó beruházásokra, feltéve, hogy a kibocsátási egységeket energiatermelés esetében 2027. december 31. előtt, a gáz értékláncon belül hátrébb történő (downstream) felhasználásával járó beruházások esetében pedig 2028. december 31. előtt bocsátják árverésre.

* Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.);

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A 10. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett kibocsátási egységekből és az e cikk (4) bekezdése szerinti értesítés hatálya alá tartozó kibocsátási egységekből származó bevételek legalább 80 %-át, valamint a 10. cikk (1) bekezdésének negyedik albekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevételek legalább 90 %-át a következő beruházások támogatására kell felhasználni:

- a) a megújuló forrásokból, többek között a megújuló hidrogénből származó villamosenergia-termelés és -felhasználás;
- b) a megújuló energiaforrásokból történő fűtés és hűtés;
- c) a teljes energiafelhasználás csökkentése energiahatékonyság révén, többek között az ipar, a közlekedés, az épületek, a mezőgazdaság és a hulladékgazdálkodás területén;
- d) energiatárolás és az energiahálózatok – ezen belül a keresletoldali szabályozás, a távfűtési vezetékek és a villamosenergia-átviteli hálózatok – korszerűsítése, valamint a tagállamok közötti összeköttetések bővítése és a kibocsátásmentes mobilitást szolgáló infrastruktúra;
- e) az alacsony jövedelmű háztartások támogatása, többek között a vidéki és a távoli területeken az energiaszegénység kezelése és fűtési rendszereik korszerűsítése érdekében; továbbá

- f) igazságos átmenet a kedvezményezett tagállamok szén-dioxid-függő régióiban, hogy támogatni lehessen a munkavállalók átirányítását, átképzését és továbbképzését, az oktatást, az álláskereső kezdeményezéseket és az induló vállalkozásokat, a civil társadalommal és a szociális partnerekkel egyeztetve, összhangban a 2021/1056/EU rendelet 8. cikke (2) bekezdése első albekezdésének k) pontja szerinti területi igazságos átmenet tervben szereplő vonatkozó tagállami intézkedésekkel, és adott esetben hozzájárulva azokhoz.”;
- c) a (11) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(11) A beruházási bizottságnak évente jelentést kell tennie a Bizottság számára a beruházások értékelésével összefüggésben szerzett tapasztalatokról, különösen a kibocsátáscsökkentések és a kibocsátáscsökkentési költségek tekintetében. A Bizottság 2024. december 31-ig – a beruházási bizottság megállapításait figyelembe véve – felülvizsgálja a projekteknek a (2) bekezdésben említett területeit, valamint azt, hogy a beruházási bizottság mire alapozza ajánlásait.

A beruházási bizottság gondoskodik az éves jelentés közzétételéről. A Bizottság továbbítja az éves jelentést az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.”

18. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„10f. cikk

A jelentős károkozás elkerülésének elve

2025 január 1-től a kedvezményezett tagállamok és a Bizottság az ezen irányelv 10a. cikke (8) bekezdésének megfelelően az Innovációs Alapba szánt kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből keletkező bevételeket, valamint az ezen irányelv 10. cikke (1) bekezdésének harmadik és negyedik albekezdésében említett kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételeket az (EU) 2020/852 rendelet 17. cikkében meghatározott, jelentős károkozás elkerülését célzó kritériumokkal összhangban használják fel, amennyiben e bevételeket olyan gazdasági tevékenységre használják fel, amelyre vonatkozóan az említett rendelet 10. cikke (3) bekezdésének b) pontja alapján technikai vizsgálati kritériumokat határoztak meg annak megállapítására, hogy egy gazdasági tevékenység jelentősen károsít-e egy vagy több releváns környezeti célkitűzést.”

19. A 11. cikk (2) bekezdésében a „február 28-ig” dátum helyébe „június 30-ig” lép.

20. A IV. fejezet címe helyébe a következő cím lép:

„A légi közlekedésre, a tengeri közlekedésre és a helyhez kötött létesítményekre alkalmazandó rendelkezések”

21. A 12. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok biztosítják, hogy egy másik tagállam illetékes hatósága által kiadott egységeket elismerjék az üzemeltető, a légi jármű-üzemeltető vagy a hajózási társaság (3) bekezdés szerinti kötelezettségeinek teljesítése céljára;

b) a (2a) bekezdést el kell hagyni;

c) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A tagállamok, az igazgatásért felelős tagállamok és a hajózási társaságok tekintetében felelős igazgatási hatóságok biztosítják, hogy minden év szeptember 30-ig:

a) minden létesítmény üzemeltetője visszaadjon annyi kibocsátási egységet, amennyi az előző naptári évben az adott létesítményből származó, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátás;

b) minden légi jármű-üzemeltető visszaadjon annyi kibocsátási egységet, amennyi az előző naptári évi, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátása;

- c) minden hajózási társaság visszaadjon annyi kibocsátási egységet, amennyi az előző naptári évi, a 3ge. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátása.

A tagállamok, az igazgatásért felelős tagállamok és a hajózási társaságok tekintetében felelős igazgatási hatóságok biztosítják, hogy az első albekezdésnek megfelelően visszaadott kibocsátási egységeket ezt követően töröljék.”;

- d) a szöveg a (3) bekezdés után a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(3-e) A (3) bekezdés első albekezdésének c) pontjától eltérve, a hajózási társaságok a jégosztályú hajókból 2030. december 31-ig keletkező hitelesített kibocsátásuknál 5 %-kal kevesebb kibocsátási egységet is visszaadhatnak, feltéve hogy az ilyen hajók a 25/7. HELCOM-ajánlás alapján megállapított IA, IA Super vagy azzal egyenértékű jégosztályba tartoznak.

Amennyiben a hitelesített kibocsátásokhoz képest kevesebb kibocsátási egységet adnak vissza, mihamarabb a hitelesített kibocsátások és a visszaadott kibocsátási egységek közötti különbséget az egyes évekre vonatkozóan megállapították, a kibocsátási egységek e különbségnek megfelelő mennyiségét törölni kell a 10. cikk szerinti árverésre bocsátás helyett.

(3-d) Az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjától és a 16. cikktől eltérve a Bizottság valamely tagállam kérésére végrehajtási jogi aktus útján előírja, hogy a tagállamok tekintsék úgy, hogy az említett rendelkezésekben meghatározott követelmények teljesülnek, valamint hogy ne hozzanak intézkedéseket a hajózási társaságok ellen a 2030. december 31-ig kibocsátott, olyan utakból származó kibocsátások tekintetében, amelyeket üdülőhajóktól eltérő személyhajók, illetve ro/pax hajók bonyolítanak le az adott kérelmező tagállam joghatósága alá tartozó, a szárazfölddel közúti vagy vasúti összeköttetéssel nem rendelkező szigeten található kikötő, valamint a 2022-ben rendelkezésre álló legfrissebb legjobb adatok szerint 200 000 állandó lakosnál kevesebb állandó lakossal rendelkező és az ugyanazon tagállamnak a joghatósága alá tartozó kikötő között, valamint az ilyen hajóknak az ilyen utakhoz kapcsolódó kikötőhelyi tevékenységeiből származó kibocsátások tekintetében.

A Bizottság közzéteszi az első albekezdésben említett szigetek és az érintett kikötők jegyzékét, és azt naprakészen tartja.

- (3-c) Az e cikk (3) bekezdése első albekezdésének c) pontjától és a 16. cikktől eltérve a Bizottság két olyan tagállam közös kérésére, amelyek közül az egyik tagállamnak nincs szárazföldi határa másik tagállammal, a másik tagállam pedig az ilyen szárazföldi határral nem rendelkező tagállamhoz a földrajzilag legközelebb eső tagállam, végrehajtási jogi aktus útján előírja, hogy a tagállamok tekintsék úgy, hogy az említett rendelkezésekben meghatározott követelmények teljesülnek, valamint hogy ne hozzanak intézkedéseket a hajózási társaságok ellen a 2030. december 31-ig kibocsátott, olyan utakból származó kibocsátások tekintetében, amelyeket személyhajók, illetve ro/pax hajók tesznek meg a két tagállam közötti, a közös kérelemben meghatározott transznacionális közszolgáltatási szerződés vagy transznacionális közszolgáltatási kötelezettség keretében, valamint az ilyen hajóknak az ilyen utakhoz kapcsolódó kikötőhelyi tevékenységeiből származó kibocsátások tekintetében.
- (3-b) A kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó kötelezettség nem áll fenn azon kibocsátások tekintetében, amelyeket 2030. december 31-ig egy tagállam legkülső régiójában található kikötő és egy ugyanazon tagállamban található kikötő közötti utakon bocsátottak ki – az ugyanazon tagállam valamely legkülső régióján belüli utakat és az ugyanazon tagállam legkülső régióiban található kikötők közötti utakat is beleértve –, valamint az ilyen hajóknak az ilyen utakhoz kapcsolódó kikötőhelyi tevékenységeiből származó kibocsátások tekintetében.”;

e) a (3-a) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3-a) Az EU ETS környezeti integritásának védelme érdekében az EU ETS-ben részt vevő üzemeltetőknek, légi jármű-üzemeltetőknek és hajózási társaságoknak – amennyiben és ameddig szükséges – tilos olyan tagállam által kiadott egységeket használniuk, amely tekintetében elévülnek az üzemeltetőkre, légi jármű-üzemeltetőkre és hajózási társaságokra vonatkozó kötelezettségek. A 19. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak tartalmazniuk kell azokat az intézkedéseket, amelyek az e bekezdésben említett esetekben szükségesek.”;

f) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3b) A kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó kötelezettség nem merül fel az olyan üvegházhatású gázok kibocsátása tekintetében, amelyekről úgy tekinthető, hogy azokat leválasztották és olyan módon használták fel, hogy stabil kémiai kötésbe kerültek valamely termékben, így nem kerülhetnek be a légkörbe rendeltetésszerű használat mellett, beleértve bármely olyan szokásos tevékenységet, amelyre a termék életciklusát követően kerül sor.

A Bizottság ezen irányelv kiegészítése céljából a 23. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el azon követelményekre vonatkozóan, amelyek alapján úgy kell tekinteni, hogy az üvegházhatású gázok stabil kémiai kötésbe kerültek valamely termékben az e bekezdés első albekezdésében említettek szerint.”;

g) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy az egységeket birtokosuk kérésére bármikor törölni lehessen. Amennyiben területükön kiegészítő nemzeti intézkedések következtében villamosenergia-termelő létesítmények bezárására kerül sor, akkor a tagállamok az általuk a 10. cikk (2) bekezdésében említett, árverésre bocsátandó kibocsátási egységek összmenységéből származó egységeket törölhetik – és hangsúlyosan ajánlott így tenniük – a bezárást megelőző öt évben az érintett létesítmény átlagos hitelesített kibocsátásának megfelelő mennyiség erejéig. Az érintett tagállam a 10. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban tájékoztatja a Bizottságot a tervezett törlésről vagy a törlés elmaradásának indokairól.”

22. A 14. cikk (1) bekezdésében az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységekből származó kibocsátások és – adott esetben – tevékenységi adatok nyomon követésére és jelentésére vonatkozó részletes szabályokról, valamint az ezen irányelv alapján jelentett kibocsátásokkal érintett útvonalakon a légi közlekedés széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátásainak hatásairól, amely szabályok az ezen irányelv IV. mellékletében meghatározott nyomonkövetési és jelentési elveken, valamint az e cikk (2) és (5) bekezdésében meghatározott követelményeken alapulnak. E végrehajtási jogi aktusoknak meg kell határozniuk az egyes üvegházhatású gázok globális felmelegedési potenciálját is, és figyelembe kell venniük a légiközlekedési széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátásainak hatásaira vonatkozó naprakész tudományos ismereteket az e kibocsátások és hatásaik – beleértve a légi közlekedés széndioxid-kibocsátástól eltérő kibocsátásainak hatásait is – nyomon követésére és jelentésére vonatkozó követelményekben. Ezek a végrehajtási jogi aktusok a biomassza felhasználására vonatkozóan rendelkeznek az (EU) 2018/2001 irányelv által meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok alkalmazásáról, az ezen irányelv szerinti alkalmazáshoz szükséges kiigazításokkal együtt annak érdekében, hogy az ilyen biomassza nulla besorolású legyen. E jogi aktusok meghatározzák, hogy hogyan kell elszámolni a nulla besorolású és a nem nulla besorolású források keverékéből származó kibocsátások tárolását. Azt is meghatározzák, hogy hogyan kell elszámolni a nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokból és a széntartalom újrahasznosításával előállított üzemanyagokból származó kibocsátásokat, biztosítva az ilyen kibocsátások elszámolását és a kettős elszámolás elkerülését.”

23. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) az (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A tagállamok biztosítják a kibocsátási egység visszaadására vonatkozó, ezen irányelv szerinti követelményeket megsértő üzemeltetők, légi jármű-üzemeltetők és hajózási társaságok névsorának közzétételét.”;

b) a (3) bekezdésben az „április 30-ig” szövegrész helyébe „szeptember 30-ig” szövegrész lép;

c) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A (3) bekezdésben meghatározott bírságokat a hajózási társaságokra is alkalmazni kell.”;

d) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(11a) Azon hajózási társaság vonatkozásában, amely két vagy több egymást követő jelentési időszak során nem felelt meg a visszaadási kötelezettségeknek, és amennyiben egyéb végrehajtási intézkedésekkel sem sikerült biztosítani a megfelelést, az érkezési kikötő szerinti tagállam illetékes hatósága – miután lehetőséget adott az érintett hajózási társaságnak észrevételei megtételére – kiutasítási határozatot hozhat, amelyről értesíti a Bizottságot, az Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökséget (EMSA), a többi tagállamot és az érintett lobogó szerinti államot. Az ilyen kiutasítási határozat meghozatalát követően – azon tagállam kivételével, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik – valamennyi tagállam megtagadja az érintett hajózási társaság felelősségi körébe tartozó hajóknak a kikötőibe való belépését mindaddig, amíg a hajózási társaság nem teljesíti a 12. cikk szerinti visszaadási kötelezettségeit. Amennyiben a hajó valamely tagállam lobogója alatt közlekedik, és belép annak kikötőjébe, vagy ott tartózkodik, az érintett tagállam – miután lehetőséget adott az érintett hajózási társaságnak észrevételei megtételére – feltartóztatja a hajót mindaddig, amíg a hajózási társaság nem teljesíti visszaadási kötelezettségeit.

Amennyiben az első albekezdésben említett hajózási társaság hajója annak a tagállamnak a kikötőjében tartózkodik, amelynek lobogója alatt a hajó közlekedik, az érintett tagállam – miután lehetőséget adott az érintett hajózási társaságnak észrevételei megtételére – feltartóztatási határozatot hozhat mint lobogó szerinti állam, amíg a hajózási társaság nem teljesíti visszaadási kötelezettségeit. A tagállam erről értesíti a Bizottságot, az EMSA-t és a többi tagállamot. Az ilyen, lobogó szerinti államként hozott feltartóztatási határozat következményeként minden tagállam meghozza ugyanazokat az intézkedéseket, amelyek meghozatalára az első albekezdés második mondata szerinti kiutasítási határozat meghozatalát követően köteles.

Ez a bekezdés nem érinti a vészhelyzetben lévő hajókra alkalmazandó nemzetközi tengerészeti szabályokat.”

24. A 18b. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„18b. cikk

A Bizottság, az EMSA és más illetékes szervezetek által nyújtott támogatás

- (1) A Bizottság, az igazgatásért felelős tagállam, valamint a hajózási társaság tekintetében felelős igazgatási hatóságok a 3c. cikk (4) bekezdése, a 3g., a 3gd., a 3ge., a 3gf., a 3gg. és a 18a. cikk szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében kérhetik az EMSA vagy más illetékes szervezet segítségét, és az említett szervezetekkel e célból bármely megfelelő megállapodást megköthetnek.
- (2) A Bizottság – az EMSA segítségével – törekszik arra, hogy megfelelő eszközöket és iránymutatást dolgozzon ki az ezen irányelvnek a tengeri közlekedésre való alkalmazásával kapcsolatos hitelesítési és végrehajtási tevékenységek megkönnyítésére és koordinálására. Az ilyen iránymutatásokat és eszközöket lehetőség szerint a tagállamok és a hitelesítők rendelkezésére kell bocsátani információmegosztás céljából, valamint az ezen irányelvet átültető nemzeti intézkedések hatékony végrehajtásának jobb biztosítása érdekében.”

25. A 23. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) és (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Bizottságnak a 3c. cikk (6) bekezdésében, a 3d. cikk (3) bekezdésében, a 10. cikk (4) bekezdésében, a 10a. cikk (1), (8) és (8a) bekezdésében, a 10b. cikk (5) bekezdésében, a 12. cikk (3b) bekezdésében, a 19. cikk (3) bekezdésében, a 22. cikkben, a 24. cikk (3) bekezdésében, a 24a. cikk (1) bekezdésében, a 25a. cikk (1) bekezdésében, a 28c. cikkben és a 30j. cikk (1) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól 2018. április 8-tól kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3c. cikk (6) bekezdésében, a 3d. cikk (3) bekezdésében, a 10. cikk (4) bekezdésében, a 10a. cikk (1), (8) és (8a) bekezdésében, a 10b. cikk (5) bekezdésében, a 12. cikk (3b) bekezdésében, a 19. cikk (3) bekezdésében, valamint a 22.cikkben, a 24. cikk (3) bekezdésében, a 24a. cikk (1) bekezdésében, a 25a. cikk (1) bekezdésében, a 28c. cikkben és a 30j. cikk (1) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.”;

b) a (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(6) A 3c. cikk (6) bekezdése, a 3d. cikk (3) bekezdése, a 10. cikk (4) bekezdése, a 10a. cikk (1), (8) vagy (8a) bekezdése, a 10b. cikk (5) bekezdése, a 12. cikk (3b) bekezdése, a 19. cikk (3) bekezdése, a 22. cikk, a 24. cikk (3) bekezdése, a 24a. cikk (1) bekezdése, a 25a. cikk (1) bekezdése, a 28c. cikk vagy a 30j. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

26. A 29. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„29. cikk

A szén-dioxid-piac jobb működésének biztosítását szolgáló jelentés

Ha a szén-dioxid-piacról szóló, a 10. cikk (5) és (6) bekezdésében említett rendszeres jelentések arra vonatkozó bizonyítékokat tartalmaznak, hogy a szén-dioxid-piac nem a megfelelő módon működik, akkor a Bizottságnak három hónapon belül jelentést kell benyújtania az Európai Parlament és a Tanács számára. A jelentést adott esetben olyan jogalkotási javaslatok kísérhetik, amelyek célja a szén-dioxid-piac – többek között a kapcsolódó származtatott termékek piacának – átláthatóságának és integritásának növelése, valamint az e piac működésének javítását, valamint a piaci visszaélések megelőzésének és felderítésének erősítését célzó korrekciós intézkedések kezelése.”

27. A 29a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„29a. cikk

Intézkedések túlzott mértékű áringadozások esetén

- (1) Ha az előző hat naptári hónapban a kibocsátási egységek átlagára meghaladja az előző kétéves referencia-időszak átlagárának 2,4-szeresét, az (EU) 2015/1814 határozat 1. cikkének (7) bekezdésével összhangban 75 millió kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból.

A kibocsátási egységek e bekezdés első albekezdésében említett ára a II. és a III. fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek esetében a 10. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban lebonyolított árveréseken kialakult ár.

Az első albekezdésben említett előző kétéves referencia-időszak az ugyanazon albekezdésben említett hat naptári hónapos időszak első hónapja előtt végződő kétéves időszak.

Amennyiben az e bekezdés első albekezdésében foglalt feltétel teljesül, és a (2) bekezdés nem alkalmazandó, a Bizottság erről értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, amelyben feltünteti azt az időpontot, amikor a feltétel teljesült.

A Bizottság minden hónapban az első három munkanapon belül közzéteszi az előző hat naptári hónapra vonatkozóan a kibocsátási egységek átlagárát és az előző kétéves referencia-időszakra vonatkozóan a kibocsátási egységek átlagárát. Amennyiben nem teljesül az első albekezdésben említett feltétel, a Bizottság azt a szintet is közzéteszi, amelyet a kibocsátási egységek átlagárának a következő hónapban el kellene érnie ahhoz, hogy teljesüljön az említett albekezdésben említett feltétel.

- (2) Amennyiben teljesül a kibocsátási egységeknek a piaci stabilizációs tartalékból történő felszabadítására vonatkozó, az (1) bekezdés szerinti feltétel, az említett bekezdésben említett feltétel csak az előző felszabadítás végét követő legalább tizenkét hónap elteltével tekinthető ismét teljesítettnek.
- (3) Az e cikk (1) és (2) bekezdésében említett intézkedések alkalmazására vonatkozó részletes rendelkezéseket a 10. cikk (4) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusban kell megállapítani.”

28. A 30. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Ezt az irányelvet a nemzetközi fejlemények és a Párizsi Megállapodásban meghatározott hosszú távú célkitűzések elérése érdekében tett erőfeszítések, valamint az Egyesült Nemzetek Éghajlatváltozási Keretegyezménye Felelős Konferenciáiból eredő bármely vonatkozó kötelezettségvállalás fényében felül kell vizsgálni.”;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A más meghatározó gazdaságokban végrehajtott éghajlat-politikai intézkedések fényében felül kell vizsgálni az olyan energiaigényes iparágak támogatása érdekében hozott intézkedéseket is, amelyek az ezen irányelv 10a. és 10b. cikkében említett kibocsátásáthelyezés szempontjából kitétek lehetnek. Ezzel összefüggésben a Bizottság megfontolja azt is, hogy szükséges-e a közvetett költségek kompenzációjára vonatkozó intézkedések további harmonizációja. A CBAM-ágazatokra alkalmazandó intézkedéseket az (EU) 2023/...⁺ rendelet alkalmazásának fényében folyamatosan felül kell vizsgálni. A Bizottság 2028. január 1-je előtt, majd azt követően kétévente az említett rendelet 30. cikkének (6) bekezdése alapján az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak benyújtandó jelentései részeként értékeli a CBAM hatását a kibocsátásáthelyezés kockázatára, többek között az exporttal kapcsolatban.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 7/23 (2021/0214(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

A jelentésben értékelni kell, hogy szükség van-e további – többek között jogalkotási – intézkedések meghozatalára a kibocsátásáthelyezési kockázati kezelése érdekében. A jelentést adott esetben jogalkotási javaslat kíséri.”;

c) az (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A Bizottság a Párizsi Megállapodás alapján elvégzett minden egyes globális értékelés alkalmával jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, különös tekintettel arra, hogy szükség van-e további – többek között az ezen irányelv 9. cikkében említett lineáris tényezővel kapcsolatban – uniós szakpolitikákra és intézkedésekre az üvegházhatású gázoknak az Unió és tagállamai által vállalt csökkentése érdekében. A Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatokat terjeszthet az Európai Parlament és a Tanács elé ezen irányelv módosítására, különösen az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzésnek és az említett rendelet 4. cikkében meghatározott uniós éghajlat-politikai céloknak való megfelelés biztosítása érdekében. Jogalkotási javaslatának elkészítése során a Bizottság e célból többek között figyelembe veszi az említett rendelet 4. cikkének (4) bekezdésében említett, az üvegházhatású gázokkal kapcsolatos, a 2030 és 2050 közötti időszakra szóló tervezett indikatív uniós költségvetést.”;

d) a szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(5) A Bizottság 2026. július 31-ig jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a következő kérdésekről, és ahhoz esetben jogalkotási javaslatot és hatásvizsgálatot csatol:

- a) a légtérből eltávolított, biztonságosan és tartósan tárolt üvegházhatású gázokból származó negatív kibocsátások elszámolásának és e negatív kibocsátásoknak a kibocsátáskereskedelem hatálya alá vonásának módja, beleértve adott esetben e bevonás egyértelmű körét és szigorú kritériumait, valamint biztosítékokat annak biztosítása érdekében, hogy az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott uniós éghajlat-politikai célokkal összhangban az ilyen eltávolítások ne ellentételezzék a szükséges kibocsátáscsökkentéseket;
- b) az I. mellékletben szereplő tevékenységekre vonatkozó 20 MW teljes névleges bemenő hőteljesítményre vonatkozó küszöbértékek 2031-től történő csökkentésének megvalósíthatósága;

- c) az, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó valamennyi üvegházhatásúgáz-kibocsátást ténylegesen figyelembe veszik-e, és ténylegesen elkerülnek-e a kettős elszámolást; különösen értékeli a 12. cikk (3b) bekezdésében említett módszertől eltérő módon leválasztottnak és valamely termékben hasznosítottak tekintett üvegházhatásúgáz-kibocsátások elszámolását.
- (6) Ezen irányelvnek az e cikk (1), (2) és (3) bekezdése szerinti felülvizsgálata során a Bizottság elemzi, hogy miként lehet kapcsolatot teremteni az EU ETS és más szén-dioxid-piacok között anélkül, hogy ez akadályozná az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott klímasemlegességi célkitűzés és uniós éghajlat-politikai célok elérését.

- (7) A Bizottság 2026. július 31-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben megvizsgálja a településhulladék-égető létesítmények EU ETS-be való felvételének megvalósíthatóságát, többek között azzal a céllal, hogy 2028-tól bekerüljenek a rendszerbe, és amelyben értékeli, hogy szükség lehet-e arra, hogy egy tagállamnak lehetősége legyen 2030. december 31-ig a kívülmaradás mellett dönteni. E tekintetben a Bizottság figyelembe veszi annak fontosságát, hogy valamennyi ágazat hozzájáruljon a kibocsátás csökkentéséhez, valamint azt, hogy a hulladék potenciálisan az Unióban található hulladéklerakókban való elhelyezés és a harmadik országokba irányuló hulladékexport felé terelődik. A Bizottság emellett figyelembe vesz olyan releváns kritériumokat, mint a belső piacra gyakorolt hatások, a verseny lehetséges torzulásai, a környezeti integritás, a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv* célkitűzéseivel való összhang, valamint a kibocsátások nyomon követése és kiszámítása tekintetében a megbízhatóság és pontosság. A Bizottság adott esetben és az említett irányelv 4. cikkének sérelme nélkül az említett jelentéshez jogalkotási javaslatot csatol az e fejezetben foglalt rendelkezéseknek az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekre, valamint a településhulladék-égető létesítmények tekintetében további kibocsátási egységek kiosztására és kiadására történő alkalmazása céljából, valamint a potenciális elterelés megelőzése céljából.

Az első albekezdésben említett jelentésben a Bizottság megvizsgálja annak lehetőségét is, hogy az EU ETS-be más hulladékgazdálkodási folyamatokat is bevonjanak, különösen az olyan hulladéklerakókat, amelyek metán és dinitrogén-oxid kibocsátását okozzák az Unióban. A Bizottság adott esetben jogalkotási javaslatot is csatolhat e jelentéshez annak érdekében, hogy az ilyen egyéb hulladékgazdálkodási folyamatokat beépítse az EU ETS-be.

* Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).”

29. A szöveg a 30. cikk után a következő fejezettel egészül ki:

„IVa. fejezet

Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó kibocsátáskereskedelmi rendszer

30a. cikk

Hatály

E fejezet rendelkezéseit kell alkalmazni a kibocsátásokra, az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekre, a kibocsátási egységek kiadására és visszaadására, a nyomon követésre, a jelentésre és a hitelesítésre a III. mellékletben említett tevékenység tekintetében. E fejezet nem alkalmazandó a II. és a III. fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra.

30b. cikk

Üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyek

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy 2025. január 1-jétől egyetlen szabályozott jogalany se végezhesse a III. mellékletben említett tevékenységet, ha nem rendelkezik az illetékes hatóság által az e cikk (2) és (3) bekezdésével összhangban kiadott engedéllyel.

- (2) A szabályozott jogalanyak az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó, e fejezetnek megfelelő engedély iránt az illetékes hatósághoz benyújtott, e cikk (1) bekezdése szerinti kérelme legalább a következők leírását tartalmazza:
- a) a szabályozott jogalany;
 - b) az általa szabad forgalomba bocsátott és a III. mellékletben említett ágazatokban égetésre használt tüzelőanyagok típusa, valamint azok az eszközök, amelyeken keresztül ezeket a tüzelőanyagokat szabad forgalomba bocsátják;
 - c) a III. mellékletben említett tevékenység céljára szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok végfelhasználása vagy végfelhasználásai;
 - d) a 14. és a 30f. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban a kibocsátások nyomon követése és jelentése céljából tervezett intézkedések;
 - e) az e bekezdés a)–d) pontjában említett megadott információk nem technikai jellegű összefoglalása.
- (3) Az illetékes hatóság akkor állítja ki az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedélyt, amely feljogosítja az e cikk (1) bekezdésében említett szabályozott jogalanyt a III. mellékletben említett tevékenységre, amennyiben meggyőződött arról, hogy a jogalany képes a III. melléklet alapján szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségeknek megfelelő kibocsátások nyomon követésére és jelentésére.

- (4) Az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély legalább a következő adatokat tartalmazza:
- a) a szabályozott jogalany neve és címe;
 - b) azon eszközök leírása, amelyekkel a szabályozott jogalany az e fejezet hatálya alá tartozó ágazatokban szabad forgalomba bocsátja a tüzelőanyagokat;
 - c) a szabályozott jogalany által az e fejezet hatálya alá tartozó ágazatokban szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok jegyzéke;
 - d) a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokban megállapított követelményeknek eleget tevő nyomonkövetési terv;
 - e) a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokban megállapított jelentéstételi követelmények;
 - f) kötelezettség az egyes naptári években az e fejezet szerint kiadott, a 15. cikknek megfelelően hitelesített teljes kibocsátással egyenlő mennyiségű egység visszaadására, a 30e. cikk (2) bekezdésében meghatározott határidőn belül.

- (5) A tagállamok lehetővé tehetik a szabályozott jogalanyok számára a nyomkövetési terv aktualizálását az engedély megváltoztatása nélkül. A szabályozott jogalanyok az illetékes hatóság elé jóváhagyásra benyújtják az aktualizált nyomkövetési terveket.
- (6) A szabályozott jogalany értesíti az illetékes hatóságot bármely, a tevékenysége jellegének vagy a szabad forgalomba bocsátandó tüzelőanyagoknak a megváltoztatására irányuló olyan tervéről, amelyhez az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó engedély aktualizálására lehet szükség. Adott esetben az illetékes hatóság a 14. cikkben említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban aktualizálja az engedélyt. Ha változik az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalany azonossága, az illetékes hatóság az új szabályozott jogalany nevének és címének beillesztésével aktualizálja az engedélyt.

30c. cikk

A kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyisége

- (1) Az e fejezet alapján 2027-től kezdődően évente kiadott kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyisége 2024-től kezdődően lineárisan csökken. A 2024-es értéket az e fejezet hatálya alá tartozó ágazatok tekintetében az (EU) 2018/842 európai parlamenti és tanácsi rendelet* 4. cikkének (2) bekezdése szerinti referenciakibocsátások alapján kiszámított 2024-es kibocsátási határértékeként határozzák meg, az említett rendelet hatálya alá tartozó valamennyi kibocsátásra lineáris csökkentési pályát alkalmazva. A mennyiséget 2024 után minden évben 5,10 %-os lineáris csökkentési tényezővel kell csökkenteni. A Bizottság 2025. január 1-jéig közzéteszi a 2027-re vonatkozó, egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget.

- (2) Az e fejezet alapján 2028-tól kezdődően évente kiadott kibocsátási egységek uniós szintű mennyisége 2025-től kezdődően lineárisan csökken az e fejezet alapján a 2024–2026. évre vonatkozóan jelentett átlagos kibocsátások alapján. A kibocsátási egységek mennyiségét 5,38 %-os lineáris csökkentési tényezővel kell csökkenteni, kivéve, ha a IIIa. melléklet 1. pontjában foglalt feltételek alkalmazandóak, amely esetben a mennyiséget a IIIa. melléklet 2. pontjában meghatározott szabályoknak megfelelően kiigazított lineáris csökkentési tényezővel kell csökkenteni. A Bizottság 2027. június 30-ig közzéteszi a 2028-ra vonatkozó, egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget, és szükség esetén a kiigazított lineáris csökkentési tényezőt.

- (3) Az e fejezet alapján kiadott kibocsátási egységek egész Unióra kiterjedő mennyiségét 2028-tól kezdődően minden évben ki kell igazítani a visszaadott kibocsátási egységek mennyiségének kompenzálása érdekében azokban az esetekben, amikor nem lehetett elkerülni a kibocsátások kettős elszámolását, vagy amikor a kibocsátási egységeket az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra adták át a 30f. cikk (5) bekezdésében említettek szerint. A kiigazításnak meg kell felelnie az e fejezet hatálya alá tartozó, az adott jelentési évben a 30f. cikk (5) bekezdése második albekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok alapján ellentételezett kibocsátási egységek teljes mennyiségének.
- (4) Az a tagállam, amely a 30j. cikk alapján egyoldalúan kiterjeszti a III. mellékletben említett tevékenységet az ugyanazon mellékletben nem felsorolt ágazatokra, biztosítja, hogy az érintett szabályozott jogalanyok a 30f. cikkel összhangban az adott év április 30-ig kellően megalapozott jelentést nyújtsanak be az érintett illetékes hatóságnak. Amennyiben a benyújtott adatok kellően megalapozottak, az illetékes hatóság az adott év június 30-ig értesíti erről a Bizottságot. Az e cikk (1) bekezdése alapján kiadandó kibocsátási egység-mennyiséget a szabályozott jogalanyok által benyújtott, kellően megalapozott jelentések figyelembevételével ki kell igazítani.

30d. cikk

Kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítése a III. mellékletben említett tevékenység tekintetében

- (1) 2027-től az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket árverés útján kell értékesíteni, kivéve, ha azokat az (EU) 2015/1814 határozattal létrehozott piaci stabilizációs tartalékba helyezik. Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket az ezen irányelv II. és III. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységektől elkülönítve kell árverésre bocsátani.
- (2) A kibocsátási egységek e fejezet szerinti árverés útján történő értékesítése 2027-ben kezdődik, a 2027-re vonatkozó árverési mennyiség 130 %-ának megfelelő mennyiséggel, amelyet az adott évi, egész Unióra kiterjedő kibocsátási egységmennyiség, valamint az árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek e cikk (3)–(6) bekezdése szerinti megfelelő részaránya és mennyisége alapján határoznak meg. Az árverésre bocsátandó további 30 %-ot csak a kibocsátási egységek 30e. cikk (2) bekezdése szerinti visszaadására lehet felhasználni, és azokat 2028. május 31-ig lehet árverésre bocsátani. A további 30 %-ot le kell vonni a 2029 és 2031 közötti időszak árverési mennyiségeiből. Az e bekezdésben előírt árverések feltételeit e cikk (7) bekezdésével és a 10. cikk (4) bekezdésével összhangban kell meghatározni.

2027-ben 600 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet kell létrehozni a piaci stabilizációs tartalék részesedéseként az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (3) bekezdése szerint.

- (3) 150 millió, e fejezet alapján kiadott kibocsátási egységet árverésre kell bocsátani, és az ezen árverésekből származó valamennyi bevételt 2032-ig az (EU) 2023/... rendelettel⁺ létrehozott Szociális Klímaalap rendelkezésére kell bocsátani.
- (4) A kibocsátási egységek fennmaradó mennyiségéből, valamint annak érdekében, hogy az e cikk (3) bekezdésében és az ezen irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdésében említett kibocsátási egységekből származó bevétellel együtt legfeljebb 65 000 000 000 EUR összeg keletkezzen, a Bizottság biztosítja az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek további mennyiségének árverés útján történő értékesítését, és hogy az ezen árverésekből származó bevételeket 2032-ig az (EU) 2023.../... rendelettel⁺ létrehozott Szociális Klímaalap rendelkezésére bocsássák.

A Bizottság gondoskodik arról, hogy Szociális Klímaalapba szánt és az e cikk (3) bekezdésében és az ebben a bekezdésben említett kibocsátási egységeket a 10. cikk (4) bekezdésében említett elvekkel és szabályokkal, valamint az ugyanazon cikk alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban bocsássák árverésre.

Az e cikk (3) bekezdésben és az e bekezdésben említett kibocsátási egységek árveréséből származó bevételek az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülnek, és azokat a Szociális Klímaalapra alkalmazandó szabályokkal összhangban kell felhasználni.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 11/23 (2021/0206(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

A Szociális Klímaalap számára a 10a. cikk (8b) bekezdésével, az e cikk (3) bekezdésével és az e bekezdéssel összhangban elkülönített éves összeg nem haladhatja meg:

- a) 2026-ra vonatkozóan a 4 000 000 000 EUR-t;
- b) 2027-ra vonatkozóan a 10 900 000 000 EUR-t;
- c) 2028-ra vonatkozóan a 10 500 000 000 EUR-t;
- d) 2029-re vonatkozóan a 10 300 000 000 EUR-t;
- e) 2030-ra vonatkozóan a 10 100 000 000 EUR-t;
- f) 2031-re vonatkozóan a 9 800 000 000 EUR-t;
- g) 2032-re vonatkozóan a 9 400 000 000 EUR-t.

Amennyiben az e fejezettel összhangban létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszert a 30k. cikk értelmében 2028-ig elhalasztják, az e bekezdés első albekezdésével összhangban a Szociális Klímaalap rendelkezésére bocsátandó maximális összeg 54 600 000 000 EUR. Ebben az esetben a Szociális Klímaalap számára elkülönített éves összegek halmozottan nem haladhatják meg a 2026. és 2027. évre vonatkozóan a 4 000 000 000 EUR összeget, a 2028. január 1-jétől 2032. december 31-ig tartó időszak esetében pedig a vonatkozó éves összeg nem haladhatja meg:

- a) 2028-ra vonatkozóan a 11 400 000 000 EUR-t.
- b) 2029-re vonatkozóan a 10 300 000 000 EUR-t;
- c) 2030-ra vonatkozóan a 10 100 000 000 EUR-t;
- d) 2031-re vonatkozóan a 9 800 000 000 EUR-t;
- e) 2032-re vonatkozóan a 9 000 000 000 EUR-t.

Amennyiben az e cikk (5) bekezdésében említett árverésből származó bevételt az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban saját forrásként állapítják meg, ezen irányelv 10a. cikkének (8b) bekezdése, e cikk (3) bekezdése és e bekezdés nem alkalmazandó.

- (5) Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységeknek az e cikk (3) és (4) bekezdésében meghatározott mennyiségek levonása utáni teljes mennyiségét a tagállamok árverés útján értékesítik, és azt az ezen irányelv III. melléklete második bekezdésének b), c) és d) pontjában említett kibocsátási források kategóriái tekintetében az érintett tagállam 2016 és 2018 közötti átlagára vonatkozó, az (EU) 2018/842 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti referenciakibocsátásoknak megfelelő részarányával megegyező arányban osztják szét közöttük az említett rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján átfogóan felülvizsgált módon.

- (6) A kibocsátási egységek e cikk (5) bekezdése szerinti, árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználásáról a tagállamok határoznak, kivéve az e cikk (4) bekezdésével összhangban külső címzett bevételnek minősülő, vagy az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdésével összhangban saját forrásnak minősített, az uniós költségvetésbe beállított bevételeket. A tagállamok bevételeiket vagy az e bevételek értékével megegyező összeget az ezen irányelv 10. cikkének (3) bekezdésében említett egy vagy több célra használják fel, előnyben részesítve azokat a tevékenységeket, amelyek hozzájárulhatnak az e fejezet szerinti kibocsátáskereskedelem szociális vonatkozásainak kezeléséhez, vagy az alábbiak közül egy vagy több célra:
- a) az épületek fűtésének és hűtésének dekarbonizációjához vagy az épületek energiaszükségletének csökkentéséhez való hozzájárulásra szánt intézkedések, beleértve a megújuló energiák integrálását és a kapcsolódó intézkedéseket a 2012/27/EU irányelv 7. cikkének (11) bekezdése, 12. és 20. cikke szerint, valamint a legrosszabbul teljesítő épületekben található alacsony jövedelmű háztartások pénzügyi támogatására irányuló intézkedések;

- b) olyan intézkedések, amelyek célja, hogy felgyorsítsák a kibocsátásmentes járművek elterjedését, vagy pénzügyi támogatást nyújtsanak a kibocsátásmentes járművek teljesen interoperábilis üzemanyagtöltő és elektromos feltöltő infrastruktúrájának kiépítéséhez, vagy olyan intézkedések, amelyek ösztönzik a tömegközlekedésre való áttérést és javítják a multimodalitást, vagy pénzügyi támogatást nyújtanak a közlekedési szolgáltatást igénybe vevő alacsony és közepes jövedelmű személyeket érintő szociális szempontok kezelése érdekében;
- c) szociális klímatervük finanszírozása az (EU) 2023/... rendelet⁺ 15. cikkének megfelelően;
- d) a tüzelőanyagok végső fogyasztóinak nyújtott pénzügyi ellentételezéshez azokban az esetekben, amikor nem lehetett elkerülni a kibocsátások kettős elszámolását, vagy amikor a kibocsátási egységeket az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra adták le a 30f. cikk (5) bekezdésében említettek szerint.

Akkor tekinthető úgy, hogy a tagállamok teljesítették e bekezdés rendelkezéseit, ha az első albekezdésben megállapított célok megvalósítására adózási és pénzügyi támogatási politikát vagy a pénzügyi támogatást növelő belső szabályozási politikát működtetnek és hajtanak végre a kibocsátási egységek e fejezet szerinti árverésre bocsátásából származó, az e bekezdés első albekezdésében említett bevételekkel egyenértékű összegben.

⁺ HL: Kérjük, illessze be a szövegbe a PE-CONS 11/23 (2021/0206(COD)) dokumentumban szereplő rendelet számát.

A tagállamok úgy tájékoztatják a Bizottságot a bevételek felhasználásáról és az e bekezdésnek megfelelően hozott intézkedésekről, hogy ezt az információt belefoglalják az (EU) 2018/1999 rendelet alapján benyújtott jelentéseikbe.

- (7) Az e fejezet alapján kiadott kibocsátási egységekre a 10. cikk (4) és (5) bekezdését alkalmazni kell.

30e. cikk

Az egységek átruházása, visszaadása és törlése

- (1) A 12. cikket alkalmazni kell az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra, szabályozott jogalanyokra és kibocsátási egységekre, kivéve e cikk (3) és (3a) bekezdését, (4) bekezdésének második és harmadik mondatát, valamint (5) bekezdését. Ebből a célból:
- a) a kibocsátásokra történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra vonatkozna;
 - b) a létesítmények üzemeltetőire történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra vonatkozna;
 - c) a kibocsátási egységekre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre vonatkozna.

- (2) 2028. január 1-jétől a tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott jogalany minden év május 31-ig visszaadjon egy olyan mennyiségű, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet, amely egyenlő a szabályozott jogalany összes kibocsátásával; e kibocsátás az előző naptári évben a III. melléklet értelmében szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagoknak a 15. cikk és a 30f. cikk szerint hitelesített mennyiségének felel meg; a tagállamok gondoskodnak továbbá arról, hogy e kibocsátási egységeket ezt követően töröljék.
- (3) 2030. december 31-ig – e cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve –, amennyiben egy adott tagállamban letelepedett szabályozott jogalany a 2027–2030-as időszakban hatályos, a III. mellékletben említett tevékenységre kiterjedő nemzeti szén-dioxid-adó alá tartozik, az érintett tagállam illetékes hatósága egy adott referenciaévre mentesítheti az említett szabályozott jogalanyt a kibocsátási egységek visszaadására vonatkozó, e cikk (2) bekezdése szerinti kötelezettsége alól, feltéve, hogy:
- a) az érintett tagállam 2023. december 31-ig értesíti a Bizottságot az említett nemzeti szén-dioxid-adóról, és a 2027 és 2030 közötti időszakra alkalmazandó adókulcsokat meghatározó nemzeti jogszabály eddig az időpontig már hatályba lépett; az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a nemzeti szén-dioxid-adó bármely későbbi változásáról;

- b) a referenciaévben az érintett tagállamban az említett szabályozott jogalany által ténylegesen megfizetett nemzeti szén-dioxid-adó magasabb, mint az e fejezet alapján létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer aukciós elszámolóára;
- c) a szabályozott jogalany teljes mértékben eleget tesz az üvegházhatást okozó gázok kibocsátására vonatkozó engedélyekről szóló 30b. cikk, valamint a kibocsátásainak nyomon követéséről, jelentéséről és hitelesítéséről szóló 30f. cikk szerinti kötelezettségeknek;
- d) az érintett tagállam a referenciaévet követő év május 31-ig értesíti a Bizottságot bármely ilyen mentesség alkalmazásáról és az ezen albekezdés g) pontjával, valamint a 10. cikk (4) bekezdése szerint elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban törlendő kibocsátási egységek megfelelő mennyiségéről;
- e) a Bizottság az ezen albekezdés a) pontja szerinti értesítéstől számított három hónapon belül vagy az adott évre vonatkozó, az ezen albekezdés d) pontja szerinti értesítést követő egy hónapon belül nem emel kifogást az eltérés alkalmazása ellen azon az alapon, hogy a bejelentett intézkedés nem felel meg az e bekezdésben meghatározott feltételeknek;

- f) az érintett tagállam egy adott referenciaévre vonatkozóan nem árverezi el a 30d. cikk (5) bekezdésében említett kibocsátási egységek mennyiségét mindaddig, amíg az e bekezdés alapján törlendő kibocsátási egységek mennyiségét ezen albekezdés g) pontjával összhangban meg nem határozzák; az érintett tagállam nem árverezheti el a kibocsátási egységeknek a 30d. cikk (2) bekezdésének első albekezdése szerinti további mennyiségét;
- g) az érintett tagállam törli az általa a referenciaévre vonatkozóan árverésre bocsátandó kibocsátási egységeknek a 30d. cikk (5) bekezdésében említett teljes mennyiségéből az adott szabályozott jogalany e fejezet szerinti hitelesített kibocsátásainak megfelelő mennyiségű kibocsátási egységet a referenciaévre vonatkozóan; amennyiben az ezen albekezdés f) pontjának alkalmazását követő referenciaévben még árverésre bocsátandó kibocsátási egységek mennyisége nem éri el az e bekezdés alapján törlendő kibocsátási egységek mennyiségét, az érintett tagállam biztosítja, hogy a referenciaévet követő év végéig törli a kibocsátási egységek különbségnek megfelelő mennyiségét; továbbá

- h) az érintett tagállam az ezen albekezdés a) pontja szerinti első értesítés időpontjában kötelezettséget vállal arra, hogy egy vagy több, a 30d. cikk (6) bekezdésének első albekezdésében felsorolt vagy említett intézkedés esetében azokkal a bevételekkel egyenértékű összeget használ fel, amelyekre ezen eltérés hiányában a 30d. cikk (6) bekezdése vonatkozott volna; a 30d. cikk (6) bekezdésének második és harmadik albekezdését alkalmazni kell, és a Bizottság biztosítja, hogy az azok alapján kapott információk összhangban legyenek az e pont értelmében vállalt kötelezettséggel.

Az e bekezdés első albekezdésének g) pontja alapján törlendő kibocsátási egységek mennyisége nem érinti az ezen irányelv 30d. cikkének (4) bekezdése alapján megállapított külső címzett bevételt, vagy – amennyiben az EUMSZ 311. cikkének harmadik bekezdése alapján megállapításra került – az uniós költségvetésnek az (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat** szerinti, a kibocsátási egységek ezen irányelv 30d. cikke szerinti árverés útján történő értékesítéséből származó bevételekből keletkező saját forrásait.

- (4) A III. fejezet hatálya alá nem tartozó kórházak pénzügyi kompenzációban részesülhetnek az e fejezet szerinti kibocsátási egységek visszaadása miatt rájuk áthárított költségeikért. E célból e fejezetnek a kettős elszámolás eseteire vonatkozó rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell.

30f. cikk

A kibocsátások nyomon követése, jelentése, hitelesítése és akkreditáció

- (1) A 14. és 15. cikket alkalmazni kell az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra, szabályozott jogalanyokra és kibocsátási egységekre. Ebből a célból:
- a) a kibocsátásokra történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra vonatkozna;
 - b) az I. mellékletben felsorolt tevékenységre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha a III. mellékletben említett tevékenységre vonatkozna;
 - c) az üzemeltetőkre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra vonatkozna;
 - d) a kibocsátási egységekre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre vonatkozna;
 - e) a 15. cikkben szereplő időpontra hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az április 30-ra vonatkozna.

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy 2025-től kezdődően minden szabályozott jogalany minden naptári évre vonatkozóan nyomon kövesse a III. melléklet alapján szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag-mennyiségeknek megfelelő kibocsátásokat. Azt is biztosítják, hogy 2026-tól kezdődően minden egyes szabályozott jogalany a 14. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban jelentse ezeket a kibocsátásokat az illetékes hatóságnak a következő évben.
- (3) 2028. január 1-jétől a tagállamok biztosítják, hogy 2030-ig minden év április 30-ig minden egyes szabályozott jogalany jelentést tegyen a kibocsátási egységek e fejezet szerinti visszaadásához kapcsolódó költségek azon átlagos részarányáról, amelyet az előző évben áthárított a fogyasztókra. A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el e jelentések követelményeire és mintáira vonatkozóan. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A Bizottság értékeli a benyújtott jelentéseket, és megállapításairól évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Abban az esetben, ha a Bizottság úgy találja, hogy a szén-dioxid-kibocsátási költségek áthárítása tekintetében helytelen gyakorlatok érvényesülnek, a jelentést adott esetben az ilyen helytelen gyakorlatok kezelését célzó jogalkotási javaslatok kísérhetik.

- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a 2025. január 1-jén a 30b. cikkel összhangban engedéllyel rendelkező minden egyes szabályozott jogalany 2025. április 30-ig jelentse a 2024. évre vonatkozó múltbeli kibocsátásait.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozott jogalanyok tüzelőanyag-típusonként megbízhatóan és pontosan tudják azonosítani és dokumentálni a III. mellékletben említett ágazatokban égetésre felhasznált, szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok pontos mennyiségét, valamint a szabályozott jogalanyok által szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok végső felhasználását. A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy korlátozzák az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátások, valamint a II. és III. fejezet szerinti kibocsátások kettős elszámolásának kockázatát, valamint annak kockázatát, hogy az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységeket visszaadják.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el a kettős elszámolás és az e fejezet hatálya alá nem tartozó kibocsátásokra vonatkozó kibocsátási egységek visszaadásának elkerülésére, valamint – azon esetekben, amikor az ilyen kettős elszámolás vagy visszaadás nem kerülhető el – a tüzelőanyagok végső fogyasztóit illető pénzügyi kompenzáció nyújtására vonatkozó részletes szabályokról. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 22a. cikk (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. A tüzelőanyagok végső fogyasztóit illető pénzügyi kompenzáció kiszámítása alapja a 10. cikk (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak megfelelően végzett árveréseken az adott jelentési évben értékesített kibocsátási egységek átlagára.

- (6) Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátások nyomon követésére és jelentésére vonatkozó elveket a IV. melléklet C. része határozza meg.
- (7) Az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátások hitelesítésének kritériumait az V. melléklet C. része határozza meg.
- (8) A tagállamok egyszerűsített nyomon követéssel, jelentéstétellel és hitelesítéssel kapcsolatos intézkedéseket tehetnek lehetővé azon szabályozott jogalanyok esetében, amelyeknek a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok mennyiségének megfelelő éves kibocsátása – a 14. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusokkal összhangban – évi 1 000 tonna alatti szén-dioxid-egyenértéknek felel meg.

30g. cikk

Igazgatás

A 13. és a 15a. cikket, a 16. cikk (1), (2), (3), (4) és (12) bekezdését, valamint a 17., a 18., a 19., a 20., a 21., a 22., a 22a., a 23. és a 29. cikket alkalmazni kell az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra, szabályozott jogalanyokra és kibocsátási egységekre. Ebből a célból:

- a) a kibocsátásokra történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátásokra vonatkozna;
- b) az üzemeltetőkre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó szabályozott jogalanyokra vonatkozna;

- c) a kibocsátási egységekre történő bármely hivatkozást úgy kell értelmezni, mintha az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre vonatkozna.

30h. cikk

Intézkedések túlzott mértékű áremelkedés esetén

- (1) Amennyiben az ezen irányelv 10. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktusokkal összhangban lebonyolított árveréseken a kibocsátási egységek átlagára több mint három egymást követő hónapban meghaladja a kibocsátási egységek azon átlagárának kétszeresét, amelyet az e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek árverésein a megelőző hat egymást követő hónapban tapasztaltak, az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (7) bekezdésével összhangban 50 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból.

A 2027. és a 2028. év tekintetében az első albekezdésben említett feltételek akkor teljesülnek, ha a kibocsátási egységek átlagára több mint három egymást követő hónapban meghaladja a kibocsátási egységeknek a – megelőző, egymást követő hat hónapból álló – referencia-időszakra vonatkozó átlagárának a másfélszeresét.

- (2) Amennyiben a kibocsátási egységek e cikk (1) bekezdésében említett átlagára két egymást követő hónapra vonatkozóan meghaladja a 45 EUR-t, az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (7) bekezdésével összhangban 20 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból. A 2020. évi európai fogyasztói árindexen alapuló indexálást kell alkalmazni. A kibocsátási egységeket az e bekezdésben előírt mechanizmuson keresztül, 2029. december 31-ig kell felszabadítani.
- (3) Amennyiben az e cikk (1) bekezdésében említett kibocsátási egységek átlagára meghaladja a kibocsátási egységek azon átlagárának háromszorosát, amelyet a megelőző, egymást követő hat hónapban tapasztaltak, az (EU) 2015/1814 határozat 1a. cikkének (7) bekezdésével összhangban 150 millió, e fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységet fel kell szabadítani a piaci stabilizációs tartalékból.
- (4) Amennyiben a (2) bekezdésben említett feltétel ugyanazon a napon teljesül, mint az (1) vagy a (3) bekezdésben említett feltétel, csak az (1) vagy a (3) bekezdés alapján szabadítható fel további kibocsátási egység.

- (5) A Bizottság 2029. december 31. előtt jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben értékeli, hogy a (2) bekezdésben említett mechanizmus hatékony volt-e, és hogy azt fenn kell-e tartani. A Bizottság a jelentéshez adott esetben az Európai Parlament és a Tanács részére jogalkotási javaslatot csatol, amely ezen irányelvnek a mechanizmus kiigazítása céljából történő módosítására irányul.
- (6) Amennyiben az (1), (2) vagy (3) bekezdésben említett egy vagy több feltétel teljesült, és a kibocsátási egységek felszabadítását eredményezte, további kibocsátási egységek e cikk alapján legkorábban 12 hónappal később szabadíthatók fel.
- (7) Amennyiben az e cikk (6) bekezdésében említett 12 hónapos időszak második felében az e cikk (2) bekezdésében említett feltétel ismét teljesült, a Bizottság az (EU) 2018/1999 rendelet 44. cikkével létrehozott bizottság segítségével értékeli az intézkedés hatékonyságát, és végrehajtási jogi aktus útján határozhat úgy, hogy e cikk (6) bekezdése nem alkalmazandó. Ezt a végrehajtási jogi aktust az ezen irányelv 22a. cikkének (2) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (8) Amennyiben az (1), (2) vagy (3) bekezdésben említett egy vagy több feltétel teljesült, és a (6) bekezdés nem alkalmazandó, a Bizottság haladéktalanul értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* azon időpontról, amikor az (1), (2) vagy (3) bekezdésben említett egy vagy több feltétel teljesült.
- (9) Azok a tagállamok, amelyekre az (EU) 2018/842 rendelet 8. cikke szerinti korrekciós intézkedési terv benyújtására vonatkozó kötelezettség vonatkozik, kellően figyelembe veszik a további kibocsátási egységek e cikk (2) bekezdése szerinti, előző két évben történt felszabadításának hatásait, amikor az említett rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítése érdekében az ugyanazon rendelet 8. cikke (1) bekezdése első albekezdése c) pontjában foglaltak szerint végrehajtandó további intézkedéseket mérlegelnek.

30i. cikk

E fejezet felülvizsgálata

A Bizottság 2028. január 1-jéig jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak e fejezet rendelkezéseinek végrehajtásáról, a rendelkezések hatékonyságára, igazgatására és gyakorlati alkalmazására tekintettel, beleértve az (EU) 2015/1814 határozat szerinti szabályok alkalmazását. A Bizottság adott esetben e jelentéshez az e fejezet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot csatol. A Bizottság 2031. október 31-ig értékeli az ezen irányelv III. mellékletének hatálya alá tartozó ágazatoknak az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt ágazatokra kiterjedő EU ETS-be történő integrálásának megvalósíthatóságát.

30j. cikk

A III. mellékletben említett tevékenységnek a II. és III. fejezet hatálya alá nem tartozó egyéb ágazatokra történő egyoldalú kiterjesztésére vonatkozó eljárások

- (1) 2027-től kezdődően a tagállamok kiterjeszthetik a III. mellékletben említett tevékenységet az ugyanazon mellékletben nem felsorolt ágazatokra, és ezáltal alkalmazhatják e fejezettel összhangban a kibocsátáskereskedelmet az ilyen ágazatokban, figyelembe véve minden vonatkozó kritériumot – különösen a belső piacra gyakorolt hatásokat, a verseny esetleges torzulásait, az e fejezet alapján létrehozott kibocsátáskereskedelmi rendszer környezeti integritását, valamint a tervezett nyomonkövetési és jelentési rendszer megbízhatóságát –, feltéve, hogy a Bizottság jóváhagyja az ugyanazon mellékletben említett tevékenység kiterjesztését.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy ezen irányelv kiegészítése céljából a 23. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az e bekezdés első albekezdésében foglaltak szerinti kiterjesztés jóváhagyására, a további kibocsátási egységek kiadásának engedélyezésére és a II. mellékletben említett tevékenység kiterjesztésének más tagállamok számára történő engedélyezésére vonatkozóan. A Bizottság emellett az említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor további szabályokkal egészítheti ki a kiterjesztést, amelyek szabályozzák a kettős elszámolás esetleges eseteinek kezelését célzó intézkedéseket, többek között az I. mellékletben felsorolt tevékenységek során történő tüzelőanyag-felhasználásért visszaadott kibocsátási egységek ellentételezése céljából a további kibocsátási egységek kiadása tekintetében. A tagállamok pénzügyi azon intézkedéseinek, amelyek olyan ágazatok vagy alágazatok támogatását szolgálják, amelyek kitétek a kibocsátáshelyezés tényleges kockázatának olyan jelentős közvetett költségek következtében, amelyek az egyoldalú kiterjesztés miatt a tüzelőanyagáron keresztül áthárított üvegházhatásúgáz-kibocsátási költségek miatt merülnek fel, összhangban kell lenniük az állami támogatásra alkalmazandó szabályokkal, és nem torzíthatják indokolatlanul a versenyt a belső piacon.

- (2) Az e cikk szerinti engedély alapján kiadott további kibocsátási egységeket a 30d. cikkben meghatározott követelményekkel összhangban árverés útján kell értékesíteni. A 30d. cikk (1)–(6) bekezdése ellenére, azok a tagállamok, amelyek a III. mellékletben említett tevékenységet e cikkel összhangban egyoldalúan kiterjesztették, meghatározzák az említett további kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételek felhasználását.

30k. cikk

Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatok kibocsátáskereskedelmének 2028-ig történő elhalasztása kivételesen magas energiaárak esetén

- (1) A Bizottság 2026. július 15-ig értesítést tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* arról, hogy a következő két feltétel közül az egyik vagy mindkettő teljesült-e:
- a) a 2026. június 30-án végződő hat naptári hónap átlagos TTF-gázára magasabb volt, mint a 2022. februári és márciusi átlagos TTF-gázár;
 - b) a 2026. június 30-án végződő hat naptári hónap átlagos Brent nyersolajára több mint kétszerese volt az előző öt év átlagos Brent nyersolajárának; az ötéves referencia-időszak az az ötéves időszak, amely a hat naptári hónap első hónapja előtt ér véget.

- (2) Amennyiben az (1) bekezdésben említett feltételek közül az egyik vagy mindkettő teljesül, a következő szabályokat kell alkalmazni:
- a) a 30c. cikk (1) bekezdésétől eltérve az első év, amelyre vonatkozóan az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget megállapítják, 2028, és – a 30c. cikk (3) bekezdésétől eltérve – az első év, amelyre vonatkozóan az egész Unióra kiterjedő kibocsátásiegység-mennyiséget kiigazítják, 2029;
 - b) a 30d. cikk (1) és (2) bekezdésétől eltérve a kibocsátási egységek e fejezet szerinti árverésre bocsátásának megkezdését 2028-ra kell halasztani;
 - c) a 30d. cikk (2) bekezdésétől eltérve a kibocsátási egységeknek az árverések első évére vonatkozó további mennyiségét le kell vonni a 2030-tól 2032-ig tartó időszak árverési mennyiségeiből, és a piaci stabilizációs tartalék kezdeti részesedéseit 2028-ban kell létrehozni;
 - d) a 30e. cikk (2) bekezdésétől eltérve a kibocsátási egységek első visszaadásának határidejét 2029. május 31-re kell halasztani a 2028-as év teljes kibocsátása tekintetében;

- e) a 30i. cikktől eltérve a Bizottság számára az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak szóló jelentés benyújtásának határidejét 2029. január 1-jére kell halasztani.

-
- * Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).
- ** A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o.).”

30. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„IVb. fejezet

Tudományos tanácsadás és a finanszírozás láthatósága

30l. cikk

Tudományos tanácsadás

A 401/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet* 10a. cikkével létrehozott, éghajlatváltozással foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület (a továbbiakban: a tanácsadó testület) saját kezdeményezésére tudományos tanácsadást nyújthat és jelentéseket adhat ki ezen irányelvhez kapcsolódóan. A Bizottság figyelembe veszi a tanácsadó testület vonatkozó tanácsait és jelentéseit, különösen a következők tekintetében:

- a) további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségessége az ezen irányelv 30. cikkének (3) bekezdésében említett célkitűzéseknek és célértékeknek való megfelelés biztosítása érdekében;
- b) további uniós szakpolitikák és intézkedések szükségessége, tekintettel az ICAO-n belüli, a légi közlekedés éghajlati hatásainak csökkentésére irányuló globális intézkedésekről szóló megállapodásokra, valamint az IMO ezen irányelv 3gg. cikkében említett globális piaci alapú intézkedésének ambíciójára és környezeti integritására.

30m. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

- (1) A Bizottság az alábbiak révén biztosítja a 10a. cikk (8) bekezdésében említett EU ETS árverési bevételekből származó finanszírozás láthatóságát:
- a) biztosítja, hogy a fenti finanszírozás kedvezményezettjei elismerjék ezen források eredetét, és különösen a projektek és eredményeik népszerűsítése során biztosítsák az uniós finanszírozás láthatóságát azáltal, hogy koherens, hatékony és arányos célzott tájékoztatást nyújtanak többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak; továbbá
 - b) biztosítja, hogy az említett finanszírozás kedvezményezettjei „az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (az Innovációs Alap) által (társ)finanszírozott” feliratú megfelelő címkét használják, és feltüntetik az Unió emblémáját és a finanszírozás összegét; amennyiben e címke használata nem megvalósítható, valamennyi kommunikációs tevékenység során, többek között a nyilvánosság számára látható, stratégiai helyeken elhelyezett hirdetőtáblákon is meg kell említeni az Innovációs Alapot.

A Bizottság a 10a. cikk (8) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározza az Innovációs Alapból származó finanszírozás láthatóságának biztosításához szükséges követelményeket, beleértve az említett alap megemlítésére vonatkozó követelményt is.

- (2) A tagállamok biztosítják a 10d. cikkben említett EU ETS árverési bevételekből származó finanszírozás e cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) és b) pontjában említetteknek megfelelő láthatóságát, többek között a Modernizációs Alap megemlítésére vonatkozó követelmény révén is.
- (3) A tagállamok a nemzeti körülmények figyelembevételével törekednek annak biztosítására, hogy látható legyen az EU ETS árverési bevételeiből finanszírozott intézkedések vagy projektek finanszírozási forrása, amely bevételek felhasználását a 3d. cikk (4) bekezdésével, a 10. cikk (3) bekezdésével és a 30d. cikk (6) bekezdésével összhangban határozzák meg.

* Az Európai Parlament és a Tanács 401/2009/EK rendelete (2009. április 23.) az Európai Környezetvédelmi Ügynökségről és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózatról (HL L 126., 2009.5.21., 13. o.).”

31. A 2003/87/EK irányelv I., IIb., IV. és V. melléklete ezen irányelv I. mellékletének megfelelően módosul, és a 2003/87/EK irányelv az ezen irányelv I. mellékletében foglalt III. és IIIa. melléklettel egészül ki.

2. cikk

Az (EU) 2015/1814 határozat módosításai

Az (EU) 2015/1814 határozat a következőképpen módosul:

1. A 1. cikk a következőképpen módosul:

a) a (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) A Bizottság az adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számát a következő év június 1-jéig teszi közzé. Az adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma a 2008. január 1-je óta eltelt időszakban létesítmények és hajózási társaságok tekintetében kiadott és a tartalékba nem helyezett kibocsátási egységek összesített száma, beleértve a szóban forgó időszakban a 2003/87/EK irányelv 2018. március 18-án hatályos változata 13. cikkének (2) bekezdése értelmében kiadott kibocsátási egységek számát és az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmények által az adott év december 31-ig a nemzetközi jóváírás igénybevételére vonatkozóan gyakorolt jogokat, valamint levonva az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmények és hajózási társaságok 2008. január 1. és az ugyanazon adott év december 31. közötti hitelesített kibocsátásának tonnában kifejezett összesített mennyiségét és a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (4) bekezdése értelmében esetlegesen törölt kibocsátási egységek számát. Nem kell figyelembe venni a 2005-től 2007-ig bezárólag tartó hároméves időszakban bekövetkezett kibocsátásokat és a szóban forgó kibocsátások tekintetében kiadott kibocsátási egységeket. Az első közzétételre 2017. május 15-ig kerül sor.”;

b) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4a) ... [az ezen módosító irányelv hatálybalépésének évét követő év]-tól/-től a bármely adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma kiszámításának magában kell foglalnia a légi közlekedés tekintetében kiadott kibocsátási egységek összesített számát és az EU ETS hatálya alá tartozó légi közlekedésből származó hitelesített kibocsátások tonnában kifejezett összesített mennyiségét, kivéve a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (6) bekezdése szerint kiszámított, a kibocsátáskompenzáció hatálya alá tartozó útvonalakon közlekedő légi járatokból származó kibocsátásokat ... [az ezen módosító irányelv hatálybalépésének évét követő év] január 1. és december 31. között.

A 2003/87/EK irányelv 3gb. cikke alapján törölt kibocsátási egységeket a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számának kiszámítása céljából kiadottnak kell tekinteni.”;

c) az (5) és az (5a) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Bármely adott évben, ha a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma 833 millió és 1 096 millió között van, az e cikk (4) bekezdésében említett legfrissebb közzététel szerint forgalomban levő kibocsátási egységek teljes száma és a 833 millió közötti különbséggel egyenlő számú kibocsátási egységet le kell vonni a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (2) bekezdése szerint árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek mennyiségéből, és az adott év szeptember 1-jével kezdődő 12 hónapos időszakra tartalékba kell helyezni. Ha a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma meghaladja az 1 096 millió kibocsátási egységet, a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (2) bekezdése szerint árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek mennyiségéből levonandó és az adott év szeptember 1-jével kezdődő 12 hónapos időszakban tartalékba helyezendő kibocsátási egységek száma a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számának 12 %-a. Ezen albekezdés második mondatától eltérve 2030. december 31-ig az ugyanazon mondatban említett százalékos arányt meg kell kétszerezni.

Az e bekezdés értelmében levonandó kibocsátási egységek teljes számának sérelme nélkül, a 2003/87/EK irányelv 10. cikke (2) bekezdése első albekezdésének b) pontjában említett kibocsátási egységeket 2030. december 31-ig nem kell figyelembe venni az egyes tagállamoknak az említett teljes számban való részesedése meghatározásakor.

(5a) Amennyiben a 3. cikk szerint elvégzett első felülvizsgálat során más döntés nem születik, 2023-tól kezdődően érvényteleníteni kell a 400 millió egységen felül a tartalékban maradó kibocsátási egységeket.”;

d) a (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(7) Ha egy adott évben nem alkalmazandó e cikk (6) bekezdése, és teljesült a 2003/87/EK irányelv 29a. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltétel, a tartalékból fel kell szabadítani 75 millió kibocsátási egységet, és hozzá kell adni a tagállamok által az említett irányelv 10. cikkének (2) bekezdése alapján árverés útján értékesítendő kibocsátási egységek mennyiségéhez. Amennyiben a tartalék 75 milliónál kevesebb kibocsátási egységet tartalmaz, a tartalékban lévő valamennyi kibocsátási egységet fel kell szabadítani e bekezdés alapján. Amennyiben teljesül az említett irányelv 29a. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltétel, a tartalékból az említett cikknek megfelelően felszabadítandó mennyiségeket egyenlő arányban kell elosztani egy három hónapos időszak alatt, amely legkésőbb az említett irányelv 29a. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltétel teljesülésétől számított két hónap elteltével kezdődik, mely feltétel teljesülésének dátumáról a Bizottság az említett bekezdés negyedik albekezdésével összhangban értesítést küld.”

2. A szöveg a következő cikkel egészül ki:

„1a. cikk

A piaci stabilizációs tartalék működése az épületek és a közúti közlekedés ágazataiban és további ágazatokban

- (1) A 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket az e cikkben meghatározott szabályokkal összhangban az e határozat 1. cikke alapján létrehozott tartalék külön részébe kell helyezni, és abból kell felszabadítani.
- (2) A kibocsátási egységek e cikk szerinti tartalékba helyezésére 2028. szeptember 1-jétől van lehetőség. A 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységeket az e határozat 1. cikkének hatálya alá tartozó kibocsátási egységektől elkülönítve kell tartalékba helyezni, tárolni és felszabadítani a tartalékból.
- (3) 2027-ben az e cikk (1) bekezdésében említett részt a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban kell létrehozni. 2031. január 1-jétől az említett albekezdésben említett, a tartalékból fel nem szabadított kibocsátási egységek már nem érvényesek.

- (4) A Bizottság a következő év június 1-ig minden évben közzéteszi a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó, forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes számát, az 1. cikk (4) bekezdése szerint forgalomban lévő kibocsátási egységek számától elkülönítve. Az e cikk alapján egy adott évben forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma az említett fejezet hatálya alá tartozó, 2027. január 1-je óta eltelt időszakban kiadott kibocsátási egységek összesített száma, levonva abból a 2027. január 1. és az ugyanazon adott év december 31. közötti időszakra vonatkozó, az említett fejezet hatálya alá tartozó hitelesített kibocsátások tonnában kifejezett összesített mennyiségét, valamint az említett fejezet hatálya alá tartozó, a 2003/87/EK irányelv 12. cikkének (4) bekezdésével összhangban esetlegesen törölt kibocsátási egységeket. Az első közzétételre 2028. június 1-ig kerül sor.
- (5) Bármely adott évben, ha a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma az e cikk (4) bekezdésében említett legfrissebb közzététel szerint meghaladja a 440 millió kibocsátási egységet, 100 millió kibocsátási egységet le kell vonni a tagállamok által a 2003/87/EK irányelv 30d. cikke szerint árverés útján értékesítendő, az említett irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységek mennyiségéből, és az említett év szeptember 1-jével kezdődő 12 hónapos időszakra tartalékba kell helyezni.

- (6) Bármely adott évben fel kell szabadítani a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó 100 millió kibocsátási egységet a tartalékból, amennyiben a forgalomban lévő kibocsátási egységek teljes száma kevesebb, mint 210 millió, és ezt a 100 millió kibocsátási egységet hozzá kell adni a tagállamok által az említett irányelv 30d. cikke szerint árverés útján értékesítendő, az említett fejezet hatálya alá tartozó kibocsátási egységek mennyiségéhez. Amennyiben a tartalék 100 milliónál kevesebb kibocsátási egységet tartalmaz, e bekezdés értelmében a tartalékban lévő valamennyi kibocsátási egységet fel kell szabadítani.
- (7) A 2003/87/EK irányelv 30h. cikkének megfelelően a tartalékból felszabadítandó mennyiségeket hozzá kell adni az említett irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységeknek az említett irányelv 30d. cikke alapján a tagállamok által árverés útján értékesítendő mennyiségéhez. A tartalékból felszabadítandó mennyiségeket egyenlően kell elosztani egy három hónapos időszakban, amely legkésőbb két hónappal az után veszi kezdetét, hogy a feltételek – a 2003/87/EK irányelv 30h. cikke (8) bekezdésének megfelelően az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett ilyen értelmű információ szerint – teljesültek.
- (8) E határozat 1. cikkének (8) bekezdését és 3. cikkét alkalmazni kell a 2003/87/EK irányelv IVa. fejezetének hatálya alá tartozó kibocsátási egységekre.
- (9) E cikk (2), (3) és (4) bekezdésétől eltérve, amennyiben a 2003/87/EK irányelv 30k. cikkének (1) bekezdésében említett feltételek közül az egyik vagy mindkettő teljesül, a kibocsátási egységek e cikk (2) bekezdésében említett tartalékba helyezése 2029. szeptember 1-jétől van lehetőség, és az e cikk (3) és (4) bekezdésében említett időpontokat egy évvel el kell halasztani.”

3. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3. cikk

Felülvizsgálat

A Bizottság a 2003/87/EK irányelv 10. cikkének (5) bekezdése szerinti jelentés keretében nyomon követi a tartalék működését. A jelentésnek vizsgálnia kell a versenyképességre gyakorolt hatásokat, különösen az ipari ágazat tekintetében, ideértve a GDP-vel, a foglalkoztatással és a beruházásokkal kapcsolatos mutatókat. A Bizottság az európai széndioxid-piac szabályos működésének elemzése alapján a tartalék működése megkezdésének időpontját követő három éven belül, majd ezt követően ötévente felülvizsgálja a tartalékot, és adott esetben jogalkotási javaslatot nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Valamennyi felülvizsgálat során különös figyelmet kell fordítani az e határozat 1. cikkének (5) bekezdése szerint tartalékba helyezendő kibocsátási egységek számára vonatkozó százalékos értékre, valamint a forgalomban lévő összes kibocsátási egység teljes számára vonatkozó küszöbértékre – tekintetbe véve többek között e küszöbértéknek a 2003/87/EK irányelv 9. cikke szerinti lehetséges kiigazítását –, továbbá az e határozat 1. cikkének (6) vagy (7) bekezdése alapján a tartalékból felszabadítandó kibocsátási egységek számára. A felülvizsgálat során a Bizottság továbbá megvizsgálja a tartalék által a növekedésre, a foglalkoztatásra, az Unió ipari versenyképességére és a kibocsátásáthelyezés kockázatára gyakorolt hatásokat.”

3. cikk
Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelv 1. cikkének 2023. december 31-ig megfeleljenek. Ezeket az intézkedéseket a tagállamok 2024. január 1-től alkalmazzák.

A tagállamok ugyanakkor hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy 2024. június 30-ig megfeleljenek a következő cikkeknek:

- a) ezen irányelv 1. cikke 3. pontjának ae)–ai) pontja;
- b) ezen irányelv 1. cikkének 29. pontja, a 2003/87/EK irányelvnek az említett ponttal beillesztett 30f. cikke (4) bekezdésének kivételével; továbbá
- c) ezen irányelv 1. cikkének a 2003/87/EK irányelv III. és IIIa. mellékletére vonatkozó 31. pontja, amely mellékleteket az említett pont illeszti be.

A tagállamok az első és második albekezdéssel összhangban elfogadott intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

4. cikk

Átmeneti rendelkezések

Az ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségük teljesítése során a tagállamok biztosítják, hogy a 2003/87/EK irányelv ... [az ezen módosító irányelv hatálybalépésének időpontját megelőző nap]-án/-én hatályos változata 3. cikkének u) pontját, 10a. cikkének (3) és (4) bekezdését, 10c. cikkének (7) bekezdését és I. mellékletének 1. és 3. pontját átültető nemzeti jogszabályaik 2025. december 31-ig továbbra is alkalmazandók legyenek. A 3. cikk (1) bekezdése első albekezdésének utolsó mondatától eltérve a tagállamok 2026. január 1-jétől alkalmazzák az említett rendelkezések módosításait átültető nemzeti intézkedéseiket.

5. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

A 2. cikket 2024. január 1-jétől kell alkalmazni.

6. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

MELLÉKLET

1. A 2003/87/EK irányelv I. melléklete a következőképpen módosul:
 - a) az 1. pont helyébe a következő szöveg lép:
 - „1. A kutatásra, fejlesztésre és új termékek és folyamatok tesztelésére használt létesítmények vagy létesítményrészek nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá. Nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá azok a létesítmények, amelyekben a 11. cikk (1) bekezdésének második albekezdésében említett, megelőző releváns ötéves időszakban a biomassza égetéséből származó, a 14. cikk szerint meghatározott kritériumoknak megfelelő kibocsátások átlagosan a teljes átlagos üvegházhatásúgáz-kibocsátás több mint 95 %-ához járulnak hozzá.”;
 - b) a 3. pont helyébe a következő szöveg lép:
 - „3. Ha egy létesítmény teljes névleges bemenő hőteljesítményét az EU ETS-be történő beillesztésének meghatározása céljából számítják ki, akkor a létesítményen belül a részét képező valamennyi tüzelőanyag-égetést folytató technikai egység névleges bemenő hőteljesítménye összeadandó. Ezen egységek lehetnek valamennyi típusú kazánok, égetőművek, turbinák, fűtőberendezések, kohók, égetők, kalcináló- és égetőkemencék, szárítók, motorok, üzemanyagcellák, vegyi tüzelőberendezések, fáklyázók, hő- vagy katalitikus utánégetők. A 3 MW alatti névleges bemenő hőteljesítményű egységeket e számítás céljából nem kell figyelembe venni.”;

c) a táblázat a következőképpen módosul:

i. az első sor helyébe a következő sor lép:

”

Tüzelőanyag-berendezések 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítménnyel (kivéve a veszélyeshulladék-égető és településhulladék-égető létesítményeket) 2024. január 1-jétől a 14. és 15. cikk alkalmazásában a 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítményű, települési hulladékot égető létesítményekben tüzelőanyagok égetése.	Szén-dioxid
--	-------------

”
,

ii. a második sor helyébe a következő szöveg lép:

”

Olajfinomítás, amennyiben 20 MW-ot meghaladó teljes névleges bemenő hőteljesítményű égetőegységeket működtetnek	Szén-dioxid
---	-------------

”
,

iii. az ötödik sor helyébe a következő szöveg lép:

”

Vas vagy acél előállítására szolgáló létesítmények (elsődleges vagy másodlagos olvasztás), beleértve a folyamatos öntést is, 2,5 tonna/óra kapacitás felett	Szén-dioxid
---	-------------

”.

iv. a hetedik sor helyébe a következő szöveg lép:

”

Elsődleges alumínium vagy timföld előállítása	Szén-dioxid és perfluor-karbonok
---	----------------------------------

”.

v. a tizenötödik sor helyébe a következő szöveg lép:

”

Gipszszárítás vagy -kalcinálás, illetve gipszkarton és más gipsztermékek előállítása, a kalcinált gipsz vagy szárított másodlagos gipsz esetében 20 tonna/napot meghaladó termelési kapacitás mellett	Szén-dioxid
---	-------------

”.

vi. a tizennyolcadik sor helyébe a következő szöveg lép:

”

Korom szerves anyagok – mint például olaj, kátrány, krakkoló, desztillációs maradékok – karbonizálásával járó előállítása 50 tonna/napot meghaladó termelési kapacitás mellett	Szén-dioxid
--	-------------

”.

vii. a huszonnegyedik sor helyébe a következő szöveg lép:

”

Hidrogén (H ₂) és szintetikus gáz előállítása 5 tonna/napot meghaladó termelési kapacitás mellett	Szén-dioxid
---	-------------

”.

viii. a huszonhetedik sor helyébe a következő szöveg lép:

”

Üvegházhatású gázoknak a 2009/31/EK irányelv alapján engedélyezett tárolóhelyen történő geológiai tárolás céljából történő szállítása, az ezen irányelv szerinti más tevékenység hatálya alá tartozó kibocsátások kivételével	Szén-dioxid
---	-------------

”.

- ix. az utolsó új sor után a szöveg a következő sorral egészül ki, a következők közötti választóvonallal:

”

<p>Tengeri közlekedés</p> <p>Az (EU) 2015/757 rendelet hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységek, az említett rendelet 2. cikke (1a) bekezdésének és 2026. december 31-ig 2. cikke (1b) bekezdésének hatálya alá tartozó tengeri közlekedési tevékenységek kivételével</p>	<p>Szén-dioxid;</p> <p>2026. január 1-jétől: metán és dinitrogén-oxid</p>
--	---

”.

2. A 2003/87/EK irányelv IIb. mellékletének helyébe a következő szöveg lép:

„IIb. MELLÉKLET

A. RÉSZ – A MODERNIZÁCIÓS ALAP 10. CIKK (1) BEKEZDÉSÉNEK HARMADIK ALBEKEZDÉSE SZERINTI FELOSZTÁSA

	Részesedés
Bulgária	5,84 %.
Csehország	15,59 %.
Észtország	2,78 %.
Horvátország	3,14 %.
Lettország	1,44 %.
Litvánia	2,57 %.
Magyarország	7,12 %.
Lengyelország	43,41 %.
Románia	11,98 %.
Szlovákia	6,13 %.

B. RÉSZ – A MODERNIZÁCIÓS ALAP 10. CIKK (1) BEKEZDÉSÉNEK NEGYEDIK
ALBEKEZDÉSE SZERINTI FELOSZTÁSA

	Részesedés
Bulgária	4,9 %
Csehország	12,6 %
Észtország	2,1 %
Görögország	10,1 %
Horvátország	2,3 %
Lettország	1,0 %
Litvánia	1,9 %
Magyarország	5,8 %
Lengyelország	34,2 %
Portugália	8,6 %
Románia	9,7 %
Szlovákia	4,8 %
Szlovénia	2,0 %

”.

3. A 2003/87/EK irányelv a következő III. és IIIa. melléklettel egészül ki:

„III. MELLÉKLET

A IVa. FEJEZETBEN EMLÍTETT TEVÉKENYSÉG

Tevékenység	Üvegházhatású gázok
<p>Az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokban égetésre használt tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása. E tevékenység nem vonatkozik az alábbiakra:</p> <p>a) az I. mellékletben felsorolt tevékenységek során felhasznált tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása, kivéve, ha azokat az említett melléklet táblázatának huszonhetedik sorában szereplő, üvegházhatású gázok geológiai tárolási célú szállítását szolgáló tevékenységek során történő égetésre használják, vagy ha azokat a 27a. cikk szerint kizárt létesítményekben történő égetésre használják;</p> <p>b) olyan tüzelőanyagok szabad forgalomba bocsátása, amelyek kibocsátási tényezője nulla;</p> <p>c) tüzelőanyagként felhasznált veszélyes vagy települési hulladék szabad forgalomba bocsátása.</p> <p>Az épület- és közúti közlekedési ágazatok az üvegházhatást okozó gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó 2006. évi IPCC-iránymutatásokban meghatározott következő kibocsátási forrásoknak felelnek meg, az említett fogalommeghatározások alábbiak szerinti szükséges módosításaival:</p> <p>a) kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés (CHP) (1A1a ii. forráskategória-kód) és hőerőművek (1A1a iii. forráskategória-kód), amennyiben közvetlenül vagy távfűtési hálózatokon keresztül hőt termelnek az e bekezdés c) és d) pontja szerinti kategóriák számára;</p>	Szén-dioxid

Tevékenység	Üvegházhatású gázok
<p>b) közúti szállítás (1A3b. forráskategória-kód), kivéve a mezőgazdasági járművek burkolattal ellátott utakon történő használatát;</p> <p>c) kereskedelmi / intézményi (1A4a. forráskategória-kód);</p> <p>d) lakóépületek (1A4b. forráskategória-kód).</p> <p>A további ágazatok az üvegházhatást okozó gázok nemzeti jegyzékeire vonatkozó 2006. évi IPCC-iránymutatásokban meghatározott következő kibocsátási forrásoknak felelnek meg:</p> <p>a) energiaipar (1A1 forráskategória-kód), kivéve az e melléklet második bekezdésének a) pontjában meghatározott kategóriákat;</p> <p>b) feldolgozóipar és építőipar (1A2 forráskategória-kód).</p>	

IIIa. MELLÉKLET

A LINEÁRIS CSÖKKENTÉSI TÉNYEZŐ KIIGAZÍTÁSA A 30c. CIKK (2) BEKEZDÉSE SZERINT

- (1) Ha a 2024–2026. évre vonatkozóan a IVa. fejezet szerint jelentett átlagos kibocsátások több mint 2 %-kal magasabbak a 2025-ös mennyiség 30c. cikk (1) bekezdésének megfelelően meghatározott értékénél, és ha ezek a különbségek nem a IVa. fejezet szerint jelentett kibocsátások és az UNFCCC forráskategóriáiból származó 2025-ös uniós üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak a jegyzékben szereplő, a IVa. fejezet hatálya alá tartozó ágazatokra vonatkozó adatai közötti, 5 %-nál kisebb különbségnek tudhatók be, a lineáris csökkentési tényezőt a 30c. cikk (1) bekezdésében említett lineáris csökkentési tényező kiigazításával kell kiszámítani.

- (2) Az 1. pont szerinti kiigazított lineáris csökkentési tényezőt a következőképpen kell meghatározni:

$$\text{LRF}_{\text{adj}} = 100 \% * [\text{MRV}_{[2024-2026]} - (\text{ESR}_{[2024]} - 6 * \text{LRF}_{[2024]} * \text{ESR}_{[2024]})] / (5 * \text{MRV}_{[2024-2026]}), \text{ ahol,}$$

LRF_{adj} a kiigazított lineáris csökkentési tényező;

$\text{MRV}_{[2024-2026]}$ a IVa. fejezet szerinti hitelesített kibocsátások átlaga a 2024–2026. évre vonatkozóan;

$\text{ESR}_{[2024]}$ a IVa. fejezet hatálya alá tartozó ágazatok tekintetében a 2024-es kibocsátások 30c. cikk (1) bekezdésével összhangban meghatározott értéke;

$\text{LRF}_{[2024]}$ a 30c. cikk (1) bekezdésében említett lineáris csökkentési tényező.”

4. A 2003/87/EK irányelv IV. melléklete a következőképpen módosul:

a) az A. rész „Számítás” szakasza a következőképpen módosul:

i. a harmadik bekezdésben „A biomassza kibocsátási tényezője nulla” utolsó mondat helyébe a következő szöveg lép:

„A biomasszára vonatkozó azon kibocsátási tényező, amely megfelel az (EU) 2018/2001 irányelvben a biomassza felhasználására vonatkozóan megállapított fenntarthatósági kritériumoknak és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak, az ezen irányelv szerinti alkalmazáshoz szükséges kiigazításokkal együtt, az ezen irányelv 14. cikkében említett végrehajtási jogi aktusokban meghatározottak szerint nulla.”;

ii. az ötödik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A 2010/75/EU irányelvnek megfelelően kidolgozott alapértelmezett oxidációs tényezőket kell alkalmazni, kivéve, ha az üzemeltető bizonyítani tudja, hogy a tevékenység-specifikus tényezők pontosabbak.”;

- b) a B. rész „A szén-dioxid-kibocsátások figyelemmel kísérése” című szakaszának negyedik bekezdésében a „A biomassza kibocsátási tényezője nulla” utolsó mondat helyébe a következő szöveg lép:

„A biomasszára vonatkozó azon kibocsátási tényező, amely megfelel az (EU) 2018/2001 irányelvben a biomassza felhasználására vonatkozóan megállapított fenntarthatósági kritériumoknak és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak, az ezen irányelv szerinti alkalmazáshoz szükséges kiigazításokkal együtt, az ezen irányelv 14. cikkében említett végrehajtási jogi aktusokban meghatározottak szerint nulla.”;

- c) a szöveg az alábbi résszel egészül ki:

„C. RÉSZ – A III. mellékletben említett tevékenységnek megfelelő kibocsátások nyomon követése és jelentése

A kibocsátások nyomon követése

A kibocsátások nyomon követése számítás útján történik.

Számítás

A kibocsátásokat a következő képlet használatával kell kiszámítani:

Szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag × kibocsátási tényező

A szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag magában foglalja a szabályozott jogalany által szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag mennyiségét.

Hacsak az elfogadott elemzési módszereket használó független akkreditált laboratóriumok által azonosított, tüzelőanyag-specifikus kibocsátási tényezők nem pontosabbak, a jegyzékre vonatkozó 2006-os IPCC-iránymutatásokról vagy azok későbbi frissítéseiből származó, alapértelmezett IPCC kibocsátási tényezőket kell használni.

Minden szabályozott jogalanyra és tüzelőanyagra külön számítást kell végezni.

A kibocsátások jelentése

Minden szabályozott jogalanyra az alábbi információkat kell a jelentésébe belefoglalnia:

- A. A szabályozott jogalanyt azonosító adatok, beleértve a következőket:
- a szabályozott jogalany elnevezése,
 - annak címe, beleértve az irányítószámot és az ország nevét,
 - az általa szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok típusa és azon tevékenységei, amelyek révén szabad forgalomba bocsátja a tüzelőanyagokat, beleértve az alkalmazott technológiát is,

- a kapcsolattartó személy címe, telefon- és faxszáma, valamint e-mail elérhetőségei, továbbá
 - a szabályozott jogalany tulajdonosának és esetleges anyavállalatának neve.
- B. Minden olyan szabad forgalomba bocsátott és a III. mellékletben említett ágazatban égetésre használt tüzelőanyag-típusra, amelyre vonatkozóan a kibocsátást kiszámítják:
- a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag mennyisége,
 - kibocsátási tényező,
 - teljes kibocsátás,
 - a szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyag végfelhasználása(i); továbbá
 - bizonytalansági tényezők.

A vállalkozások jelentési terheinek a lehető legkisebbre csökkentése érdekében a tagállamok intézkednek e jelentéstételi követelményeknek a már létező jelentéstételi követelményekkel történő összehangolásáról.”

5. A 2003/87/EK irányelv V. melléklete az alábbi résszel egészül ki:

„C. RÉSZ – A III. mellékletben említett tevékenységnek megfelelő kibocsátások hitelesítése

Általános elvek

- (1) A III mellékletben említett tevékenységnek megfelelő kibocsátásokat hitelesíteni kell.
- (2) A hitelesítési folyamatnak része a 14. cikk (3) bekezdésének megfelelő jelentés és az előző év folyamán végzett nyomon követés mérlegelése. A hitelesítés foglalkozik a nyomonkövetési rendszerek, valamint a kibocsátásokra vonatkozó, jelentett adatok és információk megbízhatóságával, hitelességével és pontosságával, különös tekintettel:
 - a) a jelentett, szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagokra és a kapcsolódó számításokra;
 - b) a kibocsátási tényezők kiválasztására és alkalmazására;
 - c) a teljes kibocsátás meghatározásához vezető számításokra.

- (3) A jelentett kibocsátásokat csak akkor lehet hitelesíteni, ha megbízható és hiteles adatok és információk a kibocsátások nagy fokú bizonyossággal történő meghatározását teszik lehetővé. A nagy fokú bizonyosság eléréséhez a szabályozott jogalanynak bizonyítania kell, hogy
- a) a jelentett adatok nem tartalmaznak ellentmondásokat;
 - b) az adatgyűjtés az alkalmazandó tudományos szabványoknak megfelelően történt; továbbá
 - c) a szabályozott jogalany vonatkozó nyilvántartásai hiánytalanok és ellentmondásmentesek.
- (4) A hitelesítőnek a hitelesítés tárgykörébe tartozó összes telephelyre szabad bejárást és minden információhoz hozzáférést kell biztosítani.
- (5) A hitelesítőnek figyelembe kell vennie, hogy a szabályozott jogalanyt bejegyezték-e az uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerbe (EMAS).

Módszertan

Stratégiai elemzés

- (6) A hitelesítés a szabályozott jogalany által szabad forgalomba bocsátott tüzelőanyagok összes mennyiségének stratégiai elemzésén alapszik. Ehhez a hitelesítőnek áttekintéssel kell rendelkeznie azokkal a tevékenységekkel kapcsolatban, amelyek révén a szabályozott jogalany a tüzelőanyagokat szabad forgalomba bocsátja, valamint e tevékenységeknek a kibocsátások szempontjából betöltött jelentőségével kapcsolatban.

Folyamatelemzés

- (7) A benyújtott adatok és információk hitelesítését indokolt esetben a szabályozott jogalany telephelyén kell elvégezni. A hitelesítő a jelentett adatok és információk megbízhatóságának meghatározására szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket végez.

Kockázatelemzés

- (8) A hitelesítő a szabályozott jogalany összes kibocsátására vonatkozó adatok megbízhatósága szempontjából értékelés alá vonja mindazokat az eszközöket, amelyeken keresztül a szabályozott jogalany szabad forgalomba bocsátja a tüzelőanyagokat.
- (9) A hitelesítő ezen elemzés alapján tételesen meghatározza a magas hibakockázatú tényezőket, valamint a nyomkövetési és jelentési folyamat egyéb vonatkozásait, amelyek valószínűsíthetően hozzájárulnak a teljes kibocsátás meghatározásakor vétett hibákhoz. Ennek fontos részei az egyes forrásokból származó kibocsátások szintjének meghatározásához szükséges számítások. Különös figyelmet kell fordítani a magas hibakockázattal járó tényezőkre és a nyomkövetési eljárás fent említett vonatkozásaira.
- (10) A hitelesítő a szabályozott jogalany által a bizonytalansági tényező lehető legkisebbre csökkentésére alkalmazott minden hatékony kockázatkezelési módszert figyelembe vesz.

Jelentés

- (11) A hitelesítő jelentést készít a hitelesítési folyamatról, amelyben megállapítja, hogy a 14. cikk (3) bekezdése szerinti jelentés kielégítőnek minősül-e. Ez a jelentés minden, az elvégzett munkával kapcsolatos kérdést felsorol. A hitelesítő akkor állapíthatja meg, hogy a 14. cikk (3) bekezdése szerinti jelentés kielégítő, ha véleménye szerint a teljes kibocsátás számításában nincs lényeges valótlanosság.

A hitelesítővel szemben támasztott minimális szakmai követelmények

- (12) A hitelesítő a szabályozott jogalanytól független személy, aki megalapozott, tárgyilagos és szakképzett módon jár el, valamint tisztában van:
- a) ezen irányelv rendelkezéseivel, a vonatkozó szabványokkal valamint a Bizottság által a 14. cikk (1) bekezdésének megfelelően elfogadott útmutatásokkal;
 - b) a hitelesítésnek alávetett tevékenységekkel kapcsolatos jogszabályi, szabályozási és igazgatási követelményekkel; továbbá
 - c) mindazon eszközökre vonatkozó információk keletkezésével, amelyek révén a szabályozott jogalany tüzelőanyagokat bocsát szabad forgalomba, különös tekintettel az adatok gyűjtésével, mérésével, számításával és jelentésével kapcsolatos információra.”
